

การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Perception and Attitude of Bangkok People towards the Role of United Nations in
Thailand

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration in Public Administration

Department of Public Administration

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย
โดย	นายสิทธิพงษ์ ธรรมราช
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ศิริประกอบ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จুলณี เทียนไทย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ศิริประกอบ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทวิทย์ จิตสว่าง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิมลมาศ ศรีจำเริญ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สิทธิพงษ์ ธรรมราช : การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย. (Perception and Attitude of Bangkok People towards the Role of United Nations in Thailand) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ปรกรณ์ ศิริประกอบ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทที่มีผลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทย และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทย กลุ่มประชากรในการศึกษา คือ คนกรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 4 คน การวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณใช้สถิติแบบพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรด้วย Independent Samples t-test และ One-Way ANOVA/ F-test การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษานี้พบว่า คนกรุงเทพมหานครมีการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับการรับรู้บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมมากที่สุด (Mean =3.16, S.D.=0.81). มีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทัศนคติที่มีค่าสูงสุด คือ องค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ (Mean=3.45, S.D.=1.00) และทัศนคติที่มีค่าต่ำสุด คือ บทบาทขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยในการพัฒนาและควบคุมอุตสาหกรรม (Mean=2.94 ,S.D.=1.07) ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าระดับการศึกษา สถานที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร และอาชีพมีผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่ต่างกัันมีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติในด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืนและด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศมีอิทธิพลส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6280128024 : MAJOR PUBLIC ADMINISTRATION

KEYWORD: Perception Attitude Role of United Nations

Sittipong Tummaraj : Perception and Attitude of Bangkok People towards the Role of United Nations in Thailand. Advisor: Assoc. Prof. PRAKORN SIRIPRAKOB, Ph.D.

This study was mix-method research of both quantitative and qualitative methods. The objectives of this research were 1) to study between personal factors, news perception factors, and role perception factors which have an impact on the perception and attitude of Bangkok people towards the role of the United Nations in Thailand; and 2) to study the factors that influence the perception and attitude of Bangkok people towards the role of the United Nations in Thailand. The Population used in this study was 400 Bangkok residents aged 15 years old and above. The data was collected by a questionnaire and the in-depth interview with 4 key informants. As for the quantitative data analysis, statistical tools for descriptive statistical analysis were employed such as percentage, mean and standard deviation, comparative analysis with variables by Independent Samples t-test, One-Way ANOVA/ F-test and Multiple Linear Regression Analysis. The content analysis was also used for analyzing qualitative data.

The study results revealed that Bangkok people had an overall high level of perception of the role of the United Nations in Thailand. The perception of the United Nations' role in terms of delivering Humanitarian Aid is the highest among others (Mean=3.16, S.D.=0.81) while the attitude towards the overall role of the United Nations in Thailand was at a moderate level. The highest value of the attitude was the reliability of the organization (Mean=3.45, S.D.=1.00), and the lowest value was the United Nations' role in the industrial development and control system (Mean=2.94, S.D.=1.07). Among the focused group, the comparison of differences between personal factors showed that levels of education, educational institutions, and occupations had an impact on the perception and attitude towards the role of the United Nations in Thailand with a statistically significant level of 0.05. Factor in the perception of news from various news sources has significantly influenced the perception and attitude towards the role of the United Nations in Thailand. In similar fashion, the recognition of the United Nations' role in areas of promoting Sustainable Development Goals (SDGs) and upholding International Law also had an influence on the perception and attitude towards the role of the United Nations in Thailand statistically with a significant level of 0.05.

Field of Study: Public Administration

Student's Signature

Academic Year: 2020

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาวิจัยฉบับนี้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ปกรณ์ ศิริประกอบ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลักที่ท่านได้กรุณาใช้เวลาอันมีค่าอย่างยิ่งในการให้คำแนะนำและช่วยกรุณาให้แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการศึกษฉบับนี้จนมีความสมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่หลักสูตรรัฐศาสนประสานศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อนๆ นิสิตรุ่น MPA 51 ที่รักทุกคนที่ทำให้ตลอดระยะเวลา 2 ปีในรั้วจามจุรีแห่งนี้มีแต่ความสุขและสนุกสนาน

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนรวมถึงให้ความรักและกำลังใจที่ดีมาโดยตลอด เพื่อให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จดังที่ตั้งใจไว้ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือที่ดีและเป็นกำลังใจให้กันเสมอ

สิทธิพงษ์ ธรรมราช

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 คำถามในการศึกษา.....	6
1.4 สมมุติฐานการศึกษา.....	6
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	9
2.1.1 ความหมายของการรับรู้.....	9
2.1.2 กระบวนการรับรู้	10
2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้	12

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	16
2.2.1 ความหมายของทัศนคติ	16
2.2.2 องค์ประกอบของทัศนคติ.....	17
2.2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ	18
2.2.4 การวัดทัศนคติ.....	19
2.2.5 ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ	22
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	23
2.3.1 ความหมายของบทบาท	23
2.3.2 ลักษณะของบทบาท	24
2.4 บทบาทของสหประชาชาติ.....	26
2.4.1 บทบาทของสหประชาชาติจากอดีตสู่ปัจจุบัน.....	26
2.4.2 บทบาทของสหประชาชาติในปัจจุบัน.....	29
1) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	29
2) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน	30
3) ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม.....	31
4) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	33
5) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ	35
2.5 หน่วยงานของสหประชาชาติในประเทศไทย	36
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	47
3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research).....	47
3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47

3.1.2 เครื่องมือการวิจัย.....	48
3.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	49
3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	50
3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	50
3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
3.2.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	50
3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	52
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	52
4.2 ส่วนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย	57
4.3 ส่วนที่ 3 การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN)	59
4.4 ส่วนที่ 4 ทศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย	65
4.5 ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานของการศึกษา	68
4.6 ส่วนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานคร ต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในประเทศไทย.....	80
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	88
5.1 สรุปผลการศึกษา	88
5.2 ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	109
ประวัติผู้เขียน	112

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	53
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	53
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลัง หรือกำลังศึกษา	54
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ	54
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ไปศึกษาต่างประเทศ	55
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	55
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	56
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การ สหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จากแหล่งข่าวสาร	57
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การ สหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จากประเภทข่าวสาร	58
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) โดยภาพรวม.....	60
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	61
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน	62
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม	62

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน.....	63
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการผูกพันกฎหมายระหว่างประเทศ.....	64
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย.....	65
ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามเพศ.....	69
ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามอายุ.....	70
ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	70
ตารางที่ 21 ผลต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)	71
ตารางที่ 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา	72
ตารางที่ 23 ผลต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)	73
ตารางที่ 24 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ.....	74
ตารางที่ 25 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการศึกษาในต่างประเทศ.....	74
ตารางที่ 26 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ.....	75

ตารางที่ 27 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามรายได้77

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) ระหว่างปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....77

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) ระหว่างการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร79

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน93

ตารางที่ 31 สรุปผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก94

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนการรับรู้.....	11
ภาพที่ 2 โมเดลองค์ประกอบของทัศนคติ	18
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

องค์การสหประชาชาติ (United Nations) หรือ “UN” (ยูเอ็น) เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศที่ถูกก่อตั้งขึ้นมาอย่างเป็นทางการตั้งแต่ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม ค.ศ. 1945 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคงของโลก ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้ดำเนินไปได้ด้วยดี โดยยึดหลักแห่งความเท่าเทียมกัน ผ่านเวทีการเจรจาของกลุ่มประเทศสมาชิก อันนำมาซึ่งการสร้างข้อตกลงที่เป็นความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคมโลกและเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงในระดับสากล มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และมีเลขาธิการแห่งสหประชาชาติดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำสูงสุดขององค์การ การบริหารงานขององค์การสหประชาชาตินั้นจะดำเนินการผ่านโครงสร้างหลัก ซึ่งประกอบไปด้วยเสาหลักทั้ง 5 (ไม่นับคณะมนตรีภาวะทรัสตีหรือ Trusteeship Council ที่ได้ยุติบทบาทลงตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994) โดยแต่ละฝ่ายจะทำหน้าที่ในแง่มุมที่ต่างกันออกไป ซึ่งเสาหลักทั้ง 5 ประกอบไปด้วย¹

เสาหลักที่ 1 สมัชชาใหญ่ (General Assembly) เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการกำหนดแนวทางปฏิบัติขององค์การ ทำหน้าที่คล้ายกับรัฐสภา ประกอบไปด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกทุกประเทศมารวมกันเพื่ออภิปรายถกเถียงในประเด็นปัญหาต่างๆ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางออกร่วมกัน โดยจะมีการจัดประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติขึ้นเป็นประจำในเดือนกันยายนของทุกปี สมัชชาใหญ่มีบทบาทในการคัดเลือกสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงจำนวน 10 ประเทศตามระเบียบวาระ แต่งตั้งเลขาธิการฯ รวมถึงพิจารณาและรับรองงบประมาณของสหประชาชาติ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารภายในองค์การ สมัชชาใหญ่จะทำหน้าที่ประสานงานและควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้ระบบสหประชาชาติทั้งหมดให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม เช่น ควบคุมงบประมาณของทบวงการชำนัญพิเศษหรือประสานงานกับคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมในประเด็นต่างๆ

เสาหลักที่ 2 คณะมนตรีความมั่นคง (The Security Council) เป็นองค์การที่มีบทบาทในด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ประกอบไปด้วยสมาชิกจำกัดจำนวน โดยมี 5

¹ “องค์กรหลักของสหประชาชาติ,” กระทรวงการต่างประเทศ, accessed 30 March 2021, 2021, <https://thai-inter-org.mfa.go.th/th/page/องค์กรหลักของสหประชาชาติ?menu=5d6bb81015e39c3c8c005d4a>.

ประเทศเป็นสมาชิกถาวร ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส รัสเซีย จีน และมีสมาชิกอื่นอีก 10 ประเทศ ซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกใหญ่เพื่อดำรงวาระทุกๆ 2 ปี ภารกิจหลักของคณะมนตรีความมั่นคง คือ การดำเนินการสอบสวนกรณีพิพาทหรือสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรงระหว่างประเทศ เพื่อดำเนินมาตรการร่วมกัน ซึ่งรวมถึงการส่งกองกำลังเพื่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศในกรณีจำเป็น

เสาหลักที่ 3 คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council หรือ ECOSOC) เป็นองค์การหลักที่ตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวน 54 ประเทศที่ได้รับเลือกจากสมาชิกใหญ่ให้มาดำรงอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี ขอบเขตการดำเนินงานของ ECOSOC มีความกว้างขวางและครอบคลุมในเรื่องการพัฒนาในด้านต่างๆ มากมาย ซึ่งนับได้ว่าเป็นองค์กรที่มีโครงสร้างและการดำเนินงานซับซ้อนมากที่สุดของสหประชาชาติในปัจจุบัน

เสาหลักที่ 4 สำนักเลขาธิการ (Secretariat) ทำหน้าที่บริหารงานของสหประชาชาติภายใต้การนำของเลขาธิการแห่งสหประชาชาติ ซึ่งมาจากเลือกตั้งโดยสมาชิกใหญ่ตามคำแนะนำของคณะมนตรีความมั่นคง มีวาระดำรงตำแหน่งสมัยละ 5 ปี มีหน้าที่ในการบริหารงานทุกอย่างในองค์การเปรียบเสมือนผู้นำขององค์การและประเทศสมาชิกทั้งหมด มีบทบาทสำคัญในการเสนอเรื่องหรือประเด็นสำคัญเข้าสู่การหารือในที่ประชุมสมาชิกใหญ่หรือหน่วยงานอื่นๆ ของสหประชาชาติ ตลอดจนการไกล่เกลี่ยปัญหาระหว่างประเทศสมาชิก เลขาธิการคนปัจจุบัน คือ นาย อันโตนิโอ กูเตอเรส (Antonio Guterres) ซึ่งเป็นชาวโปรตุเกส

เสาหลักที่ 5 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice) มีบทบาทในด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ มีอำนาจในพิจารณาตัดสินคดีพิพาทระหว่างรัฐสองรัฐขึ้นไป เช่น ข้อพิพาทเรื่องดินแดนหรืออาณาเขต การละเมิดอำนาจอธิปไตย หรือปัญหาอื่นๆ ที่เป็นข้อขัดแย้งในทางกฎหมายตามที่แต่ละประเทศได้ยื่นเสนอต่อศาล รวมทั้งการตีความกฎหมายระหว่างประเทศและการเตรียมร่างข้อตกลงหรือสัญญาต่างๆ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติระหว่างประเทศ ประกอบด้วยผู้พิพากษาจำนวน 15 คน ดำรงอยู่ในตำแหน่งคราวละ 9 ปี โดยคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้จะต้องได้รับแต่งตั้งผ่านคณะมนตรีความมั่นคงและสมาชิกใหญ่

จากอำนาจหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันไปของเสาหลักทั้ง 5 กอปรกับการพยายามปรับบทบาทและภารกิจขององค์การให้มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมโลกในด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์การมาเป็นระยะเวลา 76 ปี จึงทำให้เกิดการจัดตั้งองค์การและทบวงชำนาญพิเศษต่างๆ ภายใต้เสาหลักของตนขึ้นมามากมาย อนึ่งเพื่อที่จะกระจายไปปฏิบัติภารกิจได้อย่างทั่วถึงทุกมุมโลกและทุกแง่มุมที่ต้องการพัฒนาส่งผลให้องค์การสหประชาชาติมีขนาดใหญ่ขึ้น บทบาทและภารกิจต่างๆ ของสหประชาชาติจึงเพิ่มขึ้น

มากมายโดยปัจจุบันองค์การสหประชาชาติมีประเทศสมาชิกเป็นจำนวน 193 ประเทศทั่วโลกและมีเครือข่ายของหน่วยงานภายใต้สหประชาชาติ (United Nations System) ตั้งอยู่ที่ทั่วทุกหนแห่งของโลก องค์การสหประชาชาติจึงกลายเป็นองค์การระหว่างประเทศที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดและมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการแก้ไขและพัฒนาสังคมโลกที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ทั้งสันติภาพและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิทธิมนุษยชน

แม้ว่าองค์การสหประชาชาติจะเข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อสังคมโลก แต่ขณะเดียวกันกลับกำลังเผชิญกับความท้าทายในเรื่องของการบริหารจัดการภายในองค์การภายใต้งบประมาณที่ถูกจำกัดลง ซึ่งสวนทางกับขนาดขององค์การที่ใหญ่ขึ้นและพันธกิจที่มีอยู่มากมาย ซึ่งในห้วงระยะเวลาหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดกระแสการเรียกร้องจากบรรดาประเทศสมาชิกต่างๆ ผ่านมติที่ประชุมของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเสนอให้มีการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติหรือที่เรียกว่า ‘UN Reform’ ในทุกๆ ด้าน ทั้งเชิงโครงสร้างการดำเนินงาน การเงินและความโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดกรณีประเทศสมาชิกบางประเทศได้ขอพิจารณาระงับหรือขอเลื่อนการจ่ายเงินอุดหนุนประจำปีให้แก่องค์การสหประชาชาติออกไป อันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกและระดับความเชื่อมั่นที่มีต่อองค์การสหประชาชาติลดลง จนองค์การฯ ต้องประสบกับภาวะวิกฤตขาดแคลนเงินสดที่เลวร้ายที่สุดในรอบ 10 ปี (UN Financial Crisis) ตามคำแถลงการณ์ของเลขาธิการแห่งสหประชาชาติในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 2019² ดังนั้นองค์การสหประชาชาติมีความจำเป็นต้องดำเนินการนโยบายลดภาระรายจ่ายในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ อย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับต่อสถานการณ์ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตและเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินขององค์การที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารองค์การในภาพรวมและความอยู่รอดขององค์การต่อไปได้ การพยายามลดต้นทุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้แก่ งานบริหารทรัพยากรบุคคล การเลื่อนหรืองดการประชุมที่ไม่จำเป็นหรือไม่เป็นวาระเร่งด่วน การจำกัดการเดินทางของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการออกนโยบายด้านการบริหารจัดการภายในชื่อว่า ‘One UN’ ซึ่งเป็นโครงการที่ให้หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ภายใต้สหประชาชาติให้กลับมาทบทวนบทบาทของแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนรูปแบบและขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เกิดการทำงานที่ไม่ทับซ้อนกันของแต่ละหน่วยงาน แต่ยังสามารถสร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานได้ภายใต้ของสหประชาชาติที่เป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งจากนโยบายดังกล่าวนี้เองอาจนำไปสู่การปฏิรูปเชิงโครงสร้างภายในองค์การในอนาคตได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประเทศสมาชิกในการสนอมมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ รวมทั้งเพื่อเป็นการรักษาระดับความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกให้กลับมาเหมือนเดิม

² Sam Meredith, "UN facing 'worst cash crisis' in nearly a decade, warns staff could go unpaid in November," *CNBC News* (U.S.A.), 9 Oct. 2019, <https://www.cnbc.com/2019/10/09/un-facing-cash-crisis-warns-staff-could-go-unpaid-in-november.html>

สำหรับประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์กับองค์การสหประชาชาติมาอย่างยาวนานตั้งแต่ยุคเริ่มก่อตั้ง โดยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหประชาชาติและยินยอมให้หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติเข้ามาจัดตั้งสำนักงานในประเทศไทย โดยในปี ค.ศ. 1948 สำนักงานประสานงานหลักขององค์การสหประชาชาติในส่วนภูมิภาคเอเชียและตะวันออกเฉียงใต้ออกไกลในขณะนั้น ได้ย้ายเข้ามาตั้งสำนักงานในกรุงเทพมหานคร จากนั้นจึงได้เกิดการไหลมาของหน่วยงานและทบวงชำนาญพิเศษต่างๆ ภายใต้สหประชาชาติเข้ามาในประเทศไทยอีกมากมาย ซึ่งสำนักงานประสานงานหลักดังกล่าวนี้ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อของสำนักงานให้เป็นที่รู้จักในชื่อว่า ‘คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก’ (Economic Social Commission for Asia and the Pacific หรือ ESCAP) ดำรงสถานะเป็น 1 ใน 5 ของสำนักงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม ที่ตั้งประจำอยู่ในแต่ละภูมิภาคของโลก โดยสำนักงานของ ESCAP ถือเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และเป็นหน่วยงานสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนและเผยแพร่นโยบายของสหประชาชาติในระดับสากลไปสู่ประเทศสมาชิกต่างๆ ในระดับภูมิภาค รวมทั้งการผลักดันนโยบายการบริหารจัดการภายในองค์การจากส่วนกลางไปสู่หน่วยงานและทบวงชำนาญพิเศษต่างๆ ของสหประชาชาติในระดับภูมิภาคด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีอีกหลายหน่วยงานของสหประชาชาติที่คนไทยอาจจะรู้จัก ได้แก่ สำนักงานโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมนโยบายและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สำนักงานองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ที่มีบทบาทช่วยเหลือเด็กผู้ด้อยโอกาสและยากไร้ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ที่ทำหน้าที่ประสานงานให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัย ตลอดจนองค์การอนามัยโลก (WHO) และหน่วยงานอื่นๆ มากมาย

การที่ประเทศไทยได้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานสหประชาชาติหลายหน่วยงานและเป็นศูนย์กลางส่วนภูมิภาคขององค์การสหประชาชาติเช่นนี้ ได้เปิดโอกาสให้ความร่วมมือระหว่างไทยกับสหประชาชาติในด้านต่างๆ ดำเนินไปอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน คนไทยมีโอกาสดำเนินไปปฏิบัติงานเป็นพนักงานท้องถิ่นตั้งแต่ระดับปฏิบัติการไปจนถึงระดับบริหารประจำสำนักงานของสหประชาชาติในประเทศไทย สังคมไทยจึงมีความใกล้ชิดและคุ้นเคยกับชื่อเสียงขององค์การสหประชาชาติมาอย่างยาวนานมากกว่า 70 ปี ประเทศไทยจึงกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงนโยบายต่างๆ ของสหประชาชาติกับประเทศสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การช่วยเหลือ พัฒนาและแก้ไขปัญหาเฉพาะด้านต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามบทบาทเฉพาะของแต่ละหน่วยงานหรือทบวงชำนาญพิเศษที่เข้ามาตั้งสำนักงานประจำประเทศไทย

นอกจากนี้ประเทศไทยยังกลายเป็นศูนย์กลางในการเปิดเวทีประชุม ถกเถียงและหารือในประเด็นสำคัญของประเทศสมาชิกในระดับภูมิภาคที่ถูกจะจัดขึ้นอยู่เป็นประจำในทุกๆ ปี อย่างไรก็ตามก็ดีหากมองในอีกแง่มุมหนึ่ง การก่อตั้งหน่วยงานหรือทบวงชำนาญพิเศษขึ้นมามากมายของสหประชาชาติจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการที่ค่อนข้างสูง อีกทั้งยังอาจสร้างความสับสนแก่บุคคลทั่วไปต่อการรับรู้และเข้าใจในบทบาทขององค์การสหประชาชาติทั้งในภาพรวมและบทบาทเฉพาะด้านของแต่ละหน่วยงานได้เช่นกันเพราะหน่วยงานภายใต้สหประชาชาตินั้นมีอยู่เป็นจำนวนมากบ่อยครั้งที่เกิดเหตุการณ์รวมตัวของกลุ่มบุคคลทั่วไปบริเวณหน้าสำนักงานสหประชาชาติประจำประเทศไทยเพื่อเรียกร้องให้องค์การสหประชาชาติเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมบางอย่าง ซึ่งเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสหประชาชาติประจำประเทศไทยที่พึงกระทำได้ ดังนั้นการรับรู้และเข้าใจในบทบาทขององค์การสหประชาชาติจึงมีความสำคัญ เนื่องจากการรับรู้และเข้าใจในบทบาทขององค์การที่ไม่ถูกต้อง อาจส่งผลกระทบต่อระดับทัศนคติที่นำมาสู่ภาพลักษณ์ขององค์การสหประชาชาติในภาพรวม นอกจากนี้ในฐานะที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ใน ESCAP ซึ่งเป็นสำนักงานหลักขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยและมีโอกาสได้ประสานงานกับหน่วยงานหรือทบวงชำนาญพิเศษต่างๆ หลายหน่วยงาน ได้ตั้งข้อสังเกตว่าบางประการว่า ในขณะเดียวกันบางหน่วยงานของสหประชาชาติกลับมีบทบาทหรือภารกิจในการปฏิบัติงานที่มีความคล้ายกันหรือทับซ้อนกันอยู่ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่มีเอกภาพภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างสิ้นเปลือง ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อรับรู้บทบาทของหน่วยงานภายใต้สหประชาชาตินั้นๆ ให้ไม่ชัดเจนแก่บุคคลทั่วไปได้เช่นกัน จนมักจะได้รับการตั้งคำถามหรือข้อสงสัยอยู่เป็นประจำว่า “UN ทำอะไร”

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า แม้แต่องค์การสหประชาชาติที่เป็นองค์การระดับโลกที่มีอิทธิพลต่อสังคมโลกในทุกๆ ด้าน ยังมีความจำเป็นต้องปรับปรุงองค์การเพื่อให้มีความสอดคล้องเท่าทันกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป การทบทวนบทบาทของแต่ละหน่วยงานภายใต้สหประชาชาติจึงถูกยกขึ้นมาใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการตรวจวินิจฉัยขององค์การ ดังนั้นในฐานะที่กรุงเทพมหานครเป็น 1 ใน 5 ของเมืองหลวงขนาดใหญ่ที่ได้ถูกรับเลือกให้เป็นศูนย์กลางในระดับภูมิภาคขององค์การสหประชาชาติ อีกทั้งยังมีความหลากหลายทั้งลักษณะโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากร ผู้ศึกษาจึงได้เกิดความสนใจในการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย” เพื่อมุ่งศึกษาการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติทั้งภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทย ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาอาจสะท้อนภาพการรับรู้บทบาทและทัศนคติของบุคคลทั่วไปที่มีต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในระดับภูมิภาคได้ ทั้งนี้เพื่อนำ

ผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางให้องค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทยในการ ทบทวนบทบาทขององค์การและวางแผนปฏิรูปองค์การในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อจำแนกความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และปัจจัย ด้านการรับรู้บทบาทที่มีผลต่อระดับการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติของคน ไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติของคนไทยในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

1.3 คำถามในการศึกษา

คนกรุงเทพมหานครมีระดับการรับรู้และมีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ ทั้งภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทยอย่างไร

1.4 สมมุติฐานการศึกษา

1.4.1 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทของ องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน

1.4.2 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร มีอิทธิพลการรับรู้และทัศนคติต่อ บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

1.4.3 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติ ต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งทำการศึกษาการรับรู้และทัศนคติของคนในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ ทั้งภาพรวมและสำนักงานขององค์การ สหประชาชาติประจำประเทศไทย

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคคลที่กำลังศึกษาและทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร อาชีพ และรายได้ เพื่อสะท้อนความหลากหลายของประชากรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งลักษณะโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจ

1.5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานขององค์การสหประชาชาติมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมาธิการเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) ซึ่งเป็น 1 ใน 5 ของสำนักงานภายใต้สำนักเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่ประจำอยู่ในแต่ละภูมิภาคของโลก โดย ESCAP ถือเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์การสหประชาชาติ หมายถึง องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีบทบาทในการแก้ไขและพัฒนาสังคมโลกในทุกๆ ด้าน เป็นผู้นำแนวคิดและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ข้อที่ครอบคลุมการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาคมโลกให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และยังส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมกันในสังคม ตลอดจนรักษาสันติภาพให้แก่ทุกประเทศทั่วโลก ภายใต้กรอบข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศ

บทบาทขององค์การสหประชาชาติ หมายถึง ภารกิจหลักขององค์การสหประชาชาติที่ถูกกำหนดขึ้นมา ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์ขององค์การ โดยการศึกษาครั้งนี้ มีการจำแนกบทบาทหลักขององค์การสหประชาชาติออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ 2. ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน 3. ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม 4. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน 5. ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของประชากรกลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

เพศ หมายถึง สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คือเพศชาย และ เพศหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนปีตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน โดยอายุนับเต็มปีบริบูรณ์

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบัน ได้แก่ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร หมายถึง สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร โดยแบ่งเป็น สถานที่ศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรภายในประเทศ ซึ่งจำแนกเป็น สถานที่ศึกษาภายใต้สังกัดรัฐบาล เอกชน และหลักสูตรนานาชาติ (International Program) และ สถานที่ศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรจากในต่างประเทศ

อาชีพ หมายถึง อาชีพของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

รายได้ หมายถึง จำนวนรายได้ของประชากรกลุ่มเป้าหมายต่อเดือน

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติของประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจตามรูปแบบ ประเภทและวิธีการนำเสนออื่น ๆ และประเภทของข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติที่รับรู้ของประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภทตามบทบาทหลักขององค์การสหประชาชาติ ได้แก่ 1. ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ 2. ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน 3. ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม 4. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน 5. ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งผลจากการรับรู้ข่าวสารจะนำไปสู่ความรู้และเข้าใจในบทบาทขององค์การสหประชาชาติในภาพรวม

ทัศนคติต่อองค์การสหประชาชาติ หมายถึง ความรู้สึก ทัศนะ การแสดงออกของบุคคลที่มีปฏิกริยาในทางบวกหรือทางลบต่อองค์การสหประชาชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ทางสังคมในแต่ละบุคคล ซึ่งในที่นี้หมายถึงความรู้สึกเฉพาะบุคคล

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบระดับการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติของคนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1.7.2 ทำให้การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติของคนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความชัดเจนมากขึ้น

1.7.3 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางให้คณะกรรมการธิการเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) ในการทบทวนบทบาทขององค์การสหประชาชาติและวางแผนปฏิรูปองค์การต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการเรียนรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท
- 2.4 บทบาทของสหประชาชาติในปัจจุบัน
- 2.5 หน่วยงานของสหประชาชาติในประเทศไทย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

2.1.1 ความหมายของการรับรู้

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Mowen and Minor (1998) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การรับรู้หมายถึงกระบวนการที่บุคคลเปิดรับต่อข้อมูลข่าวสาร ตั้งใจรับข้อมูลนั้น และทำความเข้าใจความหมาย” โดยแบ่งได้เป็น 3 ชั้น คือ 1) ชั้นเปิดรับ (Exposure stage) ผู้บริโภคจะรับข้อมูลผ่านทางประสาทสัมผัส 2) ชั้นตั้งใจรับ (Attention stage) ผู้บริโภคจะแบ่งปันความสนใจมาสู่สิ่งเร้านั้น และ 3) ชั้นสุดท้าย คือ ชั้นเข้าใจความหมาย (Comprehension stage)

บรรยงค์ โตจินดา (2543) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึงการที่บุคคลได้รับรู้ข้อมูล ตีความ และตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น การรับรู้แบ่งได้เป็น 2 กิจกรรม คือ การรับข้อมูลและการแปลข้อมูลให้เป็นข้อความตามความเข้าใจ การรับรู้จะต้องคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสาร ความสนใจและประสบการณ์จึงสามารถทำให้แปลความถูกต้อง

วิภาพร มาพบสุข (2545) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึงกระบวนการซึ่งบุคคลแปลหรือตีความของการรู้สึกสัมผัสที่ได้รับจากตาเห็นภาพ จมูกได้กลิ่น หูได้ยินเสียง ผิวหนังรับสัมผัส ฯลฯ ออกมาเป็นพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่มีความหมายหรือรู้จักเข้าใจได้ การที่มนุษย์จะสามารถแปลความหมายจากการรู้สึกสัมผัสและมีปฏิริยาโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ดีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ

ความรู้สึกเดิมหรือประสบการณ์ในอดีต ระดับสติปัญญา การสังเกตพิจารณา เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม การคาดหวัง สภาวะจิตใจของบุคคลในขณะนั้น ตลอดจนชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้าด้วย

จิตร์ตัน บำรุงวงศ์ (2555) ได้สรุปว่า การรับรู้คือความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดจากการสัมผัสของร่างกาย ซึ่งจะแตกต่างกันแต่ละบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเป็นตัวตีความและแปลความหมายออกมา

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึงกระบวนการที่อินทรีย์หรือสิ่งมีชีวิตพยายามทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อม โดยผ่านทางอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง กระบวนการนี้จะเริ่มจากอวัยวะรับสัมผัส (Sensory organ) สัมผัสกับสิ่งเร้า แล้วส่งกระแสประสาทไปยังระบบประสาทส่วนกลาง จากนั้นสมองจะอาศัยประสบการณ์เดิม แรงจูงใจ อารมณ์ สติปัญญา ฯลฯ เพื่อแปลความหมายของอาการสัมผัส (Sensation) ออกมาเป็นการรับรู้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายที่เกิดขึ้นหลังจากที่ร่างกายได้เปิดรับสัมผัสจากสิ่งเร้า โดยสมองจะทำหน้าที่เป็นสื่อในการแปลความหมายและตีความออกมาเป็นการรับรู้และเข้าใจ ซึ่งการรับรู้ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดนั้น จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม ความรู้ที่สะสมไว้ ความจำ ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

2.1.2 กระบวนการรับรู้

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546) ได้อธิบายรายละเอียดของกระบวนการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้³

1) การเลือก (Selection) เป็นกระบวนการเลือกรับสิ่งเร้าบางอย่างจากบรรดาส่งเร้าที่มีอยู่ทั้งหลาย

2) การจัดระบบ (Organization) คนเรามักจะจัดการระบบสิ่งเร้าภายนอก 2 วิธี ได้แก่

2.1 ภาพและพื้น (Picture and ground) การที่คนเราแยกสิ่งเร้าที่เลือกมาเป็นสิ่งที่พุ่งสมาธิไปยังส่วนนั้นเป็นพิเศษเรียกว่า ภาพ (Picture) และส่วนรอบๆ ที่เราไม่สนใจเรียกว่า พื้น (Ground)

2.2 การทำให้ง่าย (Simplification) การรับรู้สิ่งเร้าภายนอกเข้ามาจัดระบบอีกวิธีหนึ่งซึ่งแนวโน้มของคนทั่วไปจะจัดการสิ่งเร้าเหล่านั้นให้อยู่ในรูปที่ง่ายมากขึ้นและตัดสิ่งเป็นรายละเอียดซับซ้อนออกไป

3) การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการรับรู้โดยบุคคลจะอาศัยคุณสมบัติที่มีอยู่ภายในของตนเอง เช่น ทศนคติ ประสบการณ์ ความต้องการค่านิยม ฯลฯ เพื่อช่วยในการพิจารณาสิ่งเร้าภายนอกมาผสมผสานให้เข้ากับคุณสมบัติภายในของแต่ละบุคคล

³ สิทธิโชค วรรณสันติกุล, จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์ (กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2546).

การแปลความหมายจึงเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับอัตวิสัย (Subjection) ของผู้รับสิ่งเร้า ดังนั้นบุคคลที่รับรู้ในเรื่องๆ เดียวกันก็อาจจะแปลความหมายที่แตกต่างกันได้

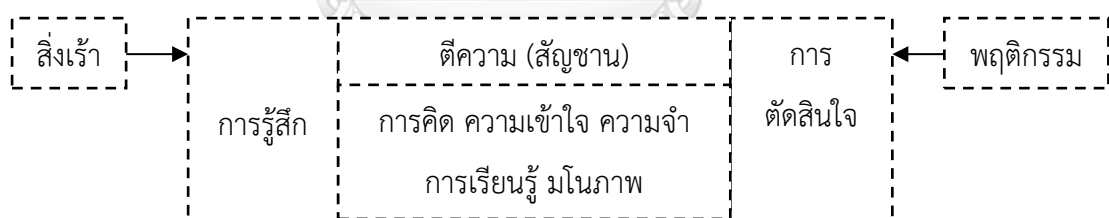
นอกจากนี้ วิภาทร มาพบสุข (2545) ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการรับรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้⁴

ขั้นที่ 1 สิ่งเร้า (Stimulus) มากระทบอวัยวะสัมผัสเมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าจะมีการจัดระบบเพื่อแยกแยะสิ่งเร้าที่เกิดออกมาเป็นส่วนที่สนใจหรือมุ่งความสนใจไปยังสิ่งนั้นเป็นพิเศษและจัดสิ่งเร้าให้รับรู้และเข้าใจมากขึ้น

ขั้นที่ 2 กระแสประสาทสัมผัสวิ่งไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีศูนย์อยู่ที่สมองเพื่อสั่งการตรงนี้ให้เกิดการรับรู้ (Perception) เป็นตัวกำหนดข่าวสารว่าจะยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยเป็นกระบวนการเลือกที่จะรับรู้ทำให้เกิดการรับรู้เด่นชัดเฉพาะสิ่งที่สนใจเท่านั้น

ขั้นที่ 3 สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัยความรู้เดิมและประสบการณ์เดิม ความจำ เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เซวรณ์ปัญญา ทำให้เกิดการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการรับรู้ (Perception)

จากขั้นตอนการรับรู้ในข้างต้น ทำให้เกิดกระบวนการของการรับรู้ (Process of Perception) ซึ่งเป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความเข้าใจ (Understand) การคิด (Thinking) การรู้สึก (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision) การแสดงพฤติกรรม (Behavior) โดยแสดงกระบวนการรับรู้ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการรับรู้
ที่มา: กันยา สุวรรณแสง (2544)

⁴ วิภาทร มาพบสุข., จิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2545).

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

บุคคลแต่ละคนจะมีความสามารถในการรับรู้สิ่งเร้าได้แตกต่างกันออกไป โดยการรับรู้สิ่งเร้าก่อนหรือหลัง มากหรือน้อย ถูกต้องหรือผิดพลาด และชัดเจนหรือไม่เพียงใด จะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่⁵

1) ตัวบุคคล หมายถึง ลักษณะคุณสมบัติบางประการของผู้ที่จะรับรู้ที่มีผลต่อการรับรู้ ได้แก่

1.1 ความสมบูรณ์หรือความบกพร่องของอวัยวะรับสัมผัส กล่าวคือบุคคลที่มีอวัยวะรับสัมผัสที่สมบูรณ์ย่อมเกิดการรับรู้ได้ถูกต้องหรือผิดพลาดน้อยกว่าบุคคลที่อวัยวะรับสัมผัสผิดปกติหรือเสื่อมสมรรถภาพ เช่น คนที่หูตึงย่อมรับรู้เสียงต่างๆ ได้ไม่ชัดเจนเท่าคนปกติ จึงมีผลทำให้การแปลความหมายผิดพลาดได้

1.2 ประสบการณ์เดิม (Previous experience) ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการรับรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่สะสมไว้ในสมองเป็นเครื่องช่วยในการแปล ดังนั้นการรับรู้จะถูกต้อง ผิดพลาดหรือชัดเจนเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมที่แต่ละบุคคลมีอยู่ อย่างไรก็ตามประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับวัยและการเรียนรู้จากสังคมที่แตกต่างกันเป็นสำคัญด้วย

1.3 ความต้องการที่จะรับรู้ (Need) โดยปกติแล้วบุคคลจะเกิดการรับรู้สิ่งเร้าใดๆ มักจะเกิดความต้องการที่จะรับรู้ขึ้นเสียก่อน ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการจะสร้างแรงขับหรือแรงจูงใจที่จะรับรู้สิ่งเร้านั้นๆ

1.4 ความใส่ใจ (Attention) และทางเลือก (Selection) ที่จะรับรู้สิ่งเร้าถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้กระบวนการรับรู้เกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลเต็มไปด้วยสิ่งเร้ามากมาย ไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง กลิ่น รส ฯลฯ สิ่งเร้าต่างๆ เหล่านี้สามารถเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการการรับสัมผัสและการรับรู้ได้อยู่ตลอดเวลาแต่ในความเป็นจริงบุคคลแต่ละบุคคลจะมีการเลือกรับรู้สิ่งเร้าเฉพาะที่ตนสนใจเป็นอันดับแรก ตัวอย่างเช่น ผู้ที่นั่งคอยฟังประกาศเรียกชื่อตนเองก็จะเลือกให้ความใส่ใจกับเสียงประกาศเรียกชื่อมากกว่าไปสนใจเสียงสนทนาอื่นๆ รอบตัว ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าถ้าบุคคลให้ความใส่ใจและเลือกที่จะรับรู้สิ่งเร้าใดก็จะสามารถรับรู้สิ่งเร้านั้นได้ก่อน อย่างไรก็ตามปัจจัยสำคัญของการให้ความสนใจและเลือกที่จะรับรู้สิ่งเร้าใดยังขึ้นอยู่กับคุณสมบัติบางประการของสิ่งเร้านั้นๆ ว่าจะมีอิทธิพลในการดึงดูดใจให้เกิดการรับรู้ได้มากน้อยเพียงใด

1.5 สภาวะทางอารมณ์ (Emotion) ของบุคคลก่อนหรือขณะเกิดการรับรู้สภาวะทางอารมณ์ของบุคคลในขณะนั้นจะมีอิทธิพลต่อการแปลความหมายถูกต้องหรือผิดพลาดได้เป็นอย่างมาก

⁵ เดิมศักดิ์ คทาวณิช, จิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยุคชนัน, 2556).

เช่น คนที่อารมณ์ไม่ดี หงุดหงิด เครียด กังวล ย่อมจะเกิดการรับรู้สิ่งเร้าผิดพลาดหรือต่างไปจากขณะที่มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง

1.6 ความคาดหวัง (Expectancy) โดยทั่วไปแล้วบ่อยครั้งที่บุคคลมักจะมี ความคาดหวังต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเอาไว้ล่วงหน้า ความคาดหวังนี้เองที่จะเป็นปัจจัยทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้ต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้นๆ มากกว่าการไม่มีความคาดหวัง

1.7 สติปัญญา (Intelligence) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้แต่ละคนรับรู้สิ่งเร้าได้แตกต่างกัน โดยคนที่มีสติปัญญาสูงจะสามารถรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง มีการใช้เหตุผลและวิจารณญาณในการวิเคราะห์ สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่รับรู้ได้ดีกว่าบุคคลที่มีสติปัญญาต่ำหรือปัญญาอ่อน

1.8 การให้คุณค่า (Value) ต่อสิ่งที่รับรู้ สิ่งเร้าใดที่บุคคลให้คุณค่าและความสำคัญ สิ่งเร้า นั้นจะสามารถเพิ่มความสนใจและใส่ใจที่จะรับรู้ให้มากขึ้นได้

1.9 การถูกชักจูง (Persuasion) บุคคล กลุ่มหรือสังคม จะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของ ตัวบุคคล โดยบุคคลมักจะให้ความสนใจที่จะรับรู้กับสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือสังคมชักจูง

2) คุณลักษณะของสิ่งเร้า เป็นอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งเร้า ที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันจะมีผลต่อการรับรู้ของบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสามารถจำแนก คุณลักษณะของสิ่งเร้าได้ ดังต่อไปนี้

2.1 ขนาดของสิ่งเร้า (Size) สิ่งเร้าที่มีขนาดใหญ่มักจะสร้างความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่มีขนาดเล็ก เช่น บุคคลจะให้ความสนใจป้ายโฆษณาตามท้องถนน ซึ่งมักจะมียขนาดใหญ่ หรือเลือกอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ของหนังสือพิมพ์ก่อนที่จะอ่านพาดหัวข่าวรอง เป็นต้น

2.2 ความเข้มของสิ่งเร้า (Intensity) สิ่งเร้าที่มีความเข้ม เช่น วัตถุที่มีสีเข้ม เสียงที่มีความดัง กลิ่นที่ฉุนหรือรุนแรง รวมทั้งการสัมผัสกับร่างกายที่หนักหน่วง สิ่งเหล่านี้จะดึงดูดความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่มีความเจือจาง เช่น คนที่พูดเสียงดังจะได้รับความสนใจมากกว่าคนพูดเสียงเบา เป็นต้น

2.3 ความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ย่อมจะทำให้เกิดความน่าสนใจที่จะรับรู้มากกว่าสิ่งเร้า ที่มีลักษณะเดิมๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนที่ดูโทรทัศน์มักจะไม่สนใจภาพยนตร์โฆษณาเก่าๆ แต่เมื่อมีโฆษณาชิ้นใหม่จะให้ความสนใจดูตั้งแต่ต้นจนจบ

2.4 การเคลื่อนไหว (Movement) สิ่งเร้าที่มีการเคลื่อนไหวจะทำให้เป็นจุดสนใจที่จะรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่นิ่งๆ เช่น คนมักจะสนใจดูภาพยนตร์มากกว่าภาพนิ่ง เป็นต้น

2.5 การกระทำซ้ำๆ (Repetition) ในบางครั้งบุคคลจะให้ความสนใจที่จะรับรู้หรือเกิดการรับรู้เร็วขึ้น ถ้าสิ่งเร้านั้นเกิดขึ้นซ้ำกันบ่อยๆ หรือมีความถี่ในการเกิดสูงมากกว่าสิ่งเร้าที่เกิดขึ้น

นานๆ ครั้ง เช่น การกะพริบไฟหน้ารถถี่ๆ หรือบีบแตรติดต่อกันหลายๆ ครั้งจะทำให้คนสนใจหันมามองได้ เป็นต้น

2.6 สี (Color) สิ่งเร้าที่มีสีสันสดใส สะดุดตา หรือมีการตัดกันของสีที่รุนแรงจะทำให้สิ่งเร้านั้นเป็นจุดเด่นและน่าสนใจ ส่งผลให้เกิดการรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่มีสีอ่อนหรือจืดจาง

2.7 ความแตกต่าง (Difference) สิ่งเร้าที่แตกต่างไปจากสิ่งเร้าทั้งหลาย สิ่งเร้านั้นจะเร้าความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่า เนื่องจากมีความแตกต่างไปจากสิ่งเร้าอื่น

นอกจากนี้ จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556) ได้มีการอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ดังต่อไปนี้⁶

1) ตัวผู้รับรู้ (Perceiver/perceiving person)

1.1 บุคลิกภาพ (Personality) คนที่มีบุคลิกภาพแบบสมบูรณแบบ (Perfectionist Personality) มักเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อนในการสังเกตพิจารณามากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบหุนหันพลันแล่น (Impulsive personality) รวมทั้งคุณภาพของจิตใจก็มีอิทธิพลต่อการรับรู้บุคคล กล่าวคือ คนที่มีสุขภาพจิตดีมักเป็นคนมองโลกในแง่ดี ยอมรับความจริงและยอมรับข้อดีข้อเสียของตนได้ง่าย ย่อมทำให้การรับรู้บุคคลอื่นได้ถูกต้องแม่นยำกว่า เพราะคนที่ภูมิใจและมั่นใจตนเองมักจะไม่นำลักษณะไม่ดีส่วนตัวไปอธิบายเป็นลักษณะของคนอื่น และไม่นำอารมณ์ส่วนตัวหรืออคติไปเกี่ยวข้องกับการรับรู้

1.2 สติปัญญาและความสามารถส่วนตัว (Intelligence and capacity) คนที่ฉลาดมักรู้จักใช้ไหวพริบในการปรับตัวหรือการแสดงออกเพื่อทำความรู้จักบุคคลอื่นได้ง่าย อีกทั้งยังใช้ความฉลาดในการพิจารณาและวิเคราะห์บุคคลได้ดีกว่า นอกจากนั้นยังสามารถตีประสบการณ์การเรียนรู้ในอดีตมาช่วยในการตีความในสิ่งที่สัมผัสได้ดีกว่าคนโง่ ดังนั้นคนฉลาดจึงมีโอกาสรับรู้บุคคลได้แม่นยำชัดเจนกว่า

1.3 ความสนใจและความตั้งใจ (Interest and attention) ถ้าบุคคลมีความตั้งใจจะรู้จักใครก็จะเกิดความพยายามและกระทำทุกอย่างเพื่อจะรู้จักเขาให้ได้ โดยวิธีการติดตามหรือสอบถามผู้ใกล้ชิดคนอื่นๆ เกี่ยวกับบุคคลที่ตนเองอยากรู้จัก นอกจากนั้นความสนใจและความตั้งใจยังทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลต่างๆ ได้ถูกต้องแม่นยำกว่าการรับรู้แบบขอไปที

1.4 สภาวะอารมณ์ (Emotional state) อารมณ์ขณะรับรู้จะมีอิทธิพลต่อการแปลความหมายของสิ่งที่รับรู้ เช่น ถ้าผู้รับรู้อารมณ์หวาดระแวงหรือเคียดแค้นผูกพยาบาท มักจะตีความสิ่งที่ตนรับรู้ในแง่ลบมากกว่าแง่บวก เป็นต้น

⁶ จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, จิตวิทยาทั่วไป, แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556).

1.5 ทศนคติ (Attitude) ทศนคติของผู้รับรู้ต่อลักษณะเอกลักษณ์ประจำตัวหรือประจำกลุ่มอาจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบิดเบือนการรับรู้ให้คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้

1.6 อายุ (Age) ผู้รับรู้ที่เป็นผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ชีวิต มักจะนำประสบการณ์ในอดีต พร้อมทั้งเหตุผลมาประกอบการรับรู้มากกว่าเด็กที่มีอายุหรือประสบการณ์น้อยกว่า อีกทั้งยังมีความสุขรอบคอบ สามารถวิเคราะห์ และแจกแจงถึงความเป็นไปได้ของข้อมูลที่ตนรับรู้ได้มากกว่า

2) ตัวผู้ถูกรับรู้ (Perceived person)

2.1 ลักษณะประจำตัวของผู้ถูกรับรู้ (Personal characteristics) บุคลิกลักษณะประจำตัวที่แสดงออกของผู้ถูกรับรู้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการดึงดูดความสนใจหรือการสร้างความรู้สึกประทับใจ ซึ่งลักษณะที่ดึงดูดความสนใจนี้จะทำให้เกิดทั้งคุณและโทษแก่ความรู้สึกของผู้รับรู้ ทำให้เกิดอคติและส่งผลกระทบต่อกรรับรู้ของบุคคล ซึ่งทางจิตวิทยาเรียกว่า “Halo effect” อคติจากคุณลักษณะประจำตัวของผู้ถูกรับรู้จะทำให้ผู้รับรู้รับรู้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง จึงทำให้ผู้รับรู้ตัดสินใจบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับตัวผู้ถูกรับรู้คลาดเคลื่อนได้ ดังนั้น “Halo effect” จึงเป็นผลกระทบที่เกิดจากผู้รับรู้นำความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบลักษณะเฉพาะประจำตัวของผู้ถูกรับรู้มาร่วมในการตีความหมายในการรับรู้ตนเอง

2.2 บทบาทและตำแหน่งทางสังคมที่ผู้ถูกรับรู้ได้รับมอบหมายจากสังคม (Role and status) บทบาทเปรียบเสมือนโครงแบบ (Model) ของพฤติกรรมที่ผู้รับรู้จะทราบว่าผู้ครองตำแหน่งนั้นปฏิบัติสอดคล้องกับหน้าที่ที่บัญญัติไว้ตามตำแหน่งนั้นหรือไม่และเป็นตัวกำหนดให้ผู้รับรู้เกิดความคาดหวังและทัศนคติต่อผู้ถูกรับรู้ที่ครองตำแหน่งนั้นๆ ว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

2.3 ความเต็มใจของผู้ถูกรับรู้ในการเปิดเผยตนเองต่อสายตาสายตาผู้อื่น (Self-exposure) การเปิดเผยตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้ผู้รับรู้มีโอกาสรู้จักและเข้าใจผู้ถูกรับรู้ได้มากขึ้นแตกต่างกัน โดยทั่วไปคนที่รู้จักกันใหม่ๆ มักจะพยายามปิดบังซ่อนเร้น “ตน” หรือ “อัตตา” ด้วยวิธีต่างๆ ทำให้โอกาสที่ผู้รับรู้จะทำความรู้จักหรือเข้าใจพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ถูกรับรู้ได้น้อย

2.4 การผูกพันกับเอกลักษณ์ประจำกลุ่ม (Commitment to group identity) ถ้าผู้ถูกรับรู้เป็นผู้มีความผูกพันกับกลุ่มใดๆ เป็นพิเศษ ย่อมเคร่งครัดปฏิบัติตามปทัสถานของกลุ่มจนพฤติกรรมนั้นกลายเป็นลักษณะนิสัยประจำบุคลิกของเขา ทำให้ผู้รับรู้สามารถจะเข้าใจผู้ถูกรับรู้ประเภทดังกล่าวได้ง่าย โดยทราบจากลักษณะปทัสถานของกลุ่มยึดมั่นหรือดูจากตำแหน่งหน้าที่ที่สังคมกำหนดไว้ แต่บุคคลที่ไม่มีความผูกพันกับกลุ่มใดๆ มากเป็นพิเศษมักจะไม่นิยมปฏิบัติตามปทัสถานของกลุ่มเสมอไปทุกอย่าง ผู้รับรู้จะเข้าใจบุคคลนั้นได้ยากขึ้น

3) สภาพแวดล้อมของบุคคลที่เป็นสิ่งเร้า (Environment) ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น กลุ่มชน สถานที่ บรรยากาศ อุปกรณ์ เครื่องประดับ แสง เสียง ฯลฯ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม เช่น ประเพณี กฎระเบียบ ปทัสถานประจำกลุ่ม ฯลฯ ล้วนมีอิทธิพลต่อการทำให้การรับรู้

บุคคลแม่นยำขึ้นหรือคลาดเคลื่อนไปได้ เพราะผู้รับรู้มักจะนำเอาสิ่งแวดล้อมขณะนั้นเข้ามาเกี่ยวข้องกับการแปลความหมายของบุคคลที่ตนรับรู้โดยไม่รู้ตัว

4) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับรู้และผู้ถูกรับรู้ (Relationship between perceiving person and perceived person) สัมพันธภาพอันใกล้ชิดอาจช่วยให้ผู้รับรู้มองผู้ถูกรับรู้ว่าเป็นอิสระจากสิ่งแวดล้อมได้ แต่ขณะเดียวกันก็อาจทำให้การรับรู้ผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ เพราะแทนที่ผู้รับรู้จะรับรู้บุคคลตามสภาพข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ แต่ผู้รับรู้มักจะนำอคติจากประสบการณ์ในอดีตเข้ามาเกี่ยวข้องกับการแปลความหมายของสิ่งที่ตนรับรู้ด้วย นอกจากนี้การรับรู้บุคคลที่รู้จักคุ้นเคยกัน มักจะไม่ต้องประสบกับปัญหาการแสดงพฤติกรรมซ่อนเร้นของผู้ถูกรับรู้ทำให้สามารถรับรู้พฤติกรรมที่แท้จริง

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้จะเห็นได้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการแปลความหมายจากประสาทสัมผัสของแต่ละบุคคล ดังนั้นการรับรู้ในแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกัน และต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการตีความหมาย ทั้งปัจจัยภายในส่วนบุคคลของตัวผู้รับรู้เอง ทั้งด้านกายภาพ เช่น ภาวะรับสัมผัส และด้านจิตวิทยา เช่น ความรู้ ประสบการณ์ ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้นๆ ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกรับรู้ และปัจจัยภายนอก ซึ่งหมายถึง คุณลักษณะของสิ่งเร้าหรือตัวผู้ถูกรับรู้ อันได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของสิ่งเร้า แหล่งข้อมูลข่าวสาร สภาพแวดล้อม กลุ่มบุคคล ตลอดจนจนภาพลักษณ์ บทบาทหรือตำแหน่งทางสังคม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

2.2.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (attitude) เป็นคำที่ใช้กันมากในวิชาจิตวิทยาสังคม มาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า “aptus” แปลว่า โน้ม เอียง หรือเหมาะสม นำมาใช้ในความหมายของทัศนคติ หมายถึง ท่าทีที่แสดงออกของบุคคลซึ่งบ่งถึงสภาพของจิตใจ ได้แก่ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด มีนักวิชาการได้ให้ความหมายกับคำว่า “ทัศนคติ” ไว้มากมายดังนี้

English and English (1958) ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นความคงที่ของการตอบสนองหรือความพร้อมที่จะตอบสนองอย่างหนึ่งอย่างใดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

Oppenheim (1966) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ สภาวะของความพร้อมความพอใจที่จะแสดงปฏิกิริยาในรูปแบบต่างๆ เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งเร้า

Zimbardo and Ebbesen (1969) ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกในวิธีสอดคล้องกับความคิดและความรู้สึกของเขา

Rogers (1978) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะคิดเป็นดัชนีวัดว่าคุณคนนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมในอนาคตได้ ทักษะคิดจึงเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าและเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งเป็นการสื่อสารภายในบุคคลและมีผลต่อพฤติกรรมในอนาคต

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2555) กล่าวว่า ทักษะคิด หมายถึง ความโน้มเอียงอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการก่อพฤติกรรมในลักษณะที่แสดงความชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นๆ โดยสม่ำเสมอ

จากความหมายของทักษะคิดในข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ทักษะคิด คือ ความคิดเห็นหรือความรู้สึกภายในที่สะท้อนออกมาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งในทางชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นๆ ตามความคิดหรือความรู้สึกของตน

2.2.2 องค์ประกอบของทักษะคิด

ทักษะคิดมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้⁷ (Schiffman & Kanuk, 1994)

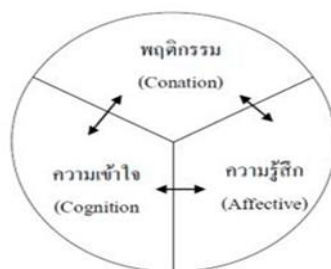
1) ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึง ความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อถือ (Beliefs) ซึ่งบุคคลมีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนของความเข้าใจจะเป็นส่วนประกอบแรก คือความรู้และการรับรู้ที่ได้รับจากการประสมประสานกับประสบการณ์โดยตรงต่อทักษะคิดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่งข้อมูล ความรู้ดังกล่าวและผลกระทบต่อการรับรู้จะเป็นตัวกำหนดความเชื่อถือ (Belief) ซึ่งหมายถึง สภาพด้านจิตใจที่สะท้อนความรู้เฉพาะอย่างของบุคคล และมีการประเมินเกี่ยวกับความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นั่นก็คือการที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่ง คุณสมบัติของสิ่งหนึ่ง หรือพฤติกรรมเฉพาะอย่าง อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์เฉพาะอย่าง

2) ส่วนของความรู้สึก (Affective Component) ซึ่งสะท้อนอารมณ์ (Emotion) หรือความรู้สึก (Feeling) ของบุคคลที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากการศึกษาวิจัยผู้บริโภค ซึ่งมีการประเมินผลเบื้องต้นโดยธรรมชาติพบว่า การให้คะแนนความพึงพอใจหรือไม่พอใจ ดีหรือไม่ดี เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มักจะมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ได้แก่ ความสุข ความเศร้า ความอาย ความ

⁷ L.G. & Kanuk Schiffman, L. L. , *Consumer behavior (5th ed)* (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1994).

รังเกียจ ความกังวล ความประหลาดใจ โดยผลการศึกษาได้ระบุว่าสภาพอารมณ์จะสามารถเพิ่มประสบการณ์ด้านบวกหรือลบ และนำมาสู่ระดับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของแต่ละบุคคลได้

3) ส่วนของพฤติกรรม (Conation Component หรือ Behavior) ซึ่งสะท้อนถึงความน่าจะเป็นหรือแนวโน้มที่มีพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นผลจากทัศนคติที่มาจากองค์ประกอบของทัศนคติ

ภาพที่ 2 โมเดลองค์ประกอบของทัศนคติ

ที่มา : Schiffman & Kanuk (1994), Consumer Behavior, P.285

2.2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ

Lautenberg (1990) ได้กล่าวว่า ทัศนคติจะก่อตัวขึ้นมาและเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน ได้แก่⁸

1) การจูงใจทางร่างกาย (Biological Motivations) ทัศนคติจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งกำลังดำเนินการตอบสนองความต้องการหรือแรงผลักดันพื้นฐานทางร่างกายอยู่ ตัวบุคคลจะสร้างทัศนคติที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งของที่สามารถช่วยให้เขามีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนได้ และในทางตรงกันข้ามจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งของหรือบุคคลที่ขัดขวางมิให้ตอบสนองความต้องการได้

2) ข่าวสารข้อมูล (Information) ทัศนคติจะมีพื้นฐานมาจากชนิดและขนาดของข่าวสารข้อมูลที่แต่ละบุคคลได้รับมา รวมทั้งยังขึ้นอยู่กับลักษณะของแหล่งที่มาของข่าวสารข้อมูลนั้นอีกด้วย โดยกลไกของการเลือกเฟ้นในการมองเห็นและเข้าใจปัญหาต่างๆ ข่าวสารข้อมูลบางส่วนที่เข้ามาสู่ตัวบุคคลจะทำให้บุคคลนั้นเก็บไปคิดและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมาได้

3) กลุ่มที่เกี่ยวข้อง (Group Affiliation) ทัศนคติบางอย่างอาจจะมาจากกลุ่มต่างๆ ที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อนร่วมงาน กลุ่มกีฬา และกลุ่มทางสังคมต่างๆ ทั้งนี้มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติได้โดยตรงและทางอ้อม

4) ประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์ของคนที่มีต่อวัตถุสิ่งของย่อมเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลต่างๆ ตีค่าสิ่งที่เขาได้มีประสบการณ์นั้นจนกลายเป็นทัศนคติได้ เช่น ในกรณีของการ

⁸ B Lauterborn, "New marketing litany. Four P's passes C-words take over. Advertising Age," 61(41) (1990).

เลือกซื้อสินค้า ถ้าหากคนใดคนหนึ่งตั้งใจในรสชาติอาหารของร้านอาหารแห่งหนึ่ง เขาอาจมีทัศนคติที่ดีต่อร้านนั้นและจะกลับไปกินอีกเป็นประจำ แต่ถ้าหากเกิดความไม่พอใจหรือผิดหวังในครั้งใดครั้งหนึ่งก็อาจทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีจนทำให้ไม่กลับไปกินอีกเลยก็ได้

5) บุคลิกภาพหรือลักษณะท่าทาง (Personality) เป็นองค์ประกอบภายในของลักษณะต่างๆ ที่ทำให้บุคคลแตกต่างกันและทำการกำหนดวิธีการผูกพันกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง การรวมคุณสมบัติต่างๆ ของบุคคลเข้าด้วยกัน เพื่อให้บุคคลมีความเด่นพิเศษเฉพาะและสามารถควบคุมการก่อปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมภายนอก อีกทั้งยังสามารถควบคุมความสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมภายนอกดังกล่าวด้วย บุคลิกภาพจึงเป็นส่วนผสมส่วนหนึ่งที่ผูกพันกับส่วนผสมอื่นๆ เช่น ทัศนคติ การตั้งใจ และการรับรู้ เป็นต้น

จากปัจจัยต่างๆ ของการก่อตัวของทัศนคติในช่วงต้นนั้น ในความเป็นจริงแล้วไม่ได้มีการเรียงลำดับตามความสำคัญแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะปัจจัยแต่ละปัจจัยเหล่านี้ ตัวไหนจะมีความสำคัญมากหรือน้อยกว่ากันนั้นจะขึ้นอยู่กับบริบทการอ้างอิงเพื่อก่อตัวเป็นทัศนคติของแต่ละบุคคลว่าบุคคลคนนั้น ได้มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งของหรือแนวความคิดที่มีลักษณะแตกต่างกันไปอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น การเลือกใช้ยาสีฟันจะเป็นยี่ห้อใดก็ตาม เราอาจไม่เคยสนใจเลยว่าใครเขาจะมองอย่างไร ซึ่งตรงกันข้ามกับกรณีของการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นประจำ หรือการเลือกใช้รถยนต์สักคัน เรากลับจะต้องคำนึงถึงกลุ่มคนที่เราเกี่ยวข้องกับต่างๆ ว่าเขาจะมองเราเป็นอย่างไร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทัศนคติหรือความเชื่อของเรามักจะก่อตัวขึ้นมาโดยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่เราเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วยอย่างแน่นแฟ้น ซึ่งตรงข้ามกับกรณีของการเลือกใช้ยาสีฟันที่ส่วนใหญ่เรามักจะเลือกใช้ยี่ห้อใด ย่อมขึ้นอยู่กับเราได้ข้อมูลจากโฆษณาที่เราเลือกรับมาเอง อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้จากการใช้มากกว่า จากที่กล่าวมานี้จึงแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยใดจะมีความสำคัญต่อการก่อตัวของทัศนคติที่มากน้อยอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทการพิจารณาสร้างทัศนคติต่อสิ่งดังกล่าวของแต่ละบุคคลว่ามีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยใดมากที่สุด? (อดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2555)

2.2.4 การวัดทัศนคติ

ในทางจิตวิทยา การวัดทัศนคติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของคนเพราะการทราบถึงทัศนคติของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปในทิศทางใดหรือมีความเข้มมากน้อยแค่ไหน ย่อมจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทำนายพฤติกรรมที่อาจจะเกิดขึ้นของบุคคลนั้นได้ และสามารถวางแผนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันกับการพัฒนาและปรับปรุงองค์การเพราะการทราบถึงทัศนคติของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อองค์การว่าเป็นอย่างไร ก็จะทำให้สามารถประเมิน

^๑ อดุลย์ จาตุรงค์กุล, พฤติกรรมผู้บริโภค ed. พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555).

ภาพลักษณ์หรือผลการปฏิบัติงานขององค์การที่ประจักษ์แก่บุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผน
ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การได้

Allport (1967) กล่าวไว้ว่า การวัดทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจมานานในกลุ่ม
นักจิตวิทยาสังคมชาวอเมริกัน การศึกษาวิจัยการพัฒนาวิธีการทางสถิติและวิธีการวัดทางจิตวิทยา
เป็นผลทำให้เกิดความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในการศึกษาเรื่องทัศนคติ รวมทั้งความสำเร็จในการวัด
ทัศนคติ

Ajzen (1988) กล่าวไว้ว่า โดยธรรมชาติแล้ว คุณสมบัติของทัศนคติเป็นสิ่งที่วัดได้ แม้ว่า
ทัศนคติจะเป็นเพียงภาวะของจิตใจ ไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง แต่ทัศนคติก็อาจวัดได้โดย
อาศัยจากผลของการตอบสนอง ซึ่งจะประเมินได้เป็นทางบวกหรือทางลบและมีระดับความมากน้อย
ทั้งนี้การวัดทัศนคติโดยดูจากพฤติกรรมที่แสดงออกหรือผลจากการตอบสนองเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่ก็อาจ
ไม่เสมอไป ซึ่งบางครั้งในการแสดงพฤติกรรม เช่น คำพูดและการกระทำอาจไม่สอดคล้องกัน

สำหรับเทคนิควิธีที่ใช้วัดทัศนคติ ทำได้หลายวิธี ดังนี้

1) การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาทัศนคติโดยใช้ประสาทหูและตาเป็น
สำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วนำข้อมูลที่
สังเกตนั้นไปอนุมานว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นอย่างไร

2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการที่ผู้ศึกษาจะต้องออกไปสอบถามบุคคลนั้นๆ ด้วย
ตนเอง โดยอาศัยการพูดคุย ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมวางแผนล่วงหน้าว่าจะสัมภาษณ์ในเรื่องใด
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

ในการสัมภาษณ์นี้ สก็อตต์ (Scott, 1975) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า เป็นการวัดทัศนคติโดยอาศัย
การตอบสนองทางคำพูด (Verbal responses) และเป็นวิธีวัดที่ถูกนำมาใช้บ่อยครั้ง เพราะมีความ
สะดวกและง่ายต่อการวัด เช่น การใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) การใช้คำถาม
ปลายเปิดผู้สัมภาษณ์จะได้ข้อมูลมากมาย แต่มีข้อเสียคือผู้ตอบอาจไม่ตอบตามความเป็นจริง เพราะ
ไม่กล้าเปิดเผยหรือตอบตามความคาดหวังของสังคม ดังนั้นการวัดทัศนคติโดยอาศัยการสัมภาษณ์จึง
ควรใช้วิธีการอื่นๆ ร่วมด้วย¹⁰

3) แบบรายงานตนเอง (Self-Report) เป็นวิธีการศึกษาทัศนคติของบุคคลโดยให้บุคคลนั้น
เล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมาว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึก
คิดของตัวเองออกมาตามประสบการณ์และความสามารถที่มีอยู่ ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละ
บุคคล

¹⁰ William A. Scott, *The Handbook of Social Psychology* Attitude Measurement. In Gardner Lindzey and Elliot Aronson (eds.), (New
Delhi Amerind Publishing, 1975.).

วิธีการศึกษาทัศนคติโดยใช้แบบรายงานตัวเองนี้ มักจะถูกสร้างขึ้นในรูปแบบของเครื่องมือวัดที่เรียกว่า มาตรวัด (Scale) เช่น มาตรวัดทัศนคติของเทอร์สโตน (Thurstone) มาตรวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert) มาตรวัดทัศนคติของออสกู๊ด (Osgood) มาตรวัดความห่างทางสังคมของโบการ์ดัส (Bogardus) มาตรวัดความคงที่ของทัศนคติตามวิธีของกัทท์แมน (Guttman) และมาตรหน้ายิ้มสำหรับเด็ก (The Smiling Faces Scales) เป็นต้น

หลักการสร้างมาตรวัดทัศนคติที่ดีนั้น (Oppenheim, 1966) กล่าวไว้ว่า ในการสร้างและประเมินเครื่องมือวัดจะต้องคำนึงถึงหลักที่สำคัญ ดังต่อไปนี้¹¹

(1) ความเป็นเอกมิติ (Unidimensionability) มาตรวัดทัศนคติที่ดีจะต้องวัดในเรื่องเดียวกัน และข้อความหรือข้อความที่นำมาใช้จะต้องมีความเป็นหนึ่งเดียว โดยสามารถตรวจสอบได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนที่ได้จากมาตรวัด ซึ่งในเรื่องนี้ไลเคิร์ต (Likert, 1932) ได้เสนอไว้ว่า คะแนนที่ได้จากข้อความ 1 ข้อ ควรมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

(2) ความเป็นเส้นตรง (Linearity) และการมีช่วงเท่ากัน (Equal Intervals) มาตรวัดจะต้องอยู่ในรูปของความต่อเนื่องเป็นเส้นตรงที่สามารถจัดเรียงลำดับทัศนคติของผู้ตอบ และเป็นมาตรที่บอกความแตกต่างเป็นช่วงๆ ได้ โดยแต่ละช่วงต้องมีความห่างเท่ากัน เพื่อกำหนดระดับทัศนคติของผู้ตอบ และสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

(3) ความเที่ยง (Reliability) เป็นความคงที่หรือความคงเส้นคงวาของการวัดในการสร้างมาตรวัดทัศนคติ ยิ่งข้อความมีจำนวนมากเท่าใด ความเที่ยงก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น

(4) ความตรง (Validity) มาตรวัดจะต้องวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้จริง โดยข้อความที่นำมาใช้จะต้องมีความเป็นหนึ่งเดียวและมีความสัมพันธ์กันสูง

(5) ความสามารถในการสร้างใหม่ (Reproducibility) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของข้อความว่าสามารถจะสร้างสเกลใหม่ได้หรือไม่

4) เทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) เป็นการวัดทัศนคติโดยการให้สร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมา เพื่อสังเกตและวัดได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงออกตามประสบการณ์ของตนเอง และแต่ละคนจะมีลักษณะของการแสดงออกที่ไม่เหมือนกัน

5) การทำงานบางอย่างที่กำหนดให้การวัดทัศนคติด้วยวิธีนี้ นักจิตวิทยาสังคมเชื่อว่าพฤติกรรมที่บุคคลแสดงการทำงานบางอย่างที่กำหนดให้ นั้น เป็นผลมาจากความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั่นเอง

¹¹ A.N. Oppenheim, *Questionnaire Design and Attitudes Measurement*, ed. 2nd ed (New York Basic Books, 1966).

6) ปฏิบัติการตอบสนองทางร่างกาย นักจิตวิทยาสังคมส่วนใหญ่มักจะรายงานผลการศึกษาทางด้านทัศนคติหรือการวัดทัศนคติ โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้น (Intensity) หรือความรุนแรง (Extremity) ของทัศนคติกับปฏิบัติการตอบสนองทางร่างกาย เช่น การตอบสนองต่อการช็อกไฟฟ้า อัตราการเต้นของหัวใจก่อนหน้า การขยายของม่านตา เป็นต้น มากกว่าที่จะกล่าวถึงทิศทางของทัศนคติ เช่น ทัศนคติทางบวกหรือทางลบ

2.2.5 ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2530) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดทัศนคติ โดยสรุปได้ดังนี้¹²

1) วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดีหรือไม่ดีมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งทัศนคติของบุคคลนี้เองจะเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใด นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อบุคคลนั้นได้อย่างถูกต้อง และอาจเป็นแนวทางให้ผู้อื่นสามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ด้วย

2) วัดเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดนั้นเป็นสิทธิของแต่ละบุคคล แต่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข บุคคลในสังคมนั้นควรจะมีทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และไม่เกิดความแตกแยกขึ้นในสังคม

3) วัดเพื่อหาทางแก้ไข การวัดทัศนคติจะทำให้เราทราบว่า บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใด ดีหรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ดังนั้นการรู้ถึงทัศนคติของบุคคลหนึ่งจะช่วยให้เราสามารถวางแผนและดำเนินการแก้ไขลักษณะที่ไม่เหมาะสมของบุคคลนั้นได้

4) วัดเพื่อให้เข้าใจสาเหตุและผล ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เปรียบเสมือนเป็นสาเหตุภายในที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปได้ต่างๆ กัน ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมหรือสาเหตุภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง

¹² ดวงเดือน พันธมนาวิน, "การวัดและการวิจัย ทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ," วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 5 (1) (2531).

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

2.3.1 ความหมายของบทบาท

ความหมายของคำว่าบทบาท ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Role ซึ่งตามทฤษฎีทางสังคมวิทยาจะแยกบทบาทไว้ 3 ประเภท คือ

1) Psychosomatic Role บทบาทเกี่ยวกับความต้องการอย่างจำเป็นทางชีวภาพเป็นบทบาทที่ผู้แสดงไม่รู้ตัวแต่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสังคม

2) Psychodramatic Role บทบาทตามสภาพสังคม บุคคลแสดงบทบาทตามความคาดหวังของสภาพสังคมเฉพาะ

3) Social Role บทบาทที่ปัจเจกชนปฏิบัติตามความคาดหวังทั่วไปของสังคม

อุทัย หิรัญโต (2530) ได้อธิบายความหมายบทบาท คือ หน้าที่ (Function) และพฤติกรรมอันพึงคาดหมาย (Expected Behavior) ของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่งๆ หน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าว โดยปกติแล้วเป็นสิ่งที่กลุ่มสังคมหรือวัฒนธรรมนั้นๆ กำหนดขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบของสังคม

พิทยา สายหู (2540) อ้างถึง Allport, 1961 ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท คือ ขอบเขตอำนาจหน้าที่และสิทธิในการกระทำของแต่ละงานที่เรามีต่อผู้อื่น สถานภาพ คือ ฐานะตำแหน่งที่บุคคลได้จากการปฏิบัติตามบทบาทนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับฐานะตำแหน่งของผู้อื่นตามบทบาทอื่น การแสดงบทบาทของบุคคลจะขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 อย่าง ได้แก่¹³

1) ความคาดหวังในบทบาท เป็นบทบาทของบุคคลนั้นตามความคาดหวังของผู้อื่นหรือเป็นบทบาทที่สถาบัน องค์กร หรือกลุ่มสังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ที่บุคคลนั้นครองตำแหน่งอยู่

2) การรับรู้บทบาท เป็นการรับรู้บทบาทของตน ว่าควรจะมีบทบาทของตนเองได้จากการรับรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการของบุคคลนั้น ทั้งนี้การรับรู้บทบาทและความต้องการของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานของบุคคล

3) การยอมรับบทบาทของบุคคล จะเกิดขึ้นเมื่อมีความสอดคล้องกับบทบาทตามความคาดหวังของสังคมและบทบาทที่ตนเองรับรู้อยู่ การยอมรับในบทบาทเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาท การสื่อสารระหว่างสังคมและบุคคลนั้น ทั้งนี้เพราะทุกคนไม่ได้ยินดียอมรับบทบาททุกบทบาทเสมอไป แม้ว่าจะถูกคัดเลือกหรือถูกแรงผลักดันจากสังคมให้รับตำแหน่งและบทบาทหน้าที่ปฏิบัติก็ตาม

¹³ พิทยา สายหู, กลไกของสังคม (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540).

4) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของบุคคล เป็นบทบาทหน้าที่ที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจจะเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังหรือเป็นการแสดงบทบาทตามการรับรู้และความคาดหวังของตนเอง การที่บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับบทบาทนั้นๆ ของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่

อมรรัตน์ เรืองสกุล (2551) กล่าวว่า บทบาทเป็นเสมือนเครื่องมือในการประสานมนุษย์ให้รวมตัวกันในสังคม มีการสร้างกฎเกณฑ์ที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ มีการปรับทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างสังคมเข้าด้วยกัน

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2552) ได้อธิบายบทบาทไว้ว่า เมื่อบุคคลมีสถานภาพใดย่อมเป็นที่คาดหวังจากคนอื่น ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ควบคู่กับสถานภาพนั้น การที่บุคคลกระทำภาระหน้าที่ตามสถานภาพของตน เรียกว่า การแสดงบทบาท ดังนั้น “บทบาท” (Role) จึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กับสถานภาพ เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มองเห็นได้ และเป็นการกระทำของบุคคล ผู้มีสถานภาพเหมือนกันย่อมมีการแสดงบทบาทเป็นแบบเดียวกันตามบรรทัดฐานที่กำหนดไว้ เช่น เด็กทุกคนจะต้องมีสถานภาพเป็นนักเรียนที่จะต้องมีบทบาทคล้ายๆ กัน คือ ไปโรงเรียน เข้าเรียน สอบ ทำการบ้าน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ครูกำหนด แต่การแสดงบทบาทของบุคคล ถึงแม้จะมีสถานภาพเดียวกันย่อมมีลักษณะแตกต่างกันได้ เช่น เด็กที่มีสถานภาพเป็นนักเรียนเหมือนกัน แต่อาจคล้ายหรือแตกต่างกันได้ เช่น ต้องเข้าห้องเรียนเหมือนกัน แต่ความตั้งใจเรียนไม่เหมือนกัน เป็นต้น

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของบทบาท สรุปได้ว่า การที่คนที่มีมาอยู่ร่วมกันหรืออยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีข้อตกลง หรือมีข้อกำหนด หรือมีข้อบังคับ เพื่อให้แต่ละคนถือเป็นแนวปฏิบัติ ดังนั้น บทบาทจึงหมายถึงการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือที่ได้รับการยอมรับจากสังคม หรือที่สังคมคาดหวัง เพื่อให้เกิดผลดีต่อกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน สามารถทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยลดความขัดแย้งหรือไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ และเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลที่บุคคลในสังคมกำหนดไว้ควบคู่กับสถานภาพของบุคคล ณ ขณะนั้นๆ

2.3.2 ลักษณะของบทบาท

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2552) ได้จัดประเภทของบทบาทเป็น 3 ด้าน ดังนี้¹⁴

1) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) ได้แก่ บทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมายหรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม (Expected Role) เป็นแบบฉบับของบทบาทที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพหนึ่งๆ ควรกระทำ แต่บางครั้งอาจไม่มีใครกระทำตามนั้นได้ เช่น สังคมคาดหวังว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่หรือแสดงบทบาทนักประชาสัมพันธ์ โดยต้องมีทักษะในการสื่อ

¹⁴ จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, สังคมวิทยา, ed. พิมพ์ครั้งที่ 14 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์., 2552).

ความหมาย รู้จักวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดีให้เกิดขึ้นแก่สถานศึกษา รู้จักและเข้าใจวิธีการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ แต่ผู้บริหารสถานศึกษาบางคน อาจจะไม่เคยแสดงบทบาทนี้เลยก็ได้

2) บทบาทที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ (Perceived Role) ได้แก่ บทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆ ผ่านการคาดคิดด้วยตนเอง ทั้งนี้ย่อมเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม หรือบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจว่าตนเองควรแสดงบทบาทในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงออกนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาว่าต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

3) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role) ได้แก่ การกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริง ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย โดยอาจเป็นสภาพแวดล้อมธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น จากแรงกดดันต่างๆ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อบทบาทที่แสดงออกจริงของบุคคล ดังนั้นบทบาทที่แสดงออกจริงจึงอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติ หรือบทบาทที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ตนเองว่าต้องทำการบริหารบุคคลด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งอาจถูกแรงกดดันจากนักการเมืองท้องถิ่นทำให้ไม่สามารถทำได้ตามหลักการได้

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท จึงพอสรุปได้ถึงบทบาทได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) บทบาทตามบทบัญญัติ (Role Prescription) ที่เป็นข้อกำหนดตามกฎระเบียบหรือนโยบายที่มักเขียนได้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นทางการ ซึ่งบุคคลเมื่อดำรงบทบาทใดบทบาทหนึ่ง จำต้องดำเนินตามบทบาทที่กำหนด

2) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดขึ้นโดยหลักเกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการจากมารยาท ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ทางสังคม โดยให้บุคคลยึดถือปฏิบัติทั้งที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ รวมไปถึงความคาดหวังของบุคคลต่างๆ ในสังคม เพื่อแสดงว่าสังคมต้องการและคาดหวังอะไรจากบทบาทเหล่านั้น และใครคือผู้มีภาระหน้าที่ผูกพันหรือมีสิทธิเรียกร้องความชอบธรรมจากบทบาทดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่าบทบาทในอุดมคติ คือ บทบาทที่คาดหวัง

3) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role) หรือได้มีการปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือกระทำจริง โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม ทั้งทางกายภาพและทางสังคม จากคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งการแสดงออกจะมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการรับรู้และการยอมรับในบทบาทนั้นๆ ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติหรือบทบาทที่บุคคลคาดหวังก็ได้

4) บทบาทที่บุคคลรับรู้และเข้าใจ (Perception Role) เป็นบทบาทในระดับปัจเจกบุคคล เป็นความเข้าใจหรือเป็นทัศนคติของบุคคลที่เชื่อว่า ตนเองควรมีบทบาทอย่างไร โดยบุคคลแต่ละคนจะรับรู้และคาดหวังในบทบาทของตนเองมากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ เป้าหมายของชีวิต ค่านิยม และประสบการณ์ของบุคคล และการรับรู้ในบทบาทของบุคคล ซึ่งอาจสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม หรือขัดแย้งกับความคาดหวังทั้งของตนเองหรือสังคมเป็นได้

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความมุ่งหวังในการทราบถึงระดับการรับรู้และทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติทั้งในภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทย ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การฯ ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่รับรู้และเข้าใจของบุคคลที่มีต่อองค์การฯ จากการสำรวจเชิงปริมาณ ในขณะที่การค้นคว้าข้อมูลทางเอกสารจะสร้างความชัดเจนในบทบาทที่บัญญัติไว้ อีกทั้งยังทำให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบกับบทบาทที่แสดงออกจริงได้ รวมถึงการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปออกแบบเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงองค์การต่อไป

2.4 บทบาทของสหประชาชาติ

2.4.1 บทบาทของสหประชาชาติจากอดีตสู่ปัจจุบัน

องค์การสหประชาชาติ (United Nations; UN) ถูกก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม ค.ศ. 1945 หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ยุติลง ภายใต้การลงนามบนกฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charters) ร่วมกันของกลุ่มประเทศสมาชิกผู้ก่อร่วมตั้งจำนวน 51 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสงครามอันจะนำมาสู่ความเสียหายรุนแรงและการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างใหญ่หลวงได้อีก รวมทั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศตลอดจนให้ความช่วยเหลือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม มนุษยธรรม และส่งเสริมการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐานสำหรับมนุษยชาติ โดยไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษาหรือศาสนา ภายใต้หลักสิทธิแห่งความเท่าเทียม ตลอดระยะเวลา 70 กว่าปีที่ผ่านมาองค์การสหประชาชาติได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางของโลกและเป็นตัวกลางในการดำเนินกิจการระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์การฯ ในทุกยุคทุกสมัย และยังคงสร้างวิวัฒนาการของความร่วมมือระหว่างประเทศที่ครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดยสรุปผลงานเด่นๆ ขององค์การสหประชาชาติจากอดีตสู่ปัจจุบัน ได้ดังนี้

1) บทบาทด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคง โดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้ดำเนินมาตรการบีบบังคับทั้งที่ไม่ใช่กำลังอาวุธและใช้กำลังทางอาวุธด้วยความร่วมมือจากประเทศสมาชิกมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกในสงครามเกาหลีเมื่อปี ค.ศ. 1950 และสงครามอ่าวเปอร์เซียในกรณีที่ประเทศอิรักส่งทหารเข้ายึดครองประเทศคูเวตในปี ค.ศ. 1991 นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติ ยังทำหน้าที่เจรจาแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เช่น การยุติสงครามอิรัก-อิหร่าน การถอนทหารโซเวียตออกจากประเทศอัฟกานิสถาน การยุติความขัดแย้งในประเทศกัมพูชา การยุติสงครามกลางเมืองในประเทศเอลซัลวาดอร์ อีกทั้งยังได้ดำเนินการทูตหลังฉากในการป้องกันความขัดแย้งอีกมากมายหลายกรณีเพื่อไม่ให้เกิดการขยายตัวเป็นสงคราม รวมทั้งการส่งกองกำลังรักษาสันติภาพเข้าไปปฏิบัติภารกิจในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อความขัดแย้งที่รุนแรง อันเนื่องมาจากความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยรัฐบาล

2) บทบาทด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยองค์การสหประชาชาติได้เข้าไปอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือประชาชนกว่า 45 ประเทศ ได้มีสิทธิออกเสียงในการเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม เช่น ประเทศนามิเบีย ประเทศกัมพูชา ประเทศเอลซัลวาดอร์ ประเทศเอริเทรีย ประเทศโมซัมบิก ประเทศนิการากัว และประเทศติมอร์ตะวันออก โดยองค์การสหประชาชาติได้ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ และตรวจสอบผลการเลือกตั้งอย่างใกล้ชิด ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มประเทศที่เพิ่งได้รับเอกราชหรือสิ้นสุดจากภาวะสงครามกลางเมือง

3) บทบาทด้านการส่งเสริมการพัฒนา โดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ที่เข้าไปก่อตั้งในเกือบทุกประเทศทั่วโลก ได้มีการจัดสรรเงินทั้งเงินกู้และเงินให้เปล่าให้กับประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ เพื่อการวางแผนและดำเนินโครงการด้านการเกษตร อุตสาหกรรม ระบบสาธารณสุข การศึกษา และสิ่งแวดล้อมมากกว่า 5,000 โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่เพิ่งพ้นวิกฤติจากภัยบัติหรือสงครามฯ

4) บทบาทด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้สืบสวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน และได้กระตุ้นให้ประชาคมโลกสนใจในเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศต่างๆ จนก่อให้เกิดแรงกดดันระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศนั้นๆ

5) บทบาทด้านการปกป้องสิ่งแวดล้อมและชั้นโอโซน โดยองค์การสหประชาชาติได้มีการจัดประชุมนานาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่เมืองริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล ขึ้นในปี

ค.ศ. 1992 มติที่ประชุมได้มีการรับรองอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อรักษา ระดับก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศโลกไม่ให้โลกร้อนขึ้น และการลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยความ หลากหลายทางชีวภาพ เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังรับรองแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) ในการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา เพื่อบรรลุถึงการ พัฒนาแบบยั่งยืน และได้จัดประชุมนานาชาติขึ้นให้ตระหนักเห็นถึงอันตรายจากการสูญเสียชั้นโอโซน ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมา

6) บทบาทในการอนุรักษ์และบูรณะสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและ สถาปัตยกรรมของโลก โดยองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถานต่างๆ และพิจารณาขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก เพื่อกระตุ้นและ ส่งเสริมให้คนได้เห็นถึงคุณค่าและภูมิปัญญาที่ฝังรากลึกของมนุษยชาติที่ได้สรรค์สร้างมาตั้งแต่ในอดีตและ ตกสู่คนรุ่นปัจจุบันในทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย

7) บทบาทในด้านการเป็นผู้นำหรือกำหนดทิศทางของโลก กล่าวคือ การกำหนดสิ่งที่คล้าย เป็นนโยบายของโลกให้แก่ประเทศสมาชิกได้มีข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติและดำเนินนโยบายต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและมุ่งไปสู่เป้าหมายสูงสุดร่วมกัน เช่น เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) ที่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 โดยมี เป้าหมายหลักเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจน โรคติดต่อ การเข้าถึงการศึกษา ความไม่เท่าเทียมกัน ทางเพศ ปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จนกระทั่งเมื่อ MDGs ได้หมดวาระลง ไป องค์การสหประชาชาติจึงได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนารูปแบบใหม่ที่มีความต่อเนื่องมาเรื่อง เดิมในชื่อว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) โดยเริ่ม ขึ้นตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2015 เป็นต้นมา โดยถูกตั้งขึ้นมาเพื่อต่อยอด MDGs และเป็นทิศทางการขับเคลื่อน โลกต่อจากนี้ไปอีก 15 ปี จนถึงปี ค.ศ. 2030 ซึ่ง SDGs ประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายที่ถูกพัฒนาโดย ฐานคิดแห่งความเชื่อมโยงระหว่าง 3 สิ่งสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมของสังคม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่าง สมดุลและเป็นมรดกตกทอดไปสู่คนรุ่นหลัง โดยมีแก่นแท้ของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ‘Leave no one behind หรือ ‘การพัฒนาที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้เบื้องหลัง’

จากตัวอย่างที่ได้ยกมาในข้างต้นจะเห็นได้ว่า องค์การสหประชาชาติและทบวงชำนาญพิเศษ ต่างๆ ภายใต้องค์การสหประชาชาติ ได้เข้ามามีบทบาทและปฏิบัติการกิจที่หลากหลายและครอบคลุม การให้ความช่วยเหลือและการพัฒนาของโลกในทุกๆ ด้าน ซึ่งบทบาทในแต่ละยุคสมัยนั้นจะเห็นได้ว่า

ย่อมมีการปรับเปลี่ยนหรือมุ่งเน้นไปในประเด็นต่างๆ ไปตามบริบทของประวัติศาสตร์และความต้องการของสังคมในแต่ละยุคสมัย อีกนัยหนึ่งคือ สภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

2.4.2 บทบาทของสหประชาชาติในปัจจุบัน

ในปัจจุบันองค์การสหประชาชาติ ได้มีการจำแนกบทบาทขององค์การฯ โดยมีการจัดหมวดหมู่และแบ่งตามภารกิจหลักของสหประชาชาติ ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้¹⁵

1) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

องค์การสหประชาชาติมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศของโลก องค์การสหประชาชาติจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายนี้ได้จะต้องปฏิบัติภารกิจเพื่อการป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกต่างๆ ในการขจัดความขัดแย้ง ซึ่งรวมไปถึงการส่งกองกำลังรักษาสันติภาพไปยังพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง รวมทั้งการสร้างและส่งเสริมสันติภาพให้คงอยู่และดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council) เป็นหน่วยงานที่เป็นเสาหลักใหญ่ขององค์การสหประชาชาติในด้านรักษาสันติภาพและความมั่นคง ประกอบไปด้วยสมาชิกจำกัดจำนวน โดยมี 5 ประเทศเป็นสมาชิกถาวร ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส รัสเซีย จีน ซึ่งจะมีสิทธิ์ในการลงมติออกเสียงยับยั้ง (Veto) ที่จะสามารถทำให้มตินั้นไม่ผ่านที่ประชุม และมีสมาชิกอื่นอีก 10 ประเทศ ซึ่งมาจากการเลือกของสมัชชาใหญ่เพื่อดำรงวาระทุกๆ 2 ปี

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ มีอำนาจในการวินิจฉัยและดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อระงับหรือยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และถือว่าเป็นข้อวินิจฉัยสูงสุดที่ประเทศสมาชิกทั้งหมดของสหประชาชาติจะต้องยอมรับมติของคณะมนตรีความมั่นคงและปฏิบัติตาม โดยมีสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (General Assembly) และเลขาธิการสหประชาชาติ (Secretary-General) เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำเรื่องที่เป็นปัญหาความขัดแย้งหรือภัยคุกคามต่อสันติภาพเข้าสู่คณะมนตรีความมั่นคง ตลอดจนการดำเนินงานและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ของสหประชาชาติในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ด้านสันติภาพและความมั่นคง

¹⁵ "What we do," Our Work, accessed 30 March, 2021, <https://www.un.org/en/our-work>.

หน่วยงานที่สำคัญอีกหน่วยหนึ่ง คือ กองกำลังรักษาสันติภาพ (Peace Keeping Operation) ซึ่งจะถูกส่งเข้าไปช่วยเหลือประเทศต่างๆ ในการขจัดความขัดแย้งและมีการใช้อาวุธให้ สิ้นสุดหรือหยุดชะงักลง เพื่อบังคับใช้เงื่อนไขของข้อตกลงด้านสันติภาพและห้ามปรามผู้เข้าร่วมรบ จากความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างกัน สหประชาชาติไม่ได้มีกองกำลังติดอาวุธของตนเอง แต่มาจากการส่ง เจ้าหน้าที่อาสาสมัครของประเทศสมาชิกเข้ามาร่วมปฏิบัติการ ในปัจจุบันกองกำลังรักษาสันติภาพไม่ เพียงแต่รักษาความสงบและมั่นคงเท่านั้น แต่ยังช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการเมืองต่างๆ เพื่อ ปกป้องประชาชนในพื้นที่ ทั้งการปฏิบัติการเพื่อปลดอาวุธ สลายการชุมนุม สนับสนุนการดำเนินการ ตามรัฐธรรมนูญ การจัดการให้มีการเลือกตั้ง และการปกป้องส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในประเทศที่เกิด ภาวะสงคราม ปัจจุบันยังคงมีหน่วยงานดังกล่าวกระจายอยู่ 12 แห่งทั่วโลก

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานหรือกองทุนส่งเสริมกิจกรรมด้านสันติภาพอื่นๆ รวมถึง ภารกิจด้านสันติภาพอื่นๆ เช่น การรับรองยุทธศาสตร์ต่อต้านการก่อการร้ายสากลของสหประชาชาติ และการควบคุมอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธทำลายล้างสูง

2) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน

บทบาทด้านการปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนถือได้ว่าเป็นสาเหตุสำคัญในการ ก่อตั้งองค์การสหประชาชาติและเป็นแนวทางหลักขององค์การสหประชาชาติ เนื่องจากความโหดร้าย ของสงครามโลกครั้งที่ 2 และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียครั้งใหญ่ที่สุดใน ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ จึงก่อให้เกิดการจัดตั้งองค์การใหม่เพื่อเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวกลางใน การป้องกันไม่ให้เกิดสงครามเช่นนี้ได้อีกในอนาคต ภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charters) ได้ กำหนดให้รัฐสมาชิกต้องมีการส่งเสริมความเคารพและการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน โดยในปีค.ศ. 1948 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีประกาศรับรอง ‘ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน’ (Universal Declaration of Human Rights) ซึ่งกำหนดรายละเอียด สิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพ ของมนุษย์ทุกคน ทุกเชื้อชาติ ถือเป็นเอกสารระหว่างประเทศที่เชิดชูในสิทธิเสรีภาพและเป็นแม่แบบ ของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในเวลาต่อมา

ปัจจุบันองค์การสหประชาชาติเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและเพิ่มพูนตามหลักการ ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและยังคงมุ่งมั่นปฏิบัติการกิจเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนผ่าน ช่องทางกฎหมายสากลและดำเนินภารกิจว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ต่างๆ โดยมีหน่วยงาน สนับสนุนหลัก คือ สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights หรือ OHCHR) ถูกก่อตั้งขึ้นโดยสมัชชาใหญ่แห่ง

สหประชาชาติในปี ค.ศ. 1993 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และมีสำนักงานระดับภูมิภาคตั้งอยู่อีกหลายแห่งทั่วโลก รวมทั้งในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานรักษาสันติภาพในหลายประเทศทั่วโลก นอกจากนี้สำนักงานในระดับภูมิภาคแล้ว ยังมีการจัดตั้งศูนย์สิทธิมนุษยชนในประเทศต่างๆ และมีการส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนไปประจำอยู่ทั่วโลก โดยมีตำแหน่งข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (High Commissioner for Human Rights) เป็นผู้นำขององค์การทำหน้าที่เสนอแนะและรายงานการสอบสวนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชนต่างๆ ของโลก

นอกจากนี้ยังมีคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council) ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นในปีค.ศ. 2006 เมื่อสหประชาชาติได้ยกระดับให้ประเด็น “สิทธิมนุษยชน” เป็นหนึ่งในสามบทบาทหลักของสหประชาชาติร่วมกับประเด็นความมั่นคงและประเด็นการพัฒนาที่ได้มีการผนวกมิติสิทธิมนุษยชนเข้าไว้ในการดำเนินงานของสหประชาชาติในทุกๆ ด้าน คณะมนตรีฯ มีสถานะเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลในระบบของสหประชาชาติและถือเป็นองค์กรย่อย (Subsidiary Organ) ภายใต้สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (General Assembly) ประกอบด้วยประเทศสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ ของโลก จำนวน 47 ประเทศ ซึ่งมีการแบ่งตามสัดส่วนของแต่ละภูมิภาค 5 ทวีป โดยมีวาระสมาชิกสามปี มีอำนาจและหน้าที่ในการสอดส่องดูแลการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นทั่วโลกเพื่อดำเนินการหยุดยั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นประเด็นเกิดขึ้นในโลกและสร้างบรรทัดฐานของการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากล อีกทั้งการให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมขีดความสามารถสำหรับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศต่างๆ

3) ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

หนึ่งในวัตถุประสงค์หลักขององค์การสหประชาชาติที่ระบุในกฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charters) เพื่อการได้มาซึ่งความร่วมมือในระดับนานาชาติในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมนุษยธรรม องค์การสหประชาชาติจึงได้ถูกก่อตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทวีปยุโรปและตะวันออกไกล (เอเชีย) ที่ได้รับความเสียหายหนักจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปัจจุบันประเทศสมาชิกต่างพึ่งพาองค์การสหประชาชาติในการประสานงานด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีภัยพิบัติจากธรรมชาติและจากน้ำมือของมนุษย์ เช่น สงครามหรือก่อการร้าย

โดยกรณีดังกล่าวนี้ อาจมีระดับความรุนแรงเกินขีดความสามารถที่รัฐบาลของประเทศนั้นๆ จะสามารถรับมือได้เอง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs หรือ OCHA) ถูกก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1991 โดยข้อมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 46/182 ระบุหน้าที่ในการประสานงานเพื่อตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติธรรมชาติที่มีความรุนแรงและสลับซับซ้อน ซึ่งจะครอบคลุมไปถึงการประสานความร่วมมือในวงกว้างกับประเทศสมาชิกต่างๆ เพื่อเข้าร่วมให้การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอันเป็นผลมาจากภัยพิบัติดังกล่าว ซึ่งมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานและทบวงชำนาญพิเศษอื่นๆ ที่มีภารกิจให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยสามารถสรุปออกมาได้เป็น 5 ภารกิจ ดังนี้

(1) การประสานงานในระดับประเทศ

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme หรือ UNDP) มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินงานเพื่อบรรเทาภัยธรรมชาติ การป้องกันและการเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยหน่วยงาน UNDP Resident Coordinators จะทำหน้าที่ประสานงานในการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือฟื้นฟูในระดับชาติ

(2) การช่วยเหลือผู้อพยพ

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees หรือ UNHCR) ถูกก่อตั้งขึ้นตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อให้ความช่วยเหลือชาวยุโรปที่พลัดถิ่นที่อยู่เนื่องจากภาวะสงคราม ปัจจุบันยังทำหน้าที่ในระดับนานาชาติเพื่อให้ความช่วยเหลือและประสานงานคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัย รวมถึงการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยทั่วโลก

(3) การช่วยเหลือเด็ก

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund หรือ UNICEF) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพยายามเข้าถึงปัญหาของเด็กๆ ทั่วโลกที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยมีหลักการ คือ ช่วยเหลือเด็กให้ได้มากที่สุด ด้วยวิธีการที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยแต่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เป็นภัยต่อการมีชีวิตรอดของเด็ก นอกจากนี้ UNICEF ยังคอยส่งเสริมสนับสนุน และกระตุ้นให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกต่างๆ ตลอดจนประเทศที่อยู่ในภาวะสงครามของทุกฝ่าย เพื่อให้ตระหนักถึงการปกป้องและคุ้มครองเด็กให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(4) การช่วยเหลือผู้หิวโหย

โครงการอาหารโลก (World Food Programme หรือ WFP) มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือด้านอาหารให้ประชากรหลายล้านคน ซึ่งตกเป็นเหยื่อของภัยพิบัติต่างๆ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาอาหารและเงินทุนสำหรับการขนส่งอาหารไปให้กับโครงการช่วยเหลือขนาดใหญ่ของ UNHCR ในการส่งมอบอาหารให้ผู้ลี้ภัย

นอกจากนี้ยังมีองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations หรือ FAO) ซึ่งมีบทบาทให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรในปัจจัยด้านการผลิตภายหลังจากการเกิดภัยพิบัติร้ายแรง อาทิ ภัยน้ำท่วม โรคระบาดในฟาร์มสัตว์ หรือภาวะฉุกเฉินอื่นๆ เพื่อไม่ให้เกิดภาวะขาดแคลนอาหารของโลก

(1) การช่วยเหลือผู้ป่วย

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ WHO) ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในทุกรูปแบบ ตั้งแต่การระบาดของโรคไปจนถึงปัญหาความขัดแย้งและภัยพิบัติทางธรรมชาติ องค์การอนามัยโลกมีบทบาทในการเป็นผู้นำว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในระดับสากล กำหนดหัวข้อค้นคว้าและวิจัยด้านสุขภาพ กำหนดมาตรฐานและธรรมเนียมปฏิบัติ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่ประเทศต่างๆ

4) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์การสหประชาชาติเป็นผู้ริเริ่มแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (2030 Agenda for Sustainable Development) ขึ้นในปี ค.ศ. 2015 ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีการกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือ SDGs) ซึ่งเป็นแนวทางให้แก่แต่ละประเทศสมาชิกดำเนินการร่วมกัน เป็นแนวคิดที่คำนึงถึงคนในรุ่นถัดไป ซึ่งการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย ซึ่งจะประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันออกได้เป็น 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) โดยให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) จะให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพ

ภูมิอากาศเพื่อประชาคมโลกในรุ่นต่อไป (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) โดยยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้สังคมที่สงบสุขและปราศจากการแบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) คือการให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

หน่วยงานที่สนับสนุนด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนมีอยู่มากมาย โดยส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้เสาหลักของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council หรือ ECOSOC) ได้แก่ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC)
- 2) Economic Commission for Africa (ECA)
- 3) Economic Commission for Europe (ECE)
- 4) Economic Commission for Asia and the Pacific (ESCAP)
- 5) Economic Commission for Western Asia (ESCWA)

คณะกรรมาธิการฯ มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างๆ จากส่วนกลางลงมาสู่ในระดับภูมิภาค รวมทั้งยังสนับสนุนกิจกรรมด้านความยั่งยืนต่างๆ ตลอดจนการจัดทำรายงานและข้อมูลทางสถิติประจำปีให้แก่ประเทศสมาชิกในระดับภูมิภาค เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาและผลักดันเชิงนโยบายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างๆ ให้เกิดขึ้นในประเทศของตนและนำมาสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme หรือ UNEP) เป็นหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมชั้นนำระดับโลกที่เป็นผู้กำหนดวาระด้านสิ่งแวดล้อมของโลก ทำหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินการที่สอดคล้องกันกับมิติด้านสิ่งแวดล้อมของการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในระบบขององค์การสหประชาชาติและเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้โลกให้เปลี่ยนไปสู่อนาคตที่ยั่งยืน

สำนักงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for Disaster Risk Reduction หรือ UNDRR) มีหน้าที่ดำเนินการวิเคราะห์วางแผน เพื่อการป้องกันและลดความเสี่ยงหรือความสูญเสียจากภัยพิบัติที่ยั่งยืน

นอกจากหน่วยงานต่างๆ ของสหประชาชาติแล้ว ยังมีการจัดประชุมใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ The UN High-level Political Forum on Sustainable Development ซึ่งเป็นการประชุมทางการเมืองระดับสูงของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ถือเป็นเวทีหลักระดับโลกในการทบทวนความสำเร็จ ความท้าทาย และถอดบทเรียนที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 การประชุมดังกล่าวนี้จะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสองเสาหลักใหญ่ ได้แก่ สภาเศรษฐกิจและสังคมและสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ โดยจะมีการจัดประชุมสลับกันไปมาระหว่างสองสภา

5) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ

การสร้างความร่วมมือและข้อตกลงในระดับสากล รวมถึงให้ความเคารพต่อกฎหมายระหว่างประเทศเป็นอีกบทบาทสำคัญขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งสามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น โดยศาล โดยร่างอนุสัญญาหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และโดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ซึ่งมีอำนาจในการอนุมัติกองกำลังรักษาสันติภาพพิจารณากำหนดบทลงโทษหรืออนุมัติให้ใช้กองกำลังได้เมื่อเกิดภาวะคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยอำนาจต่างๆ เหล่านี้มีที่มาจากกฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charter) ซึ่งถือว่าเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงถือเป็นกฎหมายระหว่างประเทศอย่างหนึ่งและสมาชิกทุกประเทศขององค์การสหประชาชาติจำเป็นต้องให้ความเคารพและยึดถือปฏิบัติตาม

กฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charter) มีประมวลหลักสำคัญต่างๆ ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตั้งแต่เรื่องความเท่าเทียมกันในอำนาจการปกครองของแต่ละรัฐ ไปจนถึงข้อห้ามในการใช้กำลังทหารในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

หน่วยงานยุติธรรมหลักขององค์การสหประชาชาติ คือ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice - ICJ) มีอำนาจพิจารณาตัดสินคดีพิพาทระหว่างรัฐตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศยังมีอำนาจออกความเห็นเชิงปรึกษา (Advisory opinion) ซึ่งเป็นการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายระหว่างประเทศตามที่หน่วยงานที่มีอำนาจหรือองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติได้ร้องขอมา โดยจะมีคณะตุลาการศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวน 15 คน จะดำรงตำแหน่งคราวละ 9 ปี และถูกคัดเลือกโดยสมัชชาใหญ่และคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

จากบทบาทหลักขององค์การสหประชาชาติทั้ง 5 ด้านที่ได้กล่าวมานี้ ผู้ศึกษาจึงได้นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการจำแนกบทบาทหลักขององค์การสหประชาชาติในภาพรวมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบันที่สุด

2.5 หน่วยงานของสหประชาชาติในประเทศไทย

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับองค์การสหประชาชาติมาอย่างยาวนาน โดยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหประชาชาติเป็นลำดับที่ 55 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1946 หลังจากที่ก่อตั้งได้เพียง 1 ปี โดยมีนายดิเรก ชัยนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้นเป็นผู้ลงนาม และได้ชี้แจงเหตุผลไว้ดังนี้

- 1) เพื่อความมั่นคงของไทย เนื่องจากสหประชาชาติเป็นองค์การที่มีกำลังมากที่สุดที่สามารถดำรงสันติภาพและความมั่นคง และให้ความยุติธรรมสำหรับประเทศเล็กๆ อย่างไทย
- 2) เพื่อแสดงให้โลกเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศเก่าแก่ชาติหนึ่ง เนื่องจากการที่เข้าเป็นสมาชิกขององค์การโลกเป็นการยืนยันรับรองฐานะของไทยได้
- 3) เพื่อหวังความช่วยเหลือจากสหประชาชาติในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
- 4) เพื่อแสดงให้โลกเห็นว่าไทยประสงค์จะร่วมมือในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงของโลกอย่างจริงจัง

ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติอย่างเป็นทางการ ประเทศไทยจึงได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในเวทีโลกในด้านต่างๆ มากมาย โดยในเดือนมกราคม ค.ศ. 1949 ความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและสหประชาชาติยิ่งแน่นแฟ้นมากขึ้น เมื่อคณะกรรมการเศรษฐกิจเพื่อเอเชียและตะวันออกไกล (Economic Commission for Asia and the Far East หรือ ECAFE) ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานหลักของสหประชาชาติในระดับภูมิภาคในขณะนั้น มีหน้าที่เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในแถบประเทศเอเชียและตะวันออกไกล ซึ่งมีสำนักงานเดิมตั้งอยู่ที่ นครเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน ได้มีการเจรจาและทำข้อตกลงกับรัฐบาลไทยในสมัยนั้นและยินยอมให้ย้ายสำนักงานเข้ามาตั้งที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย¹⁶ ส่งผลให้ประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบายและการปฏิบัติการกิจของสหประชาชาติในระดับภูมิภาคตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จากนั้นจึงเริ่มมีการไหลมาของหน่วยงานและทบวงชำนาญพิเศษของสหประชาชาติมาตั้งสำนักงานที่ประเทศไทยในลำดับต่อมาอีกมากมาย

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1974 ‘ECAFE’ ได้มีการเปลี่ยนชื่อมาเป็น ‘ESCAP’ หรือคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific) ทั้งนี้เพื่อขยายขอบเขตการพัฒนาไปสู่ด้านสังคมและขยายอาณาบริเวณทางภูมิศาสตร์ให้ครอบคลุมประเทศสมาชิกที่ตั้งอยู่ในแถบมหาสมุทรแปซิฟิก ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และเกาะอื่นๆ ในปัจจุบัน ESCAP ยังคงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสำนักงานหลักภายใต้สำนักเลขาธิการแห่งสหประชาชาติและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่คอยขับเคลื่อนนโยบายจากส่วนกลางไปสู่ระดับภูมิภาค มีบทบาทเด่นในการวางรากฐานนโยบายของสหประชาชาติให้แก่รัฐบาลของประเทศสมาชิก

¹⁶ "ESCAP History," 2021, accessed 30 March, 2021, <https://www.unescap.org/about/history>.

ต่างๆ รวมถึงประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นอกจากนี้ยังรวมไปถึงนโยบายด้านการบริหารจัดการภายในองค์กรของหน่วยงานภายใต้เครือข่ายสหประชาชาติเองด้วย โดยนโยบายจากส่วนกลางจะถูกส่งการลงมาจากสำนักเลขาธิการฯ แล้ว ESCAP จะทำหน้าที่เป็นผู้รับรองนโยบายดังกล่าวและเป็นผู้นำต้นแบบในการปฏิบัติและกระจายต่อหน่วยงานภายใต้สหประชาชาติอื่นๆ ต่อไป ในประเทศไทย ESCAP จึงเปรียบเสมือนพี่ใหญ่ของหน่วยงานสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย

สำหรับหน่วยงานของสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย จากการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลทางเอกสารจากแหล่งต่างๆ พบว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานของสหประชาชาติมาตั้งในประเทศไทยมากกว่า 30 แห่ง โดยผู้ศึกษาจะขอหยิบยกเฉพาะบางหน่วยงานที่มีบทบาทเด่นๆ และน่าจะเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 หน่วยงาน ดังต่อไปนี้¹⁷

1) **คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific – ESCAP)** ได้เข้ามาจัดตั้งสำนักงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 (ชื่อเดิมคือ ECAFE ต่อมาเปลี่ยนเป็น ESCAP) วัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมมาสู่ประเทศในเอเชียและแปซิฟิก มุ่งช่วยขจัดปัญหาความยากจนและช่วยพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพขึ้น และนำมาสู่การบรรลุเป้าหมายที่ยั่งยืน (SDGs) มีภารกิจหลักอยู่ 4 ประการ คือ 1) การวิจัยและวิเคราะห์ปัญหาอย่างลึกซึ้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 2) การเสริมสร้างความร่วมมือของประเทศสมาชิก ซึ่งมีจำนวน 53 ประเทศและสมาชิกวิสามัญอีก 9 ประเทศ ในการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนถกประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การป้องกัน แก้ไขและพัฒนาที่ยั่งยืน 3) การให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเป็นตัวกลางในการประสานขอความร่วมมือจากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว 4) การรวบรวมและกระจายชุดความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้แก่ประเทศสมาชิกในระดับภูมิภาค

2) **สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme หรือ UNDP)** ได้เข้ามาจัดตั้งสำนักงานในกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 เป็นหน่วยงานสำคัญในการประสานความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาของสหประชาชาติ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยร่วมทำงานสนับสนุนรัฐบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ด้วยตัวเองให้มีความเจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมโดยจะทำหน้าที่ประสานงานในการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือฟื้นฟูในระดับชาติ

¹⁷ "หน่วยงานของสหประชาชาติในประเทศไทย," 2021, accessed 30 มีนาคม, 2021, <https://thailand.un.org/index.php/th/about/un-entities-in-country>.

ปัจจุบัน UNDP จัดเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติที่มีเครือข่ายสำนักงานตั้งอยู่มากที่สุดแห่งหนึ่งของสหประชาชาติ โดยครอบคลุมกว่า 170 ประเทศทั่วโลก

3) สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Refugee หรือ UNHCR) ได้เข้ามาจัดตั้งสำนักงานที่ประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจให้ความคุ้มครองผู้ลี้ภัยนานาประเทศ มุ่งให้ความช่วยเหลือต่างๆ พร้อมแก้ไขปัญหาย่างถาวรให้แก่ผู้ลี้ภัย ไม่ว่าจะเป็นการอนุเคราะห์ให้ได้รับการส่งกลับประเทศเดิมด้วยความสมัครใจ การรวมเข้ากับท้องถิ่นอื่น หรือการตั้งรกรากใหม่ในประเทศที่สาม UNHCR ทำงานประสานกับกระทรวงมหาดไทย สภาความมั่นคงแห่งชาติ กองบัญชาการทหารสูงสุด และกระทรวงกลาโหม จัดว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และด้านสิทธิมนุษยชน

4) สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights หรือ OHCHR) เป็นหน่วยงานที่มีสำนักงานระดับภูมิภาคตั้งอยู่หลายแห่งทั่วโลก รวมทั้งในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยเข้ามาจัดตั้งสำนักงานในปี ค.ศ. 2002 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาส่งเสริมและคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน

5) สำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs หรือ OCHA) เป็นหน่วยงานที่มีสำนักงานระดับภูมิภาคตั้งอยู่ใน 41 ประเทศทั่วโลก โดยสำนักงานในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เป็นสำนักงานระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อภัยพิบัติต่างๆ และเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน โดยมีภารกิจหลักอยู่ 4 ประการ คือ 1) การระดมและประสานงานการตอบสนองด้านมนุษยธรรมที่มีประสิทธิภาพและมีหลักการร่วมกับผู้มีบทบาทในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมานของมนุษย์จากภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน 2) การสนับสนุนสิทธิของผู้ที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ 3) การส่งเสริมการเตรียมความพร้อมและการป้องกันต่อภัยพิบัติ และ 4) การมุ่งวิเคราะห์ด้านมนุษยธรรมและอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

6) สำนักงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for Disaster Risk Reduction หรือ UNDRR) เป็นสำนักงานระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก มีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันและลดความเสี่ยงหรือความสูญเสียจากภัยพิบัติที่ยั่งยืน มีภารกิจเพื่อสนับสนุนด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยทำงานร่วมกับรัฐบาล UN Country team และเครือข่ายทางสังคมอย่างใกล้ชิด หน้าที่ดำเนินการวิเคราะห์คาดการณ์ และวางแผนกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อการป้องกันแก้ไขหรือตั้งรับสถานการณ์ในการลดความเสี่ยงหรือความสูญเสียจากภัยพิบัติต่างๆ

7) กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations International Children's Emergency Fund หรือ UNICEF) เป็นหน่วยงานที่อุทิศการปฏิบัติงานเพื่อเด็ก ได้เข้ามาตั้งสำนักงานที่ไทยเมื่อปี ค.ศ. 1948 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนาในการรณรงค์ให้รัฐบาลต่างๆ ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชากรวัยเด็กและเตรียมความพร้อมในการเจริญเติบโตของเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป นอกจากนี้ยังมีภารกิจด้านการปรับปรุงมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อปกป้องชีวิตให้ความคุ้มครองสิทธิเด็ก ตลอดจนการสนับสนุนโครงการเพื่อการพัฒนาเด็กทั่วโลก

8) สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme หรือ UNEP) ได้เข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 เป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้สังคมโลกได้ตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของมนุษย์ มีภารกิจมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในการดูแลสิ่งแวดล้อมและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของโลกอย่างสมดุล โดยนำหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนโดยจะต้องไม่กระทบต่อคนรุ่นต่อไปในอนาคต ขอบเขตงานของ UNEP มี 3 ประการ คือ 1) ประเมินสภาพสิ่งแวดล้อม 2) จัดการกับสิ่งแวดล้อม 3) สนับสนุนมาตรการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยจุดหมายปลายทาง คือ ช่วยเหลือประเทศสมาชิกให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ช่วยจัดสรรสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การมีชีวิตที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

9) องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือ UNESCO) ได้เข้ามาจัดตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคประจำเอเชียและแปซิฟิกเมื่อปี ค.ศ. 1951 วัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างชาติต่างๆ ผ่านทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและการสื่อสาร ภารกิจหลักของ UNESCO ให้มีความสำคัญและมุ่งเน้นกิจกรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสในสังคม 2) การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 3) การสร้างความตระหนักรู้และความร่วมมือเพื่ออนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม

10) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ WHO) เป็นทบวงชำนาญพิเศษของสหประชาชาติที่ได้เข้ามาก่อตั้งเป็นสำนักงานในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้ประชาคมโลกมีสุขภาพดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ภารกิจสำคัญ คือ เป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับสุขภาพของประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงกำหนดหัวข้อค้นคว้าและวิจัยด้านสุขภาพ กำหนดมาตรฐานและธรรมเนียมปฏิบัติ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่ประเทศต่างๆ

11) **องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations หรือ FAO)** เป็นทบวงชำนาญพิเศษของสหประชาชาติที่ได้เข้ามาก่อตั้งสำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในประเทศไทยเมื่อปี ค.ศ. 1952 มีเป้าหมายเพื่อยกระดับโภชนาการและมาตรฐานการครองชีพของมนุษยชาติ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตและกระจายผลิตผลทางการเกษตร ตลอดจนการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชากรในชนบท โดยประสานงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

12) **องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization หรือ ILO)** เป็นทบวงชำนาญพิเศษแห่งแรกของสหประชาชาติ ได้เข้ามาก่อตั้งสำนักงานในประเทศไทยเมื่อปี ค.ศ. 1966 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมให้แก่ผู้ใช้แรงงานทั่วโลก มีสภาพการทำงานที่ดีขึ้น ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง โดยยึดหลักความเคารพในสิทธิมนุษยชนเป็นที่ตั้งก่อให้เกิดมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยสร้างความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

13) **องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Woman)** เป็นหน่วยงานของสหประชาชาติเพื่อความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศของผู้หญิง เพื่อให้ผู้หญิงและเด็กหญิงมีความเสมอภาคและได้รับความยุติธรรมอย่างแท้จริง โดยจะทำงานร่วมกับรัฐบาลไทยและภาคประชาสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมายระดับชาติและพันธสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศและการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้หญิง ซึ่งมีภารกิจครอบคลุมในพื้นที่ดังต่อไปนี้ 1) การยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง 2) การส่งเสริมความเป็นผู้นำของสตรีและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของผู้หญิง 4) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติและการตอบสนองต่อเพศกระแสหลัก 5) การตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงและการเข้าถึงความยุติธรรม และ 6) เพศและเอชไอวีและเอดส์

14) **โครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS)** เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทกระตุ้นให้มีการดำเนินการทั่วโลกเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ โดยจะเป็นผู้นำในการสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนการตอบสนองต่อการระบาดของโรคในวงกว้าง รวมทั้งยังมีเป้าหมายในการยุติโรคเอดส์ในฐานะภัยคุกคามด้านสาธารณสุขภายในปี 2030 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

15) **โครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Settlement Programme หรือ UN-HABITAT)** เป็นหน่วยงานสำคัญทางด้านการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ของสหประชาชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเมืองและเมืองที่ยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายในการจัดหาที่พักพิงที่เพียงพอสำหรับทุกคน การทำงานของ UN-

HABITAT จะเน้นความร่วมมือในรูปแบบหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐบาล หน่วยงานท้องถิ่น และองค์กรเอกชน

16) กองทุนสหประชาชาติเพื่อประชากร (United Nations Population Fund หรือ UNFPA) ถูกก่อตั้งขึ้นในประเทศไทยในปี ค.ศ. 1971 วัตถุประสงค์ของกองทุน คือ ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาในด้านประชากร โดยมีภารกิจที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ได้แก่ (1) การดำเนินนโยบายด้านประชากรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับประเทศนั้นๆ (2) การสร้างเสริมสมรรถนะของแต่ละประเทศในการสนองความต้องการด้านประชากรและการวางแผนครอบครัว (3) การสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องปัญหาประชากรและกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ไขป้องกัน (4) การบูรณาการแผนการประชากรเข้ากับแผนการพัฒนาด้านอื่นๆ ของประเทศ โดยประสานงานกับสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และกระทรวงมหาดไทย

17) สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime) เป็นสำนักงานของสหประชาชาติที่ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1997 เดิมใช้ชื่อว่า ‘หน่วยกำกับควบคุมยาเสพติดและอาชญากรรม’ วัตถุประสงค์หลักคือ การช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการรณรงค์เพื่อกำจัดการลักลอบการผลิตและการค้าขายยาเสพติด รวมถึงควบคุมการใช้ยาเสพติดทั่วโลก มีภารกิจที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาชนบทเพื่อจัดการปลูกพืชที่เป็นยาเสพติด เช่น ฝิ่น กัญชา การหาทางป้องกันการใช้ยาเสพติดและฟื้นฟูสภาพจากการติดยา เช่น ช่วยเหลือผู้เลิกเสพยาให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมปกติได้ ช่วยเหลือรัฐบาลในการร่างกฎหมายต่อต้านการผลิต การใช้ และการลักลอบเคลื่อนย้ายยาเสพติดจากแหล่งผลิตไปสู่ประเทศอื่น ตลอดจนจัดการประชุมและสัมมนาในระดับภาคพื้นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขเรื่องยาเสพติด ซึ่งรวมถึงปัญหาการฟอกเงินทุจริตที่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติด นอกจากนี้ UNODC ยังให้ความสนใจในประเด็นปัญหาอื่นๆ เช่น การค้ามนุษย์ การป้องกันอาชญากรรม ความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ การก่อการร้ายและการทุจริตทางการเมือง

18) องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization หรือ UNIDO) เป็นทบวงชำนาญพิเศษในระบบของสหประชาชาติ ก่อตั้งขึ้นในไทยเมื่อปี ค.ศ. 1970 วัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมและเร่งการเติบโตทางอุตสาหกรรมในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อการบรรลุมาตรฐานและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีภารกิจหลักเพื่อช่วยเหลือทางด้านวิชาการ จัดฝึกอบรมให้ข้อมูลข่าวสาร วางแผนทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศอุตสาหกรรมไปสู่ประเทศกำลังพัฒนาโดยประสานความร่วมมือผ่านทางกระทรวงอุตสาหกรรม

19) สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union หรือ ITU) เป็นทบวงชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ ซึ่งนับเป็นองค์การสากลที่เก่าแก่มากที่สุดอันดับสองที่ยังคงดำเนินการอยู่ เดิมใช้ชื่อว่า ‘สหภาพโทรเลขระหว่างประเทศ’ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนามาตรฐานและกฎระเบียบสำหรับการสื่อสารวิทยุและโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ได้เข้ามาจัดตั้งสำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992 ทำให้ประเทศไทยได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากสหภาพฯ เพื่อพัฒนาบุคลากรและวิทยาการที่ทันสมัย ซึ่งจะสามารถช่วยให้ประเทศไทยเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถด้านโทรคมนาคมเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางด้านโทรคมนาคมในระดับภูมิภาคต่อไป

20) องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Aviation Organization หรือ ICAO) ได้เข้ามาก่อตั้งสำนักงานประจำประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1955 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบในการขนส่งระหว่างประเทศ โดยมีภารกิจเกี่ยวกับทุกเรื่องในด้านการบินพลเรือน ทั้งทางด้านเทคนิค เศรษฐกิจ และกฎหมาย ได้มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการบินพลเรือน ซึ่งประเทศสมาชิกทุกประเทศต้องยอมรับและปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังช่วยเหลือประเทศสมาชิกทางด้านเทคนิคต่างๆ เช่น การบริการจราจรทางอากาศ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางอากาศ การกำหนดเส้นทางอากาศ และความช่วยเหลือด้านภาคพื้นดิน รวมทั้งการฝึกอบรมบุคลากร การให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับภาวะอากาศ และการจัดประชุมและสัมมนาเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบินและความปลอดภัย

จากหน่วยงานของสหประชาชาติทั้ง 20 หน่วยงานในข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้เสาหลักคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็นเสาหลักที่ดูแลในประเด็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้เกิดการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษและทบวงชำนาญพิเศษขึ้นมามากมายให้ครอบคลุมในทุกด้านที่ต้องการพัฒนา แต่หากพิจารณาโดยแยกตามบทบาททั้ง 5 ด้านของสหประชาชาติแล้วนั้น จะพบว่าด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศไม่มีสำนักงานของสหประชาชาติจัดตั้งอยู่ในประเทศไทย เนื่องจากต้องขึ้นตรงกับเสาหลักคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเท่านั้น รวมถึงด้านการคุ้มครองกฎหมายระหว่างประเทศไม่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานประจำประเทศไทยเช่นกัน เพราะกลไกหลักของบทบาทในด้านนี้จะมีเพียงแคศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลก ที่ตั้งอยู่ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ และคณะตุลาการศาลยุติธรรมเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชนได้มีการจัดตั้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ประจำอยู่ในประเทศไทย และด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ (OCHA) ประจำประเทศไทยและเป็นผู้นำในการปฏิบัติการดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดยยังมีการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานของสหประชาชาติอื่นๆ เช่น ภารกิจช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยผ่าน

องค์การอนามัยโลก (WHO) หรือภารกิจคุ้มครองผู้ลี้ภัยผ่านสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) เป็นต้น ในขณะที่ด้านการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนน่าจะเป็นด้านที่มีสำนักงานขององค์การสหประชาชาติเข้ามาดูแลและมีบทบาทในประเทศไทยมากที่สุดเพราะครอบคลุมการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยมี ESCAP เป็นเหมือนหัวเรือใหญ่ในการสอดประสานนโยบายดังกล่าวให้เข้าไปอยู่ในทุกหน่วยงานภายใต้โครงการสหประชาชาติ รวมถึงภาครัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายอันสูงสุดร่วมกัน คือ ความอย่างยั่งยืนในทุกๆ ด้าน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมถวิล ผลสอาด (2555) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของประชาชนที่มีต่องานบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาล ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้มาใช้ในการกำหนดตัวแปรต่างๆ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการของผู้รับสารจะทำหน้าที่กลั่นกรองข่าวสารในการรับรู้ของบุคคล โดยมีองค์ประกอบด้านจิตใจและด้านสังคมเป็นตัวกำหนดในการแปลข่าวสารและนำไปใช้ในแต่ละบุคคล ทั้งนี้บุคคลสองคนอาจเปิดรับข่าวสารจากสื่อเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่อาจมีพฤติกรรมในการตอบสนองที่แตกต่างกัน ในเรื่องของการรับรู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งเร้าที่มาในรูปแบบของข่าวสารเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าภายนอกกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว รวมถึงปัจจัยในแต่ละบุคคล

เนตรดาว อยุ่ยง (2559) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ การรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยมของนักท่องเที่ยวไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมการรับรู้ที่มีต่อตลาดน้ำคลองลัดมะยมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย 3.77 ถือว่ามีการรับรู้มาก ในส่วนทัศนคติของส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของตลาดน้ำคลองลัดมะยม ส่งผลต่อพฤติกรรมในด้านบวก มีค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านแนวโน้มของการเดินทางมาเที่ยวซ้ำในครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.09 อยู่ในระดับมาก ด้านพฤติกรรมความถี่ของการมาท่องเที่ยว คือ 2-4 ครั้ง และด้านค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 1,000-2,000 บาท ในค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการและเดินทางมาท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยมมีวัตถุประสงค์มาเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 89.2 สรุปจากข้อมูลงานวิจัยข้างต้นทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 24-50 ปี ซึ่งส่วนมากอยู่ในวัยทำงานและมีลักษณะเป็นผู้มาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มของพนักงานเอกชนและค้าขาย โดยบุคคล 2 กลุ่มนี้จะมีช่วงวันหยุดพักผ่อนในเวลาจำกัดจึงเลือกสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนใกล้ๆ โดยขับรถยนต์ส่วนตัวมาเป็นกลุ่มตั้งแต่ 1-5 คน ดังนั้น ช่องทางการสื่อสาร การรับรู้ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวและทัศนคติที่มีส่วนประสมทางการตลาด

(7Ps) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มที่เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวอีกและเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี

ภัททกา สุนทรวิภาต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และคุณภาพการบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการห้างเทสโก้โลตัสของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และคุณภาพการบริการมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการในห้างเทสโก้โลตัสของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พิธารัตน์ สุขะนินทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข้อมูล ทักษะคนดี และพฤติกรรม ที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการรับรู้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านทักษะคนดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาก (2) การรับรู้ข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการรับรู้ข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 46.2 (3) ทักษะคนดีมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทักษะคนดีมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 63.1 และ (4) พฤติกรรมมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 61.5¹⁸

จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวสารต่างๆ ทำให้บุคคลเกิดการรับรู้ เข้าใจและมีทัศนคติต่อสิ่งที่รับรู้ได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ จนนำมาสู่การตัดสินใจหรือแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งที่ถูกรับรู้ได้ โดยบุคคลมักจะเลือกรับรู้จากสิ่งที่สนใจและคิดว่าเป็นประโยชน์หรือเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด และจะมีการรับรู้ผ่านช่องทางหรือแหล่งข่าวสารต่างๆ ที่ตนสะดวกหรือเปิดโอกาสต่อการรับรู้ในเรื่องนั้นๆ

¹⁸ "การรับรู้ข้อมูล ทักษะคนดี และพฤติกรรม ที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร," 2561, accessed 30 มีนาคม, 2564, http://dspace.bu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/4370/1/pitharat_sukh.pdf.

2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสามารถสรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ได้ดังนี้

2.7.1 ตัวแปรอิสระ

1) ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร
- 1.5 ประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ
- 1.6 ระยะเวลาที่ไปศึกษาต่างประเทศ
- 1.7 อาชีพ
- 1.8 รายได้ต่อเดือน

2) ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร

- 2.1 แหล่งข่าวสาร
- 2.2 ประเภทข่าวสาร

3) ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

- 3.1 การรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ
- 3.2 การปกป้องสิทธิมนุษยชน
- 3.3 การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
- 3.4 การส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 3.5 การผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ

2.7.2 ตัวแปรตาม

การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

2.7.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษารับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสำรวจบุคคลที่กำลังศึกษาและทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน (Survey) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยนำเสนอ ดังนี้

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

เป็นวิธีค้นหาความรู้และความจริงโดยเน้นที่ข้อมูลเชิงตัวเลข ออกแบบวิธีการวิจัย ให้มีการควบคุมตัวแปรที่ศึกษา ต้องจัดเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูลให้มีคุณภาพ จัดกระทำสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นมาตรฐาน และใช้วิธีการทางสถิติช่วยวิเคราะห์และประมวลข้อสรุป เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคคลที่กำลังศึกษาหรือทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 7,651,400 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนประชากร ได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Taro Yamane ผู้ศึกษากำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

$$n = \frac{(N)}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน กำหนดให้เท่ากับ 0.05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{7,651,400}{1 + 7,651,400 (.05)^2} = 400$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งนำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคคลที่กำลังศึกษาหรือทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 ตัวอย่าง และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเก็บแบบสอบถามออนไลน์

3.1.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed Ended) จำนวน 8 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร ประสบการณ์การไปศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาที่ไปศึกษาต่างประเทศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed Ended) ทั้ง 2 ด้าน คือ 1) ด้านแหล่งข่าวสาร จำนวน 11 ข้อ และ 2) ด้านประเภทข่าวสาร จำนวน 6 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed Ended) จำนวน 17 ข้อคำถาม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ตามเกณฑ์ที่ใช้ในการแปรผล ดังนี้

1.0 – 1.75	หมายถึง น้อยที่สุด
1.76 – 2.50	หมายถึง น้อย
2.51 – 3.25	หมายถึง มาก
3.26 – 4.00	หมายถึง มากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในภาพรวม และสำนักงานประจำประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed Ended) จำนวน 20 ข้อคำถาม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert's ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแบ่งระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก

2.60 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

3.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเมื่อมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อบรรยายลักษณะทั่วไปของตัวอย่างที่ศึกษาสถิติที่ใช้ ได้แก่

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
 - 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้อธิบายและแปลความหมายข้อมูล เป็นการคำนวณจากการรวมข้อมูลทุกตัวแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด
 - 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล
 - 4) สถิติทดสอบ t-test ใช้วิเคราะห์ความแตกต่าง กับตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 5) การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างกับตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไปในการทดสอบสมมติฐาน
 - 6) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) เป็นวิธีการเอาตัวแปรอิสระทุกตัว ทั้งตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าไปวิเคราะห์ในสมการถดถอย
- ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เป็นการวิจัยที่ต้องการค้นหาความจริงจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมตามความเป็นจริง ซึ่งมีหัวใจหลักคือการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (Insight) จากภาพรวมที่มาจากหลากหลายมิติหรือมุมมอง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในครั้งนี้

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ศึกษาทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 4 คน โดยการใช้วิธีสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้ข้อมูลสำคัญที่แท้จริง ประกอบด้วย อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสหประชาชาติ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ จำนวน 1 คน และพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่ยึดหลักการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร) จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สะดวกในการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้เลือกใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้คำถามในรูปแบบเดียวกัน เพื่อได้ผลลัพธ์ที่แท้จริงของแต่ละบุคคลที่มีการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย โดยมีการแบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ 2) ด้านการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ 3) ด้านทัศนคติที่มีต่อองค์การสหประชาชาติ 4) ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อองค์การสหประชาชาติ และ 5) ข้อเสนอแนะต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ สำนักงานประจำประเทศไทย

โดยตลอดการสัมภาษณ์จะมีการบันทึกเสียงของผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยประเภทการสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาเลือกใช้ คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้กับการสัมภาษณ์ที่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน แต่จะมีลักษณะผสมผสานระหว่างโครงสร้างข้อคำถามและการกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจะใช้กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งต้องการความยืดหยุ่นของข้อประเด็นคำถามเพื่อการเก็บข้อมูลในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมประเด็นศึกษาอย่างครบถ้วน

3.2.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การศึกษานี้ผู้ศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยนำความรู้จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และทัศนคติ ตลอดจนบทบาทหลักขององค์การสหประชาชาติทั้ง 5 ด้าน มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอ

คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามในส่วนที่บกพร่องและตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในประเทศไทย ผู้ศึกษาจะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนเริ่มต้นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก จากนั้นจะสัมภาษณ์ในประเด็นแนวคำถามที่ผู้ศึกษาสนใจจะศึกษาและได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เพื่อนำมาซึ่งการตอบโจทย์การศึกษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้ จึงเป็นการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวมไปถึงการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นวิธีการค้นหาความรู้ที่เป็นความจริงจากผู้ให้ข้อมูลหลักในประเด็นที่ค้นหาคำตอบ ข้อมูลที่ได้จึงเป็นเนื้อหา (Content) ที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว ซึ่งเขียนในลักษณะของเรียงความ เรื่องเล่า ถอดเทปบทสนทนา เนื้อความจากเอกสาร ฯลฯ แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดหมวดหมู่เนื้อหา
- 2) ตั้งโครงสร้างบัญชีและหัวข้อต่างๆ ที่จะเขียน จำแนกตามบท หัวข้อหลัก และหัวข้อรอง
- 3) จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดในแต่ละบท ข้อมูลสามารถใส่ซ้ำได้
- 4) ดึงข้อมูลจากหัวข้อหลักออกมา จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อย่อยต่างๆ
- 5) รวบรวมเนื้อหาของข้อมูลตามหมวดย่อย แล้วสรุปขึ้นมาเป็นปรากฏการณ์ที่ค้นพบ

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาเรื่องการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย เป็นงานศึกษาวิจัยโดยใช้ 2 วิธีการ คือ การสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลที่กำลังศึกษาและทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางแสดงผล

สำหรับการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 4 คน จะเป็นการสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์จะนำเสนอในรูปแบบของเนื้อหาที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้วและเขียนบรรยายในลักษณะของเรียงความ โดยผลการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ส่วนที่ 4 ทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร ประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาที่ไปศึกษาต่างประเทศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลในแต่ละประเภท โดยจำแนกออกมาเป็นตาราง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	160	40.0
หญิง	240	60.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และเพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 - 25 ปี	33	8.2
26 - 35 ปี	193	48.2
36 - 45 ปี	95	23.8
46 - 55 ปี	57	14.2
56 - 60 ปี	22	5.5
61 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 26 - 35 ปี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 อายุระหว่าง 46 - 55 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 อายุระหว่าง 15 - 25 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	44	11.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	210	52.5
ปริญญาโท	140	35.0
ปริญญาเอก	6	1.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลัง หรือกำลังศึกษา

สถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล)	256	64.0
สถานศึกษาในประเทศ (เอกชน)	81	20.2
สถานศึกษาในประเทศ (International Program)	19	4.8
สถานศึกษาต่างประเทศ	44	11.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษาจากสถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล) จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 สถานศึกษาในประเทศ (เอกชน) จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 สถานศึกษาต่างประเทศ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และสถานศึกษาในประเทศ (International Program) จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ

ท่านเคยไปศึกษาต่างประเทศหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
เคย	137	34.2
ไม่เคย	263	65.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยไปศึกษาต่างประเทศ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 และเคยไปศึกษาต่างประเทศ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ไปนศึกษาต่างประเทศ

ท่านเคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลา นานเท่าใด	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 เดือน	34	8.5
6 เดือน - 1 ปี	33	8.2
มากกว่า 1 ปี	70	17.5
ไม่เคย	263	65.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยไปศึกษาต่างประเทศ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 เคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลา
มากกว่า 1 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 เคยไปศึกษาต่างประเทศน้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และเคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลา 6 เดือน - 1 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง	22	5.5
2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงานภาครัฐ	43	10.8
3. ผู้บริหารบริษัทเอกชน	14	3.5
4. พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	123	30.8
5. เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต	27	6.8
6. กลุ่มอาชีพแพทย์ พยาบาล และสาธารณสุข	9	2.2
7. กลุ่มอาชีพงานนิติการ	4	1.0
8. กลุ่มอาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และช่างเทคนิคต่างๆ	3	0.8
9. กลุ่มอาชีพคมนาคมขนส่ง และติดต่อสื่อสาร	4	1.0
10. ครู อาจารย์	9	2.2
11. นักเรียน/นักศึกษา	28	7.0
12. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	73	18.2
13. รับจ้างทั่วไป	24	6.0
14. สื่อมวลชน	2	0.5
15. ศิลปิน/นักร้อง/นักแสดง	2	0.5

16. เกษตรกรรม/ประมง	3	0.8
17. อื่นๆ (โปรดระบุ..ไม่ประกอบอาชีพ)	10	2.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ คิดเป็นร้อยละ 10.8 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 อาชีพเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจระดับสูง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 อาชีพผู้บริหารหน่วยงานเอกชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 กลุ่มอาชีพแพทย์ พยาบาล และสาธารณสุข จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 อาชีพครู อาจารย์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 กลุ่มอาชีพงานนิติการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 กลุ่มอาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และช่างเทคนิคต่างๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 อาชีพเกษตรกรรม/ประมง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 อาชีพสื่อมวลชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และอาชีพศิลปิน/นักร้อง/นักแสดง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน	27	6.8
10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน	31	7.8
15,001 – 30,000 บาทต่อเดือน	105	26.2
30,001 – 50,000 บาทต่อเดือน	93	23.2
50,001 – 100,000 บาทต่อเดือน	85	21.2
100,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป	59	14.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 105 คน เป็นร้อยละ 26.2 รายได้ 30,001 – 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 รายได้ 50,001 – 100,000 บาทต่อเดือน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 รายได้

100,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 รายได้ 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

4.2 ส่วนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations; UN) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากแหล่งข่าวสาร และ 2) ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากประเภทข่าวสาร สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกออกมาเป็นตาราง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จากแหล่งข่าวสาร

แหล่งข่าวสาร		ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย
1.	เว็บไซต์ขององค์การสหประชาชาติ	27 6.8%	173 43.2%	200 50.0%
2.	ตำรา/หนังสือ	44 11.0%	209 52.2%	147 36.8%
3.	ครู/อาจารย์	40 10.0%	214 53.5%	146 36.5%
4.	บุคคลในครอบครัว	42 10.5%	138 34.5%	220 55.0%
5.	อินเทอร์เน็ต	171 42.8%	196 49.0%	33 8.2%
6.	ช่องข่าวต่างประเทศ	110 27.5%	228 57.0%	62 15.5%
7.	หนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ออนไลน์/หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ	92 23.0%	236 59.0%	72 18.0%
8.	ป้ายประชาสัมพันธ์	42 10.5%	203 50.8%	155 38.8%

แหล่งข่าวสาร		ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย
9.	กิจกรรมต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ	38 9.5%	229 57.2%	133 33.2%
10.	เว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ	24 6.0%	154 38.5%	222 55.5%
11.	อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	00	00	00
รวม		630 15.8%	1980 49.5%	1390 34.7%

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จากแหล่งข่าวสารในภาพรวมที่รับรู้ข่าวสารเป็นประจำ ร้อยละ 15.8 โดยแหล่งข่าวสารอยู่ระหว่างจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ถึง 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 ภาพรวมที่รับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง ร้อยละ 49.5 โดยแหล่งข่าวสารอยู่ระหว่าง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ถึง 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 ภาพรวมที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร ร้อยละ 34.7 โดยแหล่งข่าวสารอยู่ระหว่างจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ถึง 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร โดยแหล่งข่าวสารที่ไม่เคยรับรู้สูงสุด คือ จากเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ ร้อยละ 55.5 รองลงมา คือ จากบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 55 และ จากเว็บไซต์ขององค์การสหประชาชาติ ร้อยละ 50 ตามลำดับ

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จากประเภทข่าวสาร

ประเภทข่าวสาร (จำแนกตามบทบาทของ UN 5 ด้าน)		ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย
1.	ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	100 25.0%	236 59.0%	64 16.0%
2.	ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เช่น สิทธิของเด็กเยาวชนและสตรี สิทธิในการเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ	150 37.5%	221 55.2%	29 7.2%

ประเภทข่าวสาร (จำแนกตามบทบาทของ UN 5 ด้าน)		ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย
3.	ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian) เช่น การช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ, สงคราม, ผู้ลี้ภัย ฯลฯ	156 39.0%	220 55.0%	24 6.0%
4.	ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน	62 15.5%	220 55.0%	118 29.5%
5.	ด้านการผูกพันระหว่างประเทศ	44 11.0%	219 54.8%	137 34.2%
6.	อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	00	00	00
รวม		512 25.6%	1116 55.8%	372 18.6

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จากประเภทข่าวสาร ในภาพรวมที่รับรู้ข่าวสารเป็นประจำ ร้อยละ 25.6 โดยประเภทข่าวสาร อยู่ระหว่างจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ถึง 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ภาพรวมที่รับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง ร้อยละ 55.8 โดยประเภทข่าวสาร อยู่ระหว่างจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ถึง 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 ภาพรวมที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร โดยประเภทข่าวสาร ร้อยละ 18.6 โดยอยู่ระหว่างจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ถึง 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยรับรู้เลยมากที่สุด คือ ด้านการผูกพันระหว่างประเทศ ร้อยละ 34.2 และรองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ร้อยละ 29.5

4.3 ส่วนที่ 3 การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations; UN) ทั้ง 5 ด้าน อันประกอบด้วย 1) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ 2) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน 3) ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม 4) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 5) ด้านการผูกพันระหว่างประเทศ นำมาจากแบบสอบถามในส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ครอบคลุมบทบาททั้ง 5 ด้านขององค์การฯ จำนวน 17 ข้อคำถาม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ตามเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

3.26 – 4.00 หมายถึง มากที่สุด

2.51 – 3.25 หมายถึง มาก

1.76 – 2.50 หมายถึง น้อย

1.0 – 1.75 หมายถึง น้อยที่สุด

จากผลการศึกษาสามารถแทนค่าคะแนนที่ได้ โดยแบ่งออกเป็นระดับการรับรู้มากที่สุด การรับรู้มาก การรับรู้น้อย และการรับรู้น้อยที่สุด ซึ่งสามารถแสดงระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในภาพรวมและระดับการรับรู้บทบาทขององค์การฯ ในแต่ละด้าน ออกมาเป็นรูปแบบตาราง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) โดยภาพรวม

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations)		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	2.91	0.73	มาก
2.	ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน	3.01	0.73	มาก
3.	ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม	3.06	0.77	มาก
4.	ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2.67	0.77	มาก
5.	ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ	2.70	0.78	มาก
	รวม	2.82	0.67	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.77) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.73) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.73) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.78) และด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.77)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการรักษาสันติภาพและความ มั่นคงระหว่างประเทศ		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	2.97	0.78	มาก
2.	คณะกรรมการความมั่นคงมีอำนาจหน้าที่หลักให้มีความ รับผิดชอบในการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง ระหว่างประเทศ	2.78	0.85	มาก
3.	องค์การสหประชาชาติมีบทบาทสำคัญในการป้องกัน ความขัดแย้งโดยใช้วิธีทางการทูต ช่วยเป็นสื่อกลางและ การไกล่เกลี่ย เช่นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเขาพระวิหาร ระหว่างชายแดนไทย – กัมพูชา	2.98	0.83	มาก
	รวม	2.91	0.73	มาก

เมื่อพิจารณาด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ พบว่า ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ องค์การสหประชาชาติมีบทบาทสำคัญในการป้องกันความขัดแย้งโดยใช้วิธีทางการทูต ช่วยเป็นสื่อกลางและการไกล่เกลี่ย เช่นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเขาพระวิหารระหว่างชายแดนไทย – กัมพูชา (\bar{X} = 2.98 , S.D. = 0.83) รองลงมา ได้แก่ การรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (\bar{X} = 2.97 , S.D. = 0.78) และคณะกรรมการความมั่นคงมีอำนาจหน้าที่หลักให้มีความรับผิดชอบในการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (\bar{X} = 2.78 , S.D. = 0.85) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เช่น สิทธิของเด็กเยาวชนและสตรี สิทธิในการเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ	3.12	0.78	มาก
2.	การมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพิ่มขีดความสามารถให้ประชากรยืนหยัดและเรียกร้องสิทธิมนุษยชนของตน	2.97	0.82	มาก
3.	การมีบทบาทการสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ และการเสริมสร้างศักยภาพของสตรี และเด็ก	2.93	0.82	มาก
รวม		3.01	0.73	มาก

เมื่อพิจารณาด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน พบว่า ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เช่น สิทธิของเด็กเยาวชนและสตรี สิทธิในการเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ ($\bar{X}=3.12$, S.D. = 0.78) รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพิ่มขีดความสามารถให้ประชากรยืนหยัดและเรียกร้องสิทธิมนุษยชนของตน ($\bar{X}=2.97$, S.D. = 0.82) และการมีบทบาทการสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ และการเสริมสร้างศักยภาพของสตรี และเด็ก ($\bar{X}=2.93$, S.D. = 0.82) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian) เช่น การช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ, สงคราม, ผู้ลี้ภัย ฯลฯ	3.16	0.81	มาก
2.	การมีบทบาทหน้าที่ประสานงานต่อเหตุฉุกเฉินในการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรม	2.96	0.84	มาก
รวม		3.06	0.77	มาก

เมื่อพิจารณาด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม พบว่า ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian) เช่น การช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ, สงคราม, ผู้ลี้ภัย ฯลฯ ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.81) และรองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทหน้าที่ที่ประสานงานต่อเหตุฉุกเฉินในการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรม ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.84) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การมีบทบาทในการส่งเสริมและผลักดันนโยบายด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้แก่ประเทศสมาชิกนำไปปฏิบัติ	2.72	0.86	มาก
2.	การเป็นผู้ผลักดันให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	2.76	0.89	มาก
3.	การมีบทบาทในการให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ	2.59	0.85	มาก
4.	การเป็นผู้นำในด้านสาธารณสุข และการวางแผนทางในการปฏิบัติ	2.68	0.87	มาก
5.	การมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือผ่านทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม	2.58	0.85	มาก
	รวม	2.67	0.77	มาก

เมื่อพิจารณาด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การเป็นผู้ผลักดันให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.89) รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมและผลักดันนโยบายด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้แก่ประเทศสมาชิกนำไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.86) การเป็นผู้นำในด้านสาธารณสุข และการวางแผนทางในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.87) การมีบทบาทในการให้

ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.85) และการมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือผ่านทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.85) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 15

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ

ปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ	2.65	0.88	มาก
2.	ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลกมีบทบาทในการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี	2.78	0.87	มาก
3.	การมีบทบาทสำคัญในการปรับใช้กฎหมายระหว่างประเทศเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมระหว่างประเทศให้ยุติลง	2.78	0.85	มาก
4.	การมีบทบาทดูแลด้านการป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ	2.61	0.85	มาก
	รวม	2.70	0.78	มาก

เมื่อพิจารณาด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ พบว่า ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลกมีบทบาทในการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.87) รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทสำคัญในการปรับใช้กฎหมายระหว่างประเทศเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมระหว่างประเทศให้ยุติลง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.85) การผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.88) และการมีบทบาทดูแลด้านการป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.85) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 16

4.4 ส่วนที่ 4 ทักษะติดต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทย มาจากแบบสอบถามในส่วนที่ 4 ซึ่งเกี่ยวกับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทย จำนวน 20 ข้อคำถาม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ Likert's ตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถแบ่งระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก

2.60 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

จากผลการศึกษาสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นรูปแบบตาราง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย		ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	UN ประจำประเทศไทย ทำหน้าที่ได้สมบทบาทและมีประสิทธิภาพ	3.19	0.94	ปานกลาง
2.	งานของ UN ประจำประเทศไทยเป็นที่รู้จักและแพร่หลาย	3.08	0.96	ปานกลาง
3.	UN ประจำประเทศไทยเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ	3.45	1.00	มาก
4.	การบริหารงานของ UN ประจำประเทศไทย เป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	3.21	1.08	ปานกลาง
5.	งานด้านเศรษฐกิจและสังคมของคณะกรรมการธิการเศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (ESCAP) มีประโยชน์ต่อภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก	3.32	1.06	ปานกลาง

ทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย		ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
6.	งานด้านเศรษฐกิจและสังคมของคณะกรรมการ เศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและแปซิฟิกแห่ง สหประชาชาติ (ESCAP) มีการบูรณาการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน	3.25	1.06	ปานกลาง
7.	คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและ แปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (ESCAP) เป็นผู้นำ แนวทางว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)	3.24	1.05	ปานกลาง
8.	UN ประจำประเทศไทย ทำงานได้อย่างรวดเร็วและ เท่าทันต่อสถานการณ์ต่างๆ	3.11	1.03	ปานกลาง
9.	UN ประจำประเทศไทย ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อลดปัญหาการกีดกัน การแบ่งแยก และช่วยให้ ตระหนักถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์	3.24	1.05	ปานกลาง
10.	UN ประจำประเทศไทย ช่วยเหลือและส่งเสริมการ พัฒนาเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	3.34	1.06	ปานกลาง
11.	UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการคุ้มครอง และช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยในเขตเมืองรวมไป ถึงการพิจารณาสถานะผู้ลี้ภัย	3.37	1.10	ปานกลาง
12.	UN ประจำประเทศไทย มีนโยบายเพื่อควบคุมปัญหา ด้านยาเสพติด และอาชญากรรม	3.06	1.04	ปานกลาง
13.	UN ประจำประเทศไทย ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาด้าน สุขภาพ อนามัย และสาธารณสุข	3.21	1.02	ปานกลาง
14.	UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทและผลักดัน นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	3.23	1.08	ปานกลาง
15.	UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการส่งเสริมด้าน ความเสมอภาคระหว่างเพศ	3.22	1.07	ปานกลาง
16.	UN ประจำประเทศไทย ส่งเสริมด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม	3.15	1.04	ปานกลาง

ทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย		ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
17.	UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการส่งเสริมและวางกลยุทธ์เพื่อการลดภัยพิบัติ	3.06	1.05	ปานกลาง
18.	UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการพัฒนาและควบคุมด้านการอุตสาหกรรม	2.94	1.07	ปานกลาง
19.	UN ประจำประเทศไทย มีนโยบายสนับสนุนการพัฒนา ด้านต่างๆ เช่น การจัดสรรทรัพยากร แผนพัฒนาเยาวชน ฯลฯ	3.14	1.08	ปานกลาง
20.	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของ UN ประจำประเทศไทยในด้านการแสดงบทบาทต่อเวทีโลก	3.35	1.08	ปานกลาง
รวม		3.21	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D.=0.90)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก คือ ข้อ 3. UN ประจำประเทศไทยเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X}=3.45$, S.D.=1.00)

นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังต่อไปนี้ คือ ข้อ 11. UN ประจำประเทศไทยมีบทบาทในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยในเขตเมืองรวมไปถึงการพิจารณาสถานะผู้ลี้ภัย ($\bar{X}=3.37$, S.D.=1.10) ข้อ 20. ท่านตระหนักถึงความสำคัญของ UN ประจำประเทศไทยในด้านการแสดงบทบาทต่อเวทีโลก ($\bar{X}=3.35$, S.D.=1.08) ข้อ 10. UN ประจำประเทศไทย ช่วยเหลือและส่งเสริมการพัฒนาเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ($\bar{X}=3.24$, S.D.=1.06) ข้อ 5. งานด้านเศรษฐกิจและสังคมของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (ESCAP) มีประโยชน์ต่อภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ($\bar{X}=3.32$, S.D.=1.06) ข้อ 6. งานด้านเศรษฐกิจและสังคมของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (ESCAP) มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ($\bar{X}=3.25$, S.D. =1.06) ข้อ 7. คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมของเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (ESCAP) เป็นผู้นำแนวทางว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ($\bar{X}=3.24$, S.D.=1.05) ข้อ 9. UN ประจำประเทศไทยทำงานด้านสิทธิ

มนุษยชนเพื่อลดปัญหาการกีดกัน การแบ่งแยก และช่วยให้ตระหนักถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ($\bar{X}=3.24$, S.D.=1.05) ข้อ 14. UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทและผลักดันนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.23$, S.D.=1.08) ข้อ 15. UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการส่งเสริมด้านความเสมอภาคระหว่างเพศ ($\bar{X}=3.22$, S.D.=1.07) ข้อ 4. การบริหารงานของ UN ประจำประเทศไทยเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}=3.21$, S.D.=1.08) ข้อ 13. UN ประจำประเทศไทย ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ อนามัย และสาธารณสุข ($\bar{X}=3.21$, S.D.=1.02) ข้อ 1. UN ประจำประเทศไทย ทำหน้าที่ได้สมบทบาทและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.94) ข้อ 16. UN ประจำประเทศไทย ส่งเสริมด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.15$, S.D.=1.04) ข้อ 19. UN ประจำประเทศไทย มีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การจัดสรรทรัพยากร แผนพัฒนาเยาวชน ฯลฯ ($\bar{X}=3.14$, S.D. = 1.08) ข้อ 8. UN ประจำประเทศไทย ทำงานได้อย่างรวดเร็วและเท่าทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ($\bar{X}=3.11$, S.D.=1.03) ข้อ 2. งานของ UN ประจำประเทศไทยเป็นที่รู้จักและแพร่หลาย ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.96) ข้อ 17. UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการส่งเสริมและวางกลยุทธ์เพื่อการลดภัยพิบัติ ($\bar{X}=3.06$, S.D.=1.05) ข้อ 12. UN ประจำประเทศไทย มีนโยบายเพื่อควบคุมปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรม ($\bar{X} = 3.06$, S.D.=1.04) และข้อ 18. UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการพัฒนาและควบคุมด้านการอุตสาหกรรม ($\bar{X}=2.96$, S.D.=1.07) ตามลำดับ

4.5 ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีการกำหนดสมมติฐานของการศึกษา จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1) สมมติฐานที่ 1 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ด้วยการใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้วิธี Independent Sample T-test และ One Way ANOVA / F-test เพื่อจำแนกความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร การเคยไปหรือไม่เคยไปศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาที่ไปศึกษาต่างประเทศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2) สมมติฐานที่ 2 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน Multiple Regression Analysis เพื่อศึกษาปัจจัยการรับรู้ข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ซึ่งปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ แหล่งของข่าวสารและประเภทของข่าวสาร

3) สมมติฐานที่ 3 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน Multiple Regression Analysis เพื่อศึกษาปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย โดยบทบาทขององค์การสหประชาชาติแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ 2) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน 3) ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม 4) ด้านการเผยแพร่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 5) ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ

การทดสอบสมมติฐานของการศึกษาทั้ง 3 ข้อดังกล่าว สามารถแสดงผลออกมาในรูปแบบตารางและมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.5.1 สมมติฐานที่ 1 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	160	3.17	0.89	-0.769	0.442
หญิง	240	3.24	0.90		

จากตารางที่ 18 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามเพศ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.442 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติของเพศชายและเพศหญิงต่อบทบาทของ

องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
15 - 25 ปี	33	3.18	0.96	1.171	0.323
26 - 35 ปี	193	3.20	0.85		
36 - 45 ปี	95	3.21	0.92		
46 - 55 ปี	57	3.10	0.92		
56 ปีขึ้นไป	22	3.58	1.00		
รวม	400	3.21	0.90		

จากตารางที่ 19 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามอายุ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.323 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีอายุต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	44	3.44	1.10	5.975*	0.001
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	210	3.26	0.90		
ปริญญาโท	140	3.02	0.78		
ปริญญาเอก	6	4.23	0.78		
รวม	400	3.21	0.90		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 20 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อเนื่องด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ LSD ซึ่งแสดงในตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ผลต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	หรือเทียบเท่า		
		3.44	3.26	3.02	4.23
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.44	-	.1780	.4145*	-.7897*
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3.26		-	.2364	-.9678*
ปริญญาโท	3.02			-	-1.2042*
ปริญญาเอก	4.23				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 21 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Least Significant Different (LSD)

ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มปริญญาโท แต่น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก

กลุ่มการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก

กลุ่มการศึกษาปริญญาโท มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก ส่วนกลุ่มการศึกษาอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา

สถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
สถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล)	256	3.22	0.91	4.869*	0.002
สถานศึกษาในประเทศ (เอกชน)	81	3.41	0.88		
สถานศึกษาในประเทศ (International Program)	19	3.21	0.67		
สถานศึกษาต่างประเทศ	44	2.78	0.84		
รวม	400	3.21	0.90		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.026 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษาต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อเนื่องด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ LSD ซึ่งแสดงในตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 ผลต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	สถานศึกษา ในประเทศ (รัฐบาล)	สถานศึกษา ในประเทศ (เอกชน)	สถานศึกษา ในประเทศ (Internati onal P.)	สถานศึกษา ต่างประเทศ
		3.22	3.41	3.21	2.78
สถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล)	3.22	-	-.1893	.0140	.4409*
สถานศึกษาในประเทศ (เอกชน)	3.41	-	-	.2033	.6302*
สถานศึกษาในประเทศ (International Program)	3.21	-	-	-	.4238
สถานศึกษาต่างประเทศ	2.78	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 23 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษา โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Least Significant Different (LSD)

ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล) มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มสถานศึกษาต่างประเทศ

กลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (เอกชน) มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มสถานศึกษาต่างประเทศ

ส่วนกลุ่มสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษาคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ

ท่านเคยไปศึกษา ต่างประเทศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
เคย	137	3.11	0.85		
ไม่เคย	263	3.26	0.92	-1.549	0.122

จากตารางที่ 24 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์ไปศึกษาต่างประเทศ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.122 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีท่านเคยไปศึกษาต่างประเทศต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ(United Nations)ประจำประเทศไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 25 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการศึกษาในต่างประเทศ

ท่านเคยไปศึกษาต่างประเทศใน ระยะเวลา	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
น้อยกว่า 3 เดือน	34	3.23	0.94	1.816	0.144
6 เดือน – 1 ปี	33	3.23	0.76		
มากกว่า 1 ปี	70	2.98	0.86		
ไม่เคย	263	3.26	0.91		
รวม	400	3.21	0.90		

จากตารางที่ 25 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการศึกษาในต่างประเทศ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.144 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีท่านเคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลาต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 26 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	ผลต่างระหว่างคู่
1. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจระดับสูง	22	3.20	1.00	2.188*	0.005	2 < 5
2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ	43	3.19	0.80			3 > 4,9,17
3. ผู้บริหารหน่วยงานเอกชน	14	3.53	0.74			4 <
4. พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	123	2.97	0.86			5,11,12,16
5. เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต	27	3.66	0.80			5 > 9,17 7 > 9
6. กลุ่มอาชีพแพทย์ พยาบาล และสาธารณสุข	9	3.22	0.87			9 < 14,16
7. กลุ่มอาชีพงานนิติการ	4	3.74	0.56			11 > 17
8. กลุ่มอาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และช่างเทคนิคต่างๆ	3	3.10	0.63			14 > 17 16 > 17
9. กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร	4	2.50	1.07			
10. ครู อาจารย์	9	3.34	0.93			
11. นักเรียน/นักศึกษา	28	3.42	0.87			
12. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	73	3.27	0.98			
13. รับจ้างทั่วไป	24	3.29	0.88			
14. สื่อมวลชน	2	4.10	0.14			
15. ศิลปิน/นักร้อง/นักแสดง	2	3.97	0.46			
16. เกษตรกรรม/ประมง	3	4.17	1.36			
17. อื่นๆ (โปรดระบุ..ไม่ได้ประกอบอาชีพ..)	10	2.73	0.68			
รวม	400	3.21	0.90			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 26 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยจำแนกตามอาชีพ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.0005 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทยที่มีอาชีพ

ต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อเนื่องด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ LSD ซึ่งแสดงผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มอาชีพ 2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่ม 5.เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต

กลุ่มอาชีพ 3. ผู้บริหารหน่วยงานเอกชน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่ม 4.พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน มากกว่ากลุ่ม 9.กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร และมากกว่ากลุ่ม 17. อื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

กลุ่มอาชีพ 4. พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่ม 5.เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต น้อยกว่ากลุ่ม 11. นักเรียน/นักศึกษา น้อยกว่ากลุ่ม 12. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ และน้อยกว่ากลุ่ม 16. เกษตรกรรม/ประมง

กลุ่มอาชีพ 5. เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่ม 9.กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร และมากกว่ากลุ่ม 17. อื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

กลุ่มอาชีพ 7. กลุ่มอาชีพงานนิติการ มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่ม 9.กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร

กลุ่มอาชีพ 9.กลุ่มอาชีพคมนาคม ขนส่ง และติดต่อสื่อสาร มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่ม 14. สื่อมวลชน และน้อยกว่ากลุ่ม 16. เกษตรกรรม/ประมง

กลุ่มอาชีพ 11.นักเรียน/นักศึกษา กลุ่มอาชีพ 14.สื่อมวลชน กลุ่มอาชีพกลุ่ม 16. เกษตรกรรม/ประมง มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่ม 17. อื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ส่วนกลุ่มอาชีพคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
น้อยกว่า 10,000 บาท	27	3.40	0.97	1.694	0.135
10,001 – 15,000 บาท	31	3.31	1.00		
15,001 – 30,000 บาท	105	3.24	0.80		
30,001 – 50,000 บาท	93	2.98	0.95		
50,001 – 100,000 บาท	85	3.29	0.88		
100,001 บาทขึ้นไป	59	3.25	0.89		
รวม	400	3.21	0.90		

จากตารางที่ 27 พบว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ(UN) ประจำประเทศไทยจำแนกตามรายได้ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.135 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5.2 สมมติฐานที่ 2 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในประเทศไทย

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) ระหว่างปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	5.546	.300		18.470	.000
ด้านแหล่งข่าวสาร (X1)	-.698	.110	-.331	-6.364	.000
ด้านประเภทข่าวสาร (X2)	-.131	.091	-.075	-1.450	.148

R = 0.371, R Square = 0.138, Adjusted R Square = .133

Std. Error of the Estimate = 0.83491 Durbin-w = 1.917 F = 31.660, Sig = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว (ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) พบว่าคะแนนมาตรฐานของปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านแหล่งข่าวสาร (X1) มีความสัมพันธ์เชิงลบ มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) มีค่าเท่ากับ -0.331 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) กับปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านแหล่งข่าวสาร (X1) เท่ากับ 0.371 โดยที่ตัวพยากรณ์การรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) ได้ร้อยละ 1.38 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.300 สมการนี้มีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (No Autocorrelation) โดยมีค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.917 ซึ่งใกล้เคียงกับ 2 (อยู่ในช่วง 1.5 – 2.5) โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Y=5.546-0.331(x1)$

ส่วนปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านประเภทข่าวสาร (X2) Sig =0.148 ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สามารถพยากรณ์ของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร(Y)

4.5.3 สมมุติฐานที่ 3 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาท มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) ระหว่างการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.647	.173		9.541	.000
ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (X1)	-.108	.090	-.088	-1.203	.230
ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน (X2)	.113	.107	.093	1.060	.290
ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (X3)	-.166	.093	-.143	-1.795	.073
ด้านการส่งเสริมการพัฒนายั่งยืน (X4)	.471	.087	.403	5.428	.000*
ด้านการดุดงกฎหมายระหว่างประเทศ (X5)	.292	.088	.252	3.311	.001*

R = 0.533, R Square = 0.284, Adjusted R Square = .275
Std. Error of the Estimate = 0.76346 Durbin-w = 1.927 F = 31.303, Sig = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว กล่าวคือการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) พบว่าคะแนนมาตรฐานของการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการส่งเสริมการพัฒนายั่งยืน (X4) และด้านการดุดงกฎหมายระหว่างประเทศ (X5) มีความสัมพันธ์เชิงบวก มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) มีค่าเท่ากับ 0.403, 252 โดยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการส่งเสริมการพัฒนายั่งยืน (X4) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) สูงสุด การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้าน

การผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ (X5) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) ต่ำสุด ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) กับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน (X4) และด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ (X5) เท่ากับ 0.533 โดยที่ตัวพยากรณ์ ทั้ง 2 ด้านการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) ได้ร้อยละ 28.4 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.173 สมการนี้มีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (No Autocorrelation) โดยมีค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.927 ซึ่งใกล้เคียงกับ 2 (อยู่ในช่วง 1.5 – 2.5) โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Y = 1.64 + 0.403(x4) + 252(x5)$$

ส่วนการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (X1) (Sig = 0.230) ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน (X2) Sig = 0.290) และด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (X3) Sig = 0.073) โดยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ทั้ง 3 ด้าน ไม่สามารถพยากรณ์ของการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Y)

4.6 ส่วนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในประเทศไทย

ผู้ศึกษาได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 4 คน โดยการใช้วิธีสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านองค์การสหประชาชาติ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ จำนวน 1 คน และพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่มีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร) จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย โดยมีการแบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ 2) ด้านการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ 3) ด้านทัศนคติที่มีต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ 4) ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อองค์การสหประชาชาติ และ 5) ข้อเสนอแนะต่อองค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 4 คน ผู้ศึกษาได้ถอดเทปบทสนทนาเพื่อทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามประเด็นต่างๆ ที่ต้องการศึกษา โดยสามารถสรุปข้อมูลออกมาเป็นร้อยแก้วในลักษณะของเรียงความ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.6.1 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ (คนที่ 1)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีการรับรู้เกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางการขององค์การเป็นหลัก เช่น Official website และ Official webpage (facebook) เพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารทั่วไปและความเคลื่อนไหวในกิจกรรมด้านต่างๆ ขององค์การ แต่มักจะเลือกรับรู้ในประเด็นที่มีความสนใจเป็นพิเศษ ประเด็นที่รับรู้บ่อยที่สุด คือ ด้านสันติภาพและความมั่นคง ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามลำดับ ส่วนด้านการผดุงกฎหมายนั้นภาพลักษณ์ที่ปรากฏออกมาให้เห็นในรูปแบบของกิจกรรมอาจไม่เด่นชัดจึงทำให้มีการรับรู้ต่ำกว่าด้านอื่นๆ

สำหรับการรับรู้บทบาทของ UN ในภาพรวม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้านตามภารกิจหลักขององค์การ ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การที่บุคคลจะรับรู้มากน้อยในด้านใดด้านหนึ่งนั้นจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขส่วนบุคคลเป็นหลัก เช่น ความสนใจ สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ ยกตัวอย่างเช่น ในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การระหว่างประเทศ แต่ก่อนอาจไม่สนใจกิจกรรมของ UN ในด้านหนึ่งๆ แต่พอเวลาผ่านไปเมื่องานศึกษาวิจัยต่างๆ มีความเกี่ยวข้องกับบทบาทในเรื่องนั้นมากขึ้น เช่น การปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยอาชีพและบทบาทของผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การระหว่างประเทศจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจในบทบาทของ UN ในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่รับรู้ของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยนั้น อาจไม่ใช่ตัววัดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อองค์การได้

ในส่วนของทัศนคติต่อบทบาทของ UN ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นถึงทั้งเชิงบวกและลบ โดยทัศนคติเชิงบวกมองว่า UN เป็นองค์การที่มีบทบาทและมีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน มีแนวคิดที่เป็นสากลและมนุษยนิยมที่เปิดกว้าง มุ่งเน้นเรื่องสันติภาพและการให้ความช่วยเหลือสังคมโลกในด้านต่างๆ มากมาย โลกจำเป็นต้องมี UN เพื่อเป็นตัวกลางและเป็นตัวแสดงหลักในการกำหนดสร้างบรรทัดฐานของสังคมที่เป็นที่ยอมรับได้และเป็นมาตรฐานสากล สำหรับทัศนคติด้านการปฏิบัติงานของ UN สำนักงานประจำประเทศไทย เห็นว่าความสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลักขององค์การได้ค่อนข้างดี มีความพยายามในการรักษาห่วงโซ่การสื่อสารกับประเทศไทยในฐานะเป็น Host Country และเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ มีความต่อเนื่องในการผลักดันแนวคิดของ UN เพื่อนำเข้าไปสู่วาระของรัฐบาลได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการติดตามประเด็นที่เร่งผลักดันในช่วงขณะนั้น เช่น การขึ้นสถานะแก่ผู้ลี้ภัยในตามหัวเมืองใหญ่ของไทย เป็นต้น

อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อยู่เป็นประจำ แต่ในขณะเดียวกัน

ส่วนทัศนคติในเชิงลบมองว่า การปฏิบัติงานของ UN ยังคงมีความเป็นระบบราชการสูง ทำให้มีระเบียบและขั้นตอนเยอะ ซึ่งส่งผลให้องค์การเคลื่อนไหวค่อนข้างช้าและไม่ลื่นไหลในการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคคลภายนอก อีกทั้งเจ้าหน้าที่ต่างชาติในระดับบริหารที่ประจำสำนักงานในประเทศไทยมีอำนาจการตัดสินใจได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น กรณีประเด็นปัญหาสำคัญหลายๆ อย่างยังมีข้อจำกัดและจำเป็นต้องนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการบริหารระดับสูงและรอผลอนุมัติจากส่วนกลาง จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานของ UN ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตของการดำเนินงาน ซึ่งอาจรวมถึงงบประมาณที่ถูกจำกัดลงในปัจจุบัน ดังนั้นการปฏิรูประบบการทำงานภายในองค์กรจึงมีความจำเป็นเพื่อให้องค์การสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ในทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า จุดอ่อนในการปฏิบัติของ UN สำนักงานประจำประเทศไทย คือ ไม่ค่อยมีการสื่อสารกับสาธารณะให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนและเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปเข้าถึงข้อมูลและเข้าใจง่าย ดังนั้นข้อเสนอแนะ คือ การปรับปรุงด้านการสื่อสารกับสาธารณะ เนื่องจากกิจกรรมของ UN ส่วนใหญ่มักจะเป็นการจัดสัมมนาเชิงวิชาการหรือการเข้าไปเป็น partner ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ในด้านต่างๆ กับหน่วยงานของรัฐ เอกชน องค์กรอิสระหรือเครือข่ายประชาสังคมเฉพาะกลุ่ม ถ้าต้องการให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น อาจต้องใช้แนวทางการทูตสาธารณะเข้ามาร่วมสร้างการรับรู้แก่บุคคลทั่วไปให้มากขึ้น การเผยแพร่ข้อมูลแก่สาธารณะในรูปแบบของ Info graphic ที่เป็นภาพและสีสันสวยงามเข้ามาแทนที่ข้อมูลที่เป็นบทความวิชาการแบบเดิมๆ รวมทั้งการใช้ Podcast ซึ่งเป็นสื่อกลางสมัยใหม่ที่มีความน่าสนใจและเข้าถึงได้ง่ายในการสร้างตัวตนในด้านอื่นๆ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นแก่บุคคลทั่วไป โดยมุ่งเน้นบทบาทด้านที่ต้องการสร้างการรับรู้และเข้าใจเป็นพิเศษ รวมถึงการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ ในรูปแบบ Infomercial (ในกรณีที่มิงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ) ซึ่งน่าจะทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ UN ได้ง่ายขึ้นและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของ UN ให้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น อีกทั้ง UN ควรมีความพยายามลบภาพหรือชุดความคิดแบบเดิมๆ ที่บุคคลทั่วไปมักมอง UN ในแง่ของการเปิดขอรับบริจาค ดังนั้นการปรับปรุงด้านการสื่อสาร (Communication) จึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการสร้างการรับรู้ที่จะนำมาสู่ภาพลักษณ์ขององค์กรในภาพรวม ทั้งนี้เพื่อเปิดการสื่อสารกับบุคคลภายนอกให้มากขึ้น สร้างการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของ UN ในแต่ละด้าน รวมถึงขอบเขตในการปฏิบัติภารกิจขององค์กรว่าสามารถทำได้มากหรือน้อยถึงในระดับไหน บุคคลทั่วไปจึงจะมีความเข้าใจในระบบการทำงานของ UN มากขึ้น นอกจากนี้การใช้ดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่นสามารถสร้างการรับรู้ได้ดีเช่นกัน แต่ควรให้ข้อมูลที่ชัดเจนถึงบทบาทหน้าที่และขอบเขตการปฏิบัติงานของตัวแทนหรือทูตคนนั้นๆ กรณีการประท้วงทางการเมืองของนักศึกษาและประชาชนที่มีการโจมตีและเสนอข้อถกเถียง

‘ปู่ ไปรยา’ ออกจากตำแหน่งของทูต UNHCR ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลทั่วไปอาจมีการรับรู้แต่ไม่มี ความเข้าใจในบทบาท ภารกิจ และขอบเขตของหน้าที่ในตำแหน่งนั้นๆ อย่างจริง

4.6.2 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสหประชาชาติ (คนที่ 2)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีการรับรู้เกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากแหล่งข้อมูลข่าวสารผ่าน ช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ Official website และบทความหรือผลงานทางด้านวิชาการต่างๆ

ในฐานะที่ทำงานด้านวิชาการทำให้มีการรับรู้บทบาทของ UN มากอยู่ในระดับและครบทั้ง 5 ด้าน เพราะจำเป็นต้องติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติอยู่เสมอ ทำให้เห็นการ ปฏิบัติงานของ UN ในด้านต่างๆ ชัดเจน การเข้ามาตั้งสำนักงานของสหประชาชาติในประเทศไทยถือเป็น สิ่งที่ดีและทำให้ประเทศไทยได้เป็นศูนย์กลางประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก และก่อให้เกิด การจัดตั้งทบวงชำนาญพิเศษและหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้อัน UN ในประเทศไทยมากมาย สำหรับบทบาท ที่มีระดับการรับรู้มากที่สุดน่าจะเป็นบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการ ปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคง ซึ่งมักจะอยู่ในกระแสสังคมมา เรื่อยมาทุกยุคสมัย ในขณะที่ด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งกำลังได้รับการผลักดัน เป็นอย่างมากผ่านทางรัฐบาลไทยทำให้ต้องมีการศึกษาและรับรู้บทบาทในด้านดังกล่าวนี้มากขึ้น

ในส่วนของผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นทั้งในเชิงบวกและลบ โดยที่ทัศนคติเชิง บวกได้กล่าวถึงความสำคัญของ UN ในโลกยุคปัจจุบันว่า โลกจำเป็นต้องมีกฎหรือกติกาที่ชัดเจนใน การอยู่ร่วมกัน โดยมีตัวกลางคือ UN เป็นผู้สอดประสาน ใกล้เคียงหรือระงับข้อขัดแย้งโดยไม่ได้ยึดโยง อยู่กับรัฐใดรัฐหนึ่ง นอกจากนี้ภารกิจหรือบทบาททั้ง 5 ด้านของ UN มีความครอบคลุมในการ ช่วยเหลือและพัฒนาในทุกๆ ด้าน และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของ UN ในระดับ Macro ที่เป็นต้นแบบในประเทศต่างๆ ให้นำไปปฏิบัติตาม ถ้าไม่มีหน่วยงานอย่าง UN ยังไม่สามารถ นึกภาพได้ว่าใครจะสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในเรื่องต่างๆ นี้แทนได้

อย่างไรก็ดี ทัศนคติในเชิงลบมองว่า UN ในปัจจุบันเปรียบเสมือนองค์กรที่เข้าสู่วัยชรา เพราะถูกก่อตั้งมายาวนานกว่า 70 ปีจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปองค์การให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมในปัจจุบันและปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานให้มีทั้งประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะโลกยังต้องเจอกับภัยคุกคามใหม่ๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยัง ได้ตั้งข้อสังเกตว่าในยุคๆ หนึ่ง UN มีความเฟื่องฟูมากที่สุด มีการไหลมาของงบประมาณมากมาย จน เกิดการขยายองค์การออกไปทั่วโลก แต่พอถึงจุดหนึ่งเมื่อการจัดตั้งหน่วยงานย่อยๆ มากจนทำให้เกิด ความทับซ้อนกันในการปฏิบัติงาน ในแง่ของบริษัทเอกชนคงจะต้องยุบองค์กรที่ไม่จำเป็นหรือไม่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพออกไป แต่ด้วยความที่ UN มีลักษณะการบริหารรูปแบบระบบราชการ

ที่มีขนาดใหญ่จึงทำให้ปรับเปลี่ยนได้ยาก เพราะการผ่าตัดต่อองค์การของ UN จะมีความสลับซับซ้อนสูงมาก ดังนั้น UN จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือบางอย่างเพื่อช่วยในการทบทวนภารกิจและบทบาทของแต่ละหน่วยงานย่อยๆ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น หน่วยงานใดที่มีบทบาททับซ้อนกันจะสามารถนำมาบูรณาการรวมกันได้หรือไม่อย่างไร จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่อาจจะต้องนำระบบการบริหารงานแบบเอกชนมาช่วยประยุกต์อย่างเหมาะสม เพื่อให้องค์การมีความคล่องตัวมากขึ้นและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในส่วนทัศนคติด้านอื่นๆ มองว่าบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือแม้แต่การติดต่อประสานงานกับ UN ในเรื่องต่างๆ กับสำนักงานประจำประเทศไทยทำได้ยาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การรับรู้และทัศนคติของบุคคลทั่วไปที่มีต่อองค์การได้ นอกจากนี้ภารกิจของ UN ส่วนใหญ่แล้วเป็นระดับ Macro ระดับรัฐต่อรัฐ ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคลทำให้บุคคลทั่วไปจึงไม่ค่อยให้ความสนใจ เช่น การขายคาร์บอนเครดิต เป็นต้น

ในส่วนของการข้อเสนอแนะ ถ้า UN สามารถจัดตั้ง One Stop Service ให้แก่บุคคลทั่วไปที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานที่เกี่ยวข้องกับ UN ในด้านต่างๆ ได้ หรือสร้างช่องทางในการรับรู้บทบาทของ UN ในแต่ละด้านให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มการรับรู้ด้านคุณประโยชน์ที่ลงลึกไปถึงระดับปัจเจกบุคคล เพราะถ้าคนรับรู้ประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับก็จะเกิดความสนใจในกิจกรรมหรือบทบาทในด้านต่างๆ ของ UN ได้มากขึ้น

4.6.3. ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 เจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากแหล่งข้อมูลข่าวสารในระดับมากที่สุดผ่านช่องทาง Internal email ทุกวัน ซึ่งครอบคลุมบทบาทของ UN ทั้ง 5 ด้าน โดยจะรับรู้ถึงกิจกรรมหรือภารกิจเด่นๆ ในแต่ละวันของ UN ทั้งประเทศไทยและต่างประเทศในระดับภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีการรับรู้ผ่านช่องทาง Official website และสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) จากทั้งหน่วยงานของ UN และจากแหล่งภายนอก ดังนั้นพนักงานขององค์การฯ จึงมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าบุคคลทั่วไปพอสมควร แต่ทั้งนี้การวัดระดับการรับรู้จะมากหรือน้อยอย่างไรนั้น มาตรฐานของแต่ละบุคคลอาจไม่เท่ากัน

สำหรับการรับรู้บทบาทของ UN สามารถประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นพนักงานขององค์การฯ จึงมีการรับรู้บทบาทและภารกิจในภาพรวมของ UN ครบทั้ง 5 ด้าน แต่หากเจาะลึกไปที่รายละเอียดในแต่ละด้าน อาจมีการรับรู้บทบาทมากน้อยในระดับที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ตำแหน่งงานที่ทำ สภาพแวดล้อม ประสบการณ์ และความสนใจ โดยมองว่าด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงน่าจะเป็นบทบาทที่ได้รับรู้ข่าวสารมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับการรับรู้และความเข้าใจมองว่า ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) น่าจะมีการรับรู้มากที่สุดเพราะมีความเกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ องค์กรใด

หน่วยงานของ UN ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์ภารกิจและบทบาทของหน่วยงานของตนเท่าใดนัก บุคคลทั่วไปจึงมักจะรับรู้บทบาทเฉพาะของบางหน่วยงานที่มีการประชาสัมพันธ์ตนเอง เช่น UNICEF UNHCR จนกลายเป็นภาพจำของบุคคลทั่วไปว่า เมื่อพูดถึง UN คนมักจะนึกถึงการดูแลช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและเด็ก รวมถึงการระดมทุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนเหล่านี้ ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของทั้งสองหน่วยงานดังกล่าว

สำหรับบทบาทของ ESCAP ซึ่งเป็นศูนย์กลางในระดับภูมิภาคของ UN และเปรียบเสมือนที่ใหญ่ของ UN สำนักงานประจำประเทศไทย มีลักษณะเป็นหน่วยงานที่เป็น Think Tank และมุ่งเน้นรวบรวมและจัดทำ statistic report และข้อมูลเชิงวิเคราะห์ต่างๆ เพื่อนำมาส่งต่อให้ประเทศ สมาชิกในระดับภูมิภาคไปประกอบในการดำเนินนโยบายใดใดของตนเองอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Mandate ของ ESCAP คือ เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นหลัก ซึ่งบุคคลทั่วไปอาจไม่ค่อยรู้จักเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นๆ ของ UN

ในส่วนของทัศนคติ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภารกิจของ UN ในภาพรวมอาจยังไม่ค่อยมีความชัดเจนในกลุ่มบุคคลทั่วไป เช่น เมื่อพูดถึง UNICEF ที่คนทั่วไปอาจรู้จักมากที่สุด เพราะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และนำเสนอวิธีที่ชัดเจนในการช่วยเหลือเด็กที่ยากไร้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว UNICEF ยังมีภารกิจและบทบาทมากกว่านั้น เช่น การดูแลเรื่องสิทธิเด็ก การปกป้องและคุ้มครองเด็ก แต่ภาพที่ปรากฏผ่านสื่อช่องทางต่างๆ หรือแม้แต่กิจกรรมการระดมทุนที่บุคคลทั่วไปสามารถพบเจอได้บ่อยครั้ง จึงเป็นการสร้างการรับรู้บทบาทเพียงแค่มิติหนึ่งเท่านั้น แต่การผลิตซ้ำอาจส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทของหน่วยงานและกลายเป็นภาพจำที่ค่อนข้างเป็นไปในเชิงลบ

ในฐานะที่เป็นพนักงานขององค์การสหประชาชาติในระดับบริหาร สามารถกล่าวได้ว่า จุดอ่อนของ UN คือ การสื่อสารกับสาธารณะ เมื่อพูดถึง UN แน่นนอนว่าบุคคลทั่วไปคงจะนึกถึง UNICEF มากกว่า ESCAP ดังนั้นเราควรสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้แก่บุคคลทั่วไปว่า แท้จริงแล้ว UN คืออะไร มีภารกิจและบทบาท ตลอดจนหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านมีอะไรบ้าง เมื่อสังเกตจากบทบาทหลักทั้ง 5 ด้านของ UN จะเห็นได้ว่าไม่ได้มีการแบ่งตามหน่วยงานที่รับผิดชอบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการแบ่งตามภารกิจที่ปฏิบัติ เราจึงควรเริ่มจากการสร้างการรับรู้ภารกิจหรือบทบาทของ UN ทั้ง 5 ด้านก่อน โดยอาจต้องมีการจัดหมวดหมู่แบ่งตามภารกิจ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวออกไป เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น จุดอ่อนของ UN อีกประการหนึ่ง คือ ต่างคนต่างทำงาน ทั้งๆ ที่ภารกิจบางอย่างมีความทับซ้อนกันอยู่ เช่น UNAIDS มีภารกิจดูแลเรื่อง HIV/AIDS ในขณะที่เดียวกัน UN Woman , UNFPA และ UNDP ก็มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ HIV/AIDS ที่คล้ายกัน แสดงให้เห็นถึงการทำให้อย่างไม่มีเอกภาพในขณะที่เป้าหมายคือเรื่องเดียวกัน

นอกจากนี้ ยังรวมถึงการขาดประชาสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจาก UN ไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์ภารกิจหรือบทบาทขององค์การมากนัก บุคคลทั่วไปจึงรู้จักเพียงแค่ว่าหน่วยงานเท่านั้น และมักจะรู้จักอย่างผิวเผิน ไม่ได้รับรู้บทบาทเชิงลึกกว่า UN ไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงการเมืองในประเทศต่างๆ ได้ เช่น กรณีของพม่า เพราะ UN ก็มีกลไกหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานเช่นกัน บางครั้งบุคคลทั่วไปจึงอาจคิดว่าตัวเองมีการรับรู้มาก แต่แท้จริงแล้วอาจไม่รู้อะไรเลยก็ได้ บุคคลทั่วไปจึงเกิดความสงสัยและตั้งคำถามถึงอำนาจซ่อนเร้นของ UN ว่าอาจมีผู้อยู่เบื้องหลังหรือไม่ อีกทั้งข้อมูลเชิงลึกในลักษณะดังกล่าวนี้ต้องเป็นบุคคลที่เรียนหรือทำงานในสายนี้หรืออาจมีความสนใจเฉพาะในเรื่องนี้จริงๆ ดังนั้นจึงมีปัจจัยหลายอย่างส่งผลกระทบต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทของ UN ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังได้เสนอว่า UN ควรสร้างความตระหนักรู้ (Awareness) แก่บุคคลทั่วไปให้มากขึ้น เช่น การสร้างช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ UN ที่เป็นทางการที่มีความง่าย สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการค้นหาข้อมูลจาก Google หรือ Wikipedia ที่อาจส่งผลให้การรับรู้ที่มีความคลาดเคลื่อนได้ ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือบทบาทของ UN ในด้านต่างๆ คือ ลักษณะทางพฤติกรรมของคนไทยในปัจจุบันที่มักจะชอบเสพข่าวทาง Social media และมีการแชร์ข้อมูล โดยปราศจากการเช็คข้อมูลให้ถูกต้องก่อน อีกทั้งกระแสสังคมออนไลน์ก็มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้และทัศนคติ

4.6.4 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 พนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่มีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีการรับรู้เกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในชีวิตประจำวันตามที่สะดวก ทั้งช่องทางโทรทัศน์ Official website หนังสือพิมพ์ออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ของ UN และการได้รับเอกสารขอบริจาคของ UNICEF ทางไปรษณีย์ในแต่ละปี ส่วนประเภทของข่าวสารที่ได้รับรู้มากที่สุด คือ ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคง การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการปกป้องสิทธิมนุษยชน ตามลำดับ

สำหรับการรับรู้บทบาทของ UN มีการรับรู้บทบาทภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยด้านที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้อพยพลี้ภัยในยามที่เกิดภัยพิบัติร้ายแรงต่างๆ รวมถึงสงครามกลางเมือง ลำดับถัดมาคือ ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่หน่วยงานของเอกชนได้รับไม่ต่อมาจากนโยบายของรัฐบาล จนส่งผลกระทบให้ภาคเอกชนต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบายของรัฐบาลในเรื่องดังกล่าวนี้ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือวิธีการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของทั้งองค์กร ในขณะที่ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศน่าจะเป็นด้านที่มีการรู้น้อยที่สุด เพราะเพิ่งมาทราบภายหลังเมื่อเกิดกรณีข้อพิพาทเรื่องเขาพระวิหารระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในยุคหนึ่ง จึงทำให้ได้ทราบ

ว่า UN มีบทบาทเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศด้วยเช่นกัน ในส่วนของการปฏิบัติงานภายในองค์กรของตนเองนั้น (โรงพยาบาลเอกชนชื่อดังแห่งหนึ่ง) มีการยึดถือหลักการปฏิบัติตามแนวทางสากลขององค์การอนามัยโลก (WHO) เช่น การดูแลและควบคุมโรคติดต่อ แนวทางการดูแลรักษาและรักษาผู้ป่วย การปฏิบัติต่อผู้ป่วย รวมถึงสิทธิของผู้ป่วย

ในด้านทัศนคติต่อบทบาทของ UN ผู้ให้สัมภาษณ์มีทัศนคติในเชิงบวก มองว่า UN มีความจำเป็นโลกยุคปัจจุบัน เพราะภายใต้โลกที่มีเส้นแบ่งที่ชัดเจน ในแต่ละประเทศก็มีกฎหมายของตนเอง ถ้าไม่มีคนกลางที่คอยให้ความช่วยเหลือ โกล่เกลี่ย ระวังเหตุหรือยุติข้อพิพาทที่ใช้กฎหมายระหว่างประเทศหรือการกำหนดมาตรฐานสากลของโลกในด้านต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน โลกอาจจะแย่กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในส่วนของการเสนอแนะ UN จำเป็นต้องมีการปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อกระแสหลัก เพื่อสร้างการรับรู้ต่อบทบาทขององค์กรที่ถูกต้องให้แก่บุคคลทั่วไปให้มากขึ้น โดยต้องทำในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ ผ่านการเล่าเรื่อง (Story) ที่แสดงให้เห็นภาพชัดเจน โดยอาจเริ่มจากภาพกว้างๆ และค่อยๆ ทำให้แคบลงไปเรื่อยๆ จนถึงระดับตัวปัจเจกบุคคล เช่น เริ่มจากการแนะนำหน่วยงานว่าทำประโยชน์อะไรให้แก่โลกบ้าง จากนั้นแคบลงไปยังระดับประเทศ ระดับองค์กร และสุดท้ายระดับตัวปัจเจกบุคคล ซึ่งบุคคลจะได้รับประโยชน์อะไรจากกิจกรรมต่างๆ ของ UN ภาพของ UN ที่ปรากฏแก่คนทั่วไปก็จะชัดเจนมากขึ้น กล่าวคือ UN จำเป็นต้องทำให้บุคคลทั่วไปรู้จักบทบาทในแต่ละด้านของตนให้มากขึ้นก่อน และทำให้ประชาชนเห็นว่าจะสามารถเชื่อมโยงกับ UN ได้อย่างไร หรือมีช่องทางไหนที่บุคคลทั่วไปจะสามารถเข้าถึงได้ตลอดจนขอบเขตของบทบาทนั้นๆ เนื่องจากภารกิจหรือบทบาทของ UN จะเป็นระดับ Macro เช่น รัฐต่อรัฐ องค์กรต่อองค์กร ในขณะที่บุคคลตัวเล็กๆ ทั่วไปยังไม่สามารถเข้าถึงได้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทที่มีผลต่อระดับการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations; UN) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ของคนไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ คนกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS) สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน t – test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มาจากกลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 4 คน ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.0 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 48.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 52.5 สถานที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษาเป็นสถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล) ร้อยละ 64.0 ไม่เคยไปศึกษาต่างประเทศ ร้อยละ 65.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 30.8 และมีรายได้ 15,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 26.2

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง โดยรับรู้ผ่านแหล่งข่าวสาร หนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ออนไลน์/หนังสือพิมพ์ต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ และประเภทข้อมูลข่าวสาร (จำแนกตาม

บทบาทของ UN 5 ด้าน) มีระดับการรับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง โดยรับรู้บทบาทด้านการรักษา สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เช่น สิทธิของเด็กเยาวชนและสตรี สิทธิในความเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ ส่วนกลุ่ม ตัวอย่างที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสารพบว่าแหล่งข่าวสารที่ไม่เคยรับรู้สูงที่สุดคือ จากเว็บไซต์ของกระทรวงการ ต่างประเทศ ร้อยละ 55.5 รองลงมาคือ จากบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 55 และจากเว็บไซต์ของ องค์กรสหประชาชาติ ร้อยละ 50 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้บทบาทขององค์การ สหประชาชาติ (United Nations) ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยรับรู้บทบาทด้านการช่วยเหลือด้าน มนุษยธรรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้านการรักษาสันติภาพและ ความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ และด้านการเผยแพร่การพัฒนา อย่างยั่งยืนตามลำดับ และอยู่ในระดับมากเช่นกัน บทบาทที่มีระดับการรับรู้ต่ำที่สุดคือ การมี บทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือผ่านทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 2.58 และการมีบทบาทในการให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ค่าเฉลี่ย 2.59 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ทิศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การ สหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลาง โดยสูงสุดคือ UN ประจำประเทศไทยเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ รองลงมา คือ UN ประจำประเทศ ไทย มีบทบาทในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยในเขตเมืองรวมถึงการพิจารณา สถานะผู้ลี้ภัย และมีระดับทัศนคติต่ำสุด คือ UN ประจำประเทศไทย มีบทบาทในการพัฒนาและ ควบคุมด้านการอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา จำนวนทั้ง 3 ข้อ พบว่า

1) สมมติฐานที่ 1 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร และอาชีพ มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การ สหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน

2) สมมติฐานที่ 2 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

3) สมมติฐานที่ 3 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืนและด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

โดยผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา จำนวนทั้ง 3 ข้อดังกล่าว สามารถสรุปแจกแจงรายละเอียดในแต่ละข้อได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน

1.1 คนกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน

1.2 คนกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน

1.3 คนกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยความแตกต่าง จำนวน 4 คู่ ได้แก่ 1. กลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มปริญญาโท แต่น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก 2. กลุ่มการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก 3. กลุ่มการศึกษาปริญญาโท มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มปริญญาเอก ส่วนกลุ่มการศึกษาคู่อื่นๆ แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐาน

1.4 คนกรุงเทพมหานครที่มีสถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยความแตกต่าง จำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1. กลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล) มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มสถานศึกษาต่างประเทศ 2. กลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (เอกชน) มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่ม

สถานศึกษาต่างประเทศ ส่วนกลุ่มสถานศึกษาที่จบหลักสูตรหรือกำลังศึกษาผู้อื่นๆ แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐาน

1.5 คนกรุงเทพมหานครที่เคยไปศึกษาต่างประเทศต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน

1.6 คนกรุงเทพมหานครที่เคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลาต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน

1.7 คนกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยความแตกต่าง จำนวน 8 คู่ ได้แก่ 1. กลุ่มอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต 2. กลุ่มอาชีพผู้บริหารหน่วยงานเอกชน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน กลุ่มอาชีพคมนาคม/ขนส่งและติดต่อสื่อสาร และมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ 3. กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ และน้อยกว่ากลุ่มเกษตรกร/ประมง 4. กลุ่มอาชีพเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มอาชีพคมนาคม/ขนส่งและติดต่อสื่อสาร และมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ 5. กลุ่มอาชีพงานนิติการ มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มอาชีพคมนาคม/ขนส่งและติดต่อสื่อสาร 6. กลุ่มอาชีพคมนาคม/ขนส่งและติดต่อสื่อสาร มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย น้อยกว่ากลุ่มสื่อมวลชน และน้อยกว่ากลุ่มเกษตรกร/ประมง 7. กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มอาชีพสื่อมวลชน กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมง มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ไม่ได้ประกอบอาชีพ และ 8. กลุ่มอาชีพผู้อื่นๆ แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐาน

1.8 คนกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

2.1 คนกรุงเทพมหานครที่มีแหล่งข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ยอมรับสมมติฐาน

2.2 คนกรุงเทพมหานครที่มีประเภทข่าวสาร ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย

3.1 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาทด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ปฏิเสธสมมติฐาน

3.2 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาทด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ปฏิเสธสมมติฐาน

3.3 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาทด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ปฏิเสธสมมติฐาน

3.4 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาทด้านการเผยแพร่การพัฒนายั่งยืน มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ยอมรับสมมติฐาน

3.5 คนกรุงเทพมหานครที่มีการรับรู้บทบาทด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบ	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ		✓
อายุ		✓
ระดับการศึกษา	✓	
สถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร	✓	
เคยไปศึกษาต่างประเทศ		✓
เคยไปศึกษาต่างประเทศในระยะเวลาสั้น		✓
อาชีพ	✓	
รายได้ต่อเดือน		✓
2. คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในประเทศไทย		
ด้านแหล่งข่าวสาร	✓	
ด้านประเภทข่าวสาร		✓
3. คนกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในประเทศไทย		
ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ		✓
ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน		✓
ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม		✓
ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน	✓	
ด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ	✓	

ส่วนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทของ
องค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 4 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านองค์การสหประชาชาติ จำนวน 2 คน พนักงานขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร) จำนวน
1 คน และพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่มีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักมาตรฐานสากลขององค์การ
สหประชาชาติ (ระดับบริหาร) จำนวน 1 คน ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การ
สหประชาชาติ 2) การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ 3) ทัศนคติที่มีต่อบทบาทขององค์การ
สหประชาชาติ และ 4) ข้อเสนอแนะต่อองค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย
ซึ่งสามารถสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 31 สรุปผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

ประเด็นที่ / ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่	1. อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านองค์การ สหประชาชาติ (คนที่ 1)	2. อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านองค์การ สหประชาชาติ (คนที่ 2)	3. พนักงานของ องค์การ สหประชาชาติ (ระดับบริหาร)	4. พนักงาน บริษัทเอกชน แห่งหนึ่ง (ระดับบริหาร)
1. การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ องค์การ สหประชาชาติ	- แหล่งข่าวสารออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ทางการ และเพจทางการ - รับรู้ประเภทข่าวสาร ด้านการรักษาสันติภาพ และความมั่นคงมาก ที่สุด รองลงมาคือ ด้าน ปกป้องสิทธิมนุษยชน	- แหล่งข่าวสาร ออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ทางการ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ผลงานทางวิชาการ ออนไลน์ - รับรู้ประเภทข่าวสาร ในทุกด้านอยู่เสมอ	- แหล่งข่าวสาร ออนไลน์ ได้แก่ Internal email เว็บไซต์ทางการ Social media - รับรู้ประเภทข่าวสาร ด้านการรักษา สันติภาพและความ มั่นคงมากที่สุด รองลงมาคือ การ เผยแพร่การพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs)	- แหล่งข่าวสาร ทั้งออนไลน์และไม่ ออนไลน์ (ตามโอกาส และความสะดวก) ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ Social media และกิจกรรมต่างๆ ของ UN เช่น การได้รับจด หมายเพื่อขอรับบริจาค - รับรู้ประเภทข่าวสาร ด้านการรักษา สันติภาพและความ มั่นคง การช่วยเหลือด้าน มนุษยธรรม และด้าน การปกป้องสิทธิ มนุษยชนตามลำดับ

ประเด็นที่ / ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่	1. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ (คนที่ 1)	2. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ (คนที่ 2)	3. พนักงานขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร)	4. พนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง (ระดับบริหาร)
2) การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ	- ระดับการรับรู้มาก ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน แต่ความเข้มข้นในแต่ละด้านขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ความสนใจ ภาระหน้าที่ (อาชีพ) สภาพแวดล้อม และกลุ่มสังคม - รับรู้บทบาทด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชนมากที่สุดเพราะเป็นด้านที่กำลังศึกษา	- ระดับการรับรู้มาก ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน แต่ความเข้มข้นในแต่ละด้านขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจ ภาระหน้าที่ (อาชีพ) สภาพแวดล้อม และกลุ่มสังคม - รับรู้บทบาทด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การปกป้องสิทธิมนุษยชน และการรักษาสันติภาพและความมั่นคงมากที่สุด	- ระดับการรับรู้มาก แต่ไม่ลึกเพราะรับรู้บทบาทในแต่ละด้านไม่น้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนบุคคล ภาระหน้าที่ (อาชีพ) และสภาพแวดล้อม - รับรู้บทบาทด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการเผยแพร่ SDGs มากที่สุดตามลำดับ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับงานที่ทำ	- ระดับการรับรู้ค่อนข้างมาก แต่ไม่ลึก ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน เช่น ความสนใจส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอกหรือสิ่งเร้าอื่นๆ เช่น บทบาททางสังคม (อาชีพ) และสถานการณ์ต่างๆ ของโลกในแต่ละช่วงเวลา (สภาพแวดล้อม) - รับรู้บทบาทด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิทธิมนุษยชน
3) ทักษะติดต่อ บทบาทขององค์การสหประชาชาติ	ทัศนคติเชิงบวก (+) - มีความน่าเชื่อถือ - มีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน - เป็นตัวกลางในการจัดการโลกด้านต่างๆ - มีการประสานติดตามงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดีและสม่ำเสมอ ทัศนคติเชิงลบ (-) - ระบบราชการ - การสื่อสารกับสาธารณะ	ทัศนคติเชิงบวก (+) - มีความน่าเชื่อถือ - มีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน - เป็นตัวกลางในการจัดการโลกด้านต่างๆ ทัศนคติเชิงลบ (-) - ระบบราชการ - การสื่อสารกับสาธารณะ - การเข้าถึงข้อมูลหรือติดต่อกับหน่วยงานของ UN ยาก	ทัศนคติเชิงบวก (+) - มีความน่าเชื่อถือ - มีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน - เป็นตัวกลางในการจัดการโลกด้านต่างๆ ทัศนคติเชิงลบ (-) - การสื่อสารกับสาธารณะ - ภารกิจหรืองานบางอย่างที่ทับซ้อนกันในบางหน่วยงาน	ทัศนคติเชิงบวก (+) - มีความน่าเชื่อถือ - มีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน - เป็นตัวกลางในการจัดการโลกด้านต่างๆ
4) ข้อเสนอแนะต่อองค์การสหประชาชาติ	- ปรับปรุงการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ - ปรับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเข้าใจง่ายและน่าสนใจ เช่น การใช้ Infographic Infomercial หรือเพิ่ม	- ปรับปรุงการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ - เพิ่มช่องทางเข้าถึงข้อมูลหรือติดต่อหน่วยงานของ UN ให้ง่ายมากขึ้น เช่น One Stop Service	- ปรับปรุงการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ - เพิ่มช่องทางเข้าถึงข้อมูลที่เป็นทางการ เช่น พัฒนาเว็บไซต์หรือเพจทางการให้น่าสนใจและเข้าใจง่าย	- ปรับปรุงการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ - ปรับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเข้าใจง่ายและน่าสนใจ เช่น การใช้ Infomercial ในการเล่าเรื่องผ่านสื่อกระแส

ประเด็นที่ / ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่	1. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ (คนที่ 1)	2. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ (คนที่ 2)	3. พนักงานขององค์การสหประชาชาติ (ระดับบริหาร)	4. พนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง (ระดับบริหาร)
	ช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น Podcast ต่างๆ - แนวทางการทูตสาธารณะ	- สร้างการรับรู้ด้านคุณประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคลให้มากขึ้น	- พยายามลดมายาคติเดิมของบุคคลทั่วไปที่มีต่อ UN เช่น การระดมทุนเพื่อขอรับบริจาค	หลัก - สร้างการรับรู้ด้านคุณประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคลให้มากขึ้น

จากการสรุปผลข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกปรากฏในตารางที่ 31 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์หลักทั้ง 4 คน มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติทั้งในภาพรวมและสำนักงานประจำประเทศไทย มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกประเด็น อันได้แก่ 1) การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ 2) การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ 3) ทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ และ 4) ข้อเสนอแนะต่อองค์การสหประชาชาติ สำนักงานประจำประเทศไทย โดยอาจมีรายละเอียดเพิ่มเติมบางประการที่ถูกสอดแทรกเข้ามาตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของแต่ละบุคคลในแต่ละประเด็น แต่ไม่พบข้อขัดแย้งในลักษณะที่ตรงกันข้าม โดยสามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1) การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติ ผ่านแหล่งข่าวสารช่องทางออนไลน์มากที่สุด โดยผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 และคนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติทั้ง 2 คนมีการรับรู้ข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ ผ่านแหล่งข่าวสารจากเว็บไซต์ทางการของหน่วยงาน หนังสือพิมพ์ออนไลน์และผลงานทางวิชาการออนไลน์ ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 พนักงานขององค์การสหประชาชาติมีการรับรู้ข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ ผ่านแหล่งข่าวสารจากเว็บไซต์ทางการของหน่วยงาน Internal email และสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) และผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 พนักงานบริษัทเอกชนมีการรับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง ตามโอกาสและช่องทางที่สะดวก ผ่านแหล่งข่าวสารจากทั้งออนไลน์และไม่ออนไลน์ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) และกิจกรรมต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ เช่น การระดมทุนขอรับบริจาคและการได้รับจดหมายเพื่อขอรับบริจาค

สำหรับประเภทของข่าวสาร (จำแนกตามบทบาทของ UN 5 ด้าน) โดยภาพรวม ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน มีการรับรู้ข่าวสารด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาร่วมกับผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติเป็นบางครั้ง ผ่านแหล่งข่าวสารจากหนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ออนไลน์/หนังสือพิมพ์ต่างประเทศมากที่สุด ร้อยละ 59 รองลงมาคือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ ร้อยละ 57.2 และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 30.8 ซึ่งมีความใกล้เคียงกับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 พนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุดในขณะเดียวกันมีความแตกต่างจากผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นๆ ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติและพนักงานขององค์การฯ ที่มีการรับรู้ข่าวสารขององค์การสหประชาชาติอยู่เป็นประจำ ผ่านแหล่งข่าวสารจากเว็บไซต์ทางการและ internal email ของหน่วยงานเป็นหลักอันเป็นผลมาจากภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ (อาชีพ) สภาพแวดล้อมและกลุ่มสังคม

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การสหประชาชาติอยู่เป็นประจำมักจะมีการรับรู้ข่าวสาร ผ่านแหล่งข่าวสารที่รับรู้สูงสุดจากอินเทอร์เน็ต (อื่นๆ) ร้อยละ 42.8 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งอินเทอร์เน็ต (อื่นๆ) ได้เข้ามามีบทบาทในการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มบุคคลทั่วไปในยุคปัจจุบันมากขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกันความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 พนักงานขององค์การสหประชาชาติ ที่กล่าวว่า “ลักษณะทางพฤติกรรมของคนไทยในปัจจุบันมักจะชอบเสพข่าวทาง Social media และมีการแชร์ข้อมูล โดยปราศจากการเช็คข้อมูลให้ถูกต้องก่อน อีกทั้งกระแสสังคมออนไลน์ก็มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้และทัศนคติ” ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นไปตามผลจากการทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 3 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่ามาตรฐานอยู่ที่ -0.331 และมีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีอิทธิพลแต่อยู่ในระดับที่ต่ำ

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร แหล่งข่าวสารที่ไม่เคยรับรู้สูงสุด คือ จากเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ ร้อยละ 55.5 และจากเว็บไซต์ขององค์การสหประชาชาติ ร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่าเว็บไซต์ทางการของทั้งสองหน่วยงานไม่ได้รับความนิยมจากกลุ่มบุคคลทั่วไปอีกนัยหนึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความไม่น่าสนใจของเว็บไซต์ทางการดังกล่าว และมีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน ที่มีความคิดเห็นตรงกันว่า องค์การ

สหประชาชาติควรมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบของเว็บไซต์ทางการของหน่วยงานให้มีความน่าสนใจและเข้าใจง่ายมากขึ้น นอกจากนี้แหล่งข่าวสารที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสารสูงสุดอีกประการหนึ่งคือ จากบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีค่าสูงถึงร้อยละ 55 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปมักไม่ค่อยมีการสนทนากันในหัวข้อหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหรือบทบาทขององค์การสหประชาชาติเลย สอดรับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ที่ว่า กลุ่มบุคคลทั่วไปมักจะมองว่าบทบาทหรือภารกิจขององค์การสหประชาชาติเป็นเรื่องใหญ่ระดับรัฐต่อรัฐหรือองค์การต่อองค์การ ซึ่งค่อนข้างเป็นเรื่องที่ไกลตัวออกไปจึงทำให้มีความสนใจในเรื่องดังกล่าวน้อย

สำหรับประเภทข้อมูลข่าวสาร (จำแนกตามบทบาทของ UN 5 ด้าน) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ข่าวสารเป็นบางครั้ง โดยรับรู้บทบาทด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศมากที่สุด ร้อยละ 59 รองลงมาคือ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน เช่น สิทธิของเด็ก เยาวชนและสตรี สิทธิในความเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ ร้อยละ 55.2 มีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปได้รับข้อมูลข่าวสารขององค์การสหประชาชาติในด้านรักษาสันติภาพและความมั่นคงมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) ดังกรณีเหตุการณ์รัฐประหารและความรุนแรงในประเทศพม่าที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน (มีนาคม 2564)

2) การรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน มีการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติอยู่ในระดับมากและครบทั้ง 5 ด้าน แต่ระดับการรับรู้เชิงลึกของบทบาทในแต่ละด้านและแต่ละบุคคลอาจมีระดับมากหรือน้อยที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความสนใจส่วนบุคคล ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงาน (อาชีพ) สภาพแวดล้อมและกลุ่มสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ผลสอาด (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของประชาชนที่มีต่องานบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการศึกษาสรุปลงได้ว่า “การรับรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นขึ้นอยู่กับ การตีความหมาย การแปลความหมายและการนำไปใช้ในของแต่ละบุคคล โดยมีองค์ประกอบด้านปัจจัยส่วนบุคคลและด้านสังคมหรือสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด ทั้งนี้บุคคลสองคนที่เปิดรับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่อาจมีระดับการรับรู้ข่าวสารในเรื่องดังกล่าวมากหรือน้อยไม่เท่ากัน และนำมาสู่การมีพฤติกรรมในการตอบสนองต่อเรื่องดังกล่าวที่แตกต่างกันได้” สำหรับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน ในภาพรวม มีการรับรู้บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน และด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามลำดับ โดยผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ ได้กล่าวว่า “ในยุคหนึ่งอาจไม่ได้มีการรับรู้บทบาทของ

องค์การสหประชาชาติในด้านหนึ่งๆ มากนัก เพราะไม่ได้มีความสนใจที่ในด้านนี้เป็นพิเศษ แต่พอถึงช่วงเวลาหนึ่ง งานศึกษาค้นคว้าวิจัยต่างๆ ได้มีความเกี่ยวข้องกับบทบาทในด้านนี้มากขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยอาชีพและบทบาทในฐานะของผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การระหว่างประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องให้ความสนใจและศึกษาเชิงลึกในบทบาทของ UN ในด้านดังกล่าวนี้มากขึ้นจึงทำให้การรับรู้บทบาทในด้านนี้มากขึ้นตามลำดับ” ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 เจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้กล่าวว่า “เมื่อพิจารณาถึงระดับการรับรู้และความเข้าใจมองว่า ด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และด้านการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน น่าจะเป็นด้านที่การรับรู้มากที่สุดเพราะมีความเกี่ยวข้องกับการที่รับผิดชอบ” แสดงให้เห็นว่าภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการงาน (อาชีพ) มีผลต่อระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติเช่นกัน

เมื่อพิจารณาร่วมกับผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีการรับรู้บทบาทในด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.06 รองลงมาคือ ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ค่าเฉลี่ย 3.01 ด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคง ค่าเฉลี่ย 2.91 ด้านการผูกพันระหว่างประเทศ ค่าเฉลี่ย 2.70 และด้านการเผยแพร่พัฒนาอย่างยั่งยืน ค่าเฉลี่ย 2.67 ตามลำดับ จากนั้นจึงได้พิจารณาบทบาทในรายชื่อพบว่า บทบาทการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian) เช่น การช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ, สงคราม, ผู้ลี้ภัย มีระดับการรับรู้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.16 รองลงมาคือ บทบาทการปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เช่น สิทธิของเด็กเยาวชนและสตรี สิทธิในการเท่าเทียมทางเพศ ฯลฯ ค่าเฉลี่ย 3.12 ตามลำดับ สอดคล้องกับระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติในภาพรวม และสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ซึ่งมีบทบาทในด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและด้านสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ลี้ภัยและกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ซึ่งมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือและดูแลสวัสดิภาพของเด็ก เป็นสองหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติที่กลุ่มบุคคลทั่วไปรู้จักมากที่สุด เนื่องจากมีการประชาสัมพันธ์ผ่านแหล่งสื่อต่างๆ และจัดกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ อยู่เป็นประจำ ทั้งยังมีการแต่งตั้งบุคคลที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ เช่น ดารา นักร้อง นักแสดง มาเป็นทูตเพื่อรณรงค์และปฏิบัติภารกิจต่างๆ ให้กับหน่วยงาน จึงทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลทั่วไปได้มากที่สุด ส่งผลให้ต่อระดับการรับรู้บทบาทในด้านดังกล่าวนี้มากที่สุด

ในขณะที่บทบาทการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือผ่านทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม มีระดับการรับรู้ต่ำสุด ค่าเฉลี่ย 2.58 รองลงมา คือ บทบาทการให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ค่าเฉลี่ย 2.59 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานขององค์การ

สหประชาชาติที่มีบทบาทหรือภารกิจหลักที่รับผิดชอบในด้านดังกล่าวนี้ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสร้างการรับรู้บทบาทและผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตนเองให้เป็นที่ประจักษ์แก่กลุ่มบุคคลทั่วไปจึงทำให้มีระดับการรับรู้บทบาทน้อยที่สุด

3) ทศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน มีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติเป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกประการ โดยมีทั้งทัศนคติในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติของ Ajzen (1988) ที่กล่าวว่า “โดยธรรมชาติแล้วคุณสมบัติของทัศนคติเป็นสิ่งที่วัดได้ แม้ว่าทัศนคติจะเป็นเพียงภาวะของจิตใจ ไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง แต่ทัศนคติสามารถวัดได้โดยอาศัยจากผลของการตอบสนอง ซึ่งจะประเมินได้ทั้งทางบวกและทางลบ” โดยทัศนคติในเชิงบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน เห็นว่าองค์การสหประชาชาติเป็นองค์การที่มีความสำคัญมากในโลกยุคปัจจุบัน มีฐานะเป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสากลของโลกในด้านต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันและเป็นองค์การที่มีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับมาก

ส่วนทัศนคติในเชิงลบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คน เห็นว่าองค์การสหประชาชาติมีระบบบริหารงานแบบราชการทำให้ต้องยึดกฎระเบียบและปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบที่ถูกกำหนดไว้อย่างเคร่งครัดทำให้องค์การเคลื่อนไหวได้ค่อนข้างช้าและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพสูงสุดตามบทบาทที่ถูกคาดหวัง (Expected Role) เป็นไปตามแนวคิดเรื่องบทบาทของจำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2552) ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมต้องการและคาดหวังอะไรจากบทบาทขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งหมายถึงผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหรือภารกิจในแต่ละด้านขององค์การสหประชาชาตินั้นเอง นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติยังมีจุดอ่อนในเรื่องของการสื่อสารกับสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารกับกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับองค์การฯ เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการขององค์การฯ เช่น เว็บไซต์หรือเพจทางการของหน่วยงานไม่ค่อยมีความน่าสนใจและไม่สามารถดึงดูดให้กลุ่มบุคคลทั่วไปให้เข้ามาติดตามข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานได้ รวมถึงเว็บไซต์ของบางหน่วยงานเองกลับมีเพียงภาษาอังกฤษเท่านั้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและรับรู้บทบาทขององค์การฯ นอกจากนี้ช่องทางการติดต่อสื่อสารหรือประสานงานกับหน่วยงานขององค์การฯ ทำได้ค่อนข้างยาก

เมื่อพิจารณาร่วมกับผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ประจำประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลาง โดยทัศนคติสูงสุดคือ UN ประจำประเทศไทยเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ ค่าเฉลี่ย 3.45 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปยังคงมีความเชื่อถือในองค์การ

สหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีขนาดใหญ่ที่สุด มีชื่อเสียงที่ถูกส่งสมมาอย่างยาวนานตั้งแต่ยุคเริ่มก่อตั้งมากกว่า 70 ปี และมีบทบาทในการช่วยเหลือและพัฒนาโลกในด้านต่างๆ ในระดับสากลมาทุกยุคทุกสมัย สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งที่ 4 คน รองลงมา คือ UN ประจำประเทศไทยมีบทบาทในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยในเขตเมืองรวมไปถึงการพิจารณาสถานะผู้ลี้ภัย ค่าเฉลี่ย 3.37 สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานที่มีบทบาทรับผิดชอบในบทบาทในด้านดังกล่าว คือ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) สามารถสร้างการรับรู้บทบาทและผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้กลุ่มบุคคลทั่วไปเป็นที่รู้จักมากที่สุดและมากกว่าหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติอื่นๆ ในประเทศไทย จึงส่งผลให้ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในด้านดังกล่าวนี้มีระดับมากที่สุด และลำดับถัดมาคือ ท่านตระหนักถึงความสำคัญของ UN ประจำประเทศไทยในด้านการแสดงบทบาทต่อเวทีโลก ค่าเฉลี่ย 3.35 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปมีความตระหนักถึงความสำคัญขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยในด้านการแสดงบทบาทต่อเวทีโลก

ในทางตรงข้ามระดับทัศนคติต่ำสุด คือ UN ประจำประเทศไทยมีบทบาทในการพัฒนาและควบคุมด้านการอุตสาหกรรม สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานที่มีบทบาทรับผิดชอบในบทบาทในด้านดังกล่าว คือ องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ค่าเฉลี่ย 2.94 สามารถสร้างการรับรู้บทบาทและผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้กลุ่มบุคคลทั่วไปเป็นที่รู้จักน้อยที่สุดและน้อยกว่าหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติอื่นๆ ในประเทศไทย จึงส่งผลให้ระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติในด้านดังกล่าวนี้มีระดับต่ำที่สุด รองลงมาคือ UN ประจำประเทศไทยมีนโยบายเพื่อควบคุมปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรม ค่าเฉลี่ย 3.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 มีสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) เป็นผู้รับผิดชอบในบทบาทด้านดังกล่าว และลำดับถัดมาคือ UN ประจำประเทศไทยมีบทบาทและการส่งเสริมในการวางกลยุทธ์เพื่อการลดภัยพิบัติ ค่าเฉลี่ย 3.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 มีสำนักงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (UNDRR) เป็นผู้รับผิดชอบในบทบาทด้านดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นถึงขีดความสามารถในการสร้างการรับรู้บทบาทและผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้เป็นที่รู้จักแก่กลุ่มคนทั่วไปน้อยที่สุดเป็นลำดับที่ 2 และ 3 จึงส่งผลให้ระดับทัศนคติต่อบทบาทในด้านดังกล่าวนี้มีระดับต่ำลงมาตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงระดับทัศนคติที่ต่ำที่สุดในลำดับถัดมาพบว่าทัศนคติที่มีระดับต่ำที่สุดเป็นลำดับที่ 4 คือ งานของ UN เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ค่าเฉลี่ย 3.08 และลำดับที่ 5 คือ UN ประจำประเทศไทยทำงานได้อย่างรวดเร็วและเท่าทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.11 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปไม่ค่อยรับรู้ถึงผลการปฏิบัติงานขององค์การสหประชาชาติมากนัก สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์โดยส่วนใหญ่ในเรื่องของการสื่อสารกับสาธารณะที่ถือว่าเป็นจุดอ่อนที่สุดขององค์การฯ รวมถึงประสิทธิภาพในการทำงาน

ได้อย่างรวดเร็วและเท่าทันต่อสถานการณ์ยังคงเป็นสิ่งที่ถูกตั้งคำถามจากกลุ่มบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงระบบการบริหารงานขององค์การสหประชาชาติที่มีความเป็นระบบราชการค่อนข้างสูงและมีกฎระเบียบขั้นต้นในการดำเนินการหรือพิจารณาในประเด็นต่างๆ จากคณะกรรมการบริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ อีกทั้งยังมีความสลับซับซ้อนและหลายขั้นตอน จนในบางครั้งไม่อาจตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทัน่วงที

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยที่อยู่ในระดับกลาง พบว่า UN ประจำประเทศไทยทำหน้าที่ได้สมบทบาทและมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 3.19 และ การบริหารงานของ UN ประจำประเทศไทยเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ค่าเฉลี่ย 3.21 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีความเชื่อถือองค์การสหประชาชาติอยู่ในระดับที่สูง แต่กลับมีระดับทัศนคติต่อความโปร่งใสขององค์การฯ อยู่ในระดับปานกลาง และการปฏิบัติหน้าที่ได้สมบทบาทและมีประสิทธิภาพก็อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีความขัดแย้งกันเอง ดังนั้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคคลทั่วไปที่มีต่อองค์การสหประชาชาติ จึงควรมีการเปิดเผยรายละเอียดของงบประมาณประจำปีสำหรับการปฏิบัติการกิจต่างๆ ในแต่ละด้านให้มีความชัดเจนและเป็นທີ່ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจต้องการที่จะรับรู้ในเรื่องดังกล่าวนี้ให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายมากขึ้น

4) ข้อเสนอแนะต่อองค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 คนและผลจากแบบสอบถามส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทยที่มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มบุคคลทั่วไปรู้จักองค์การสหประชาชาติอยู่ในระดับมาก มีการรับรู้บทบาททั้ง 5 ด้านขององค์การสหประชาชาติอยู่ในระดับมาก แต่มีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากองค์การสหประชาชาติในแต่ละหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในภารกิจหรือบทบาทในแต่ละด้านขององค์การฯ ที่แตกต่างกัน ยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพทำให้กลุ่มบุคคลทั่วไปไม่สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ขององค์การฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการปฏิบัติงานขององค์การฯ ในแต่ละหน่วยงานได้อย่างเป็นที่ประจักษ์ ดังนั้นข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จึงมีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ การปรับปรุงด้านการสื่อสารกับสาธารณะ โดยได้สรุปผลและนำเสนอแนวทางเพื่อการปรับปรุงดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้สามารถเข้าใจง่ายและมีความน่าสนใจมากขึ้น เช่น การนำข้อมูลมาสรุปเป็นสารสนเทศ ในลักษณะของข้อมูลกราฟฟิกที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน (Infographic)

2. การใช้สื่อโฆษณา (Infomercials) ที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจและเข้าใจผ่านช่องทางการเผยแพร่ที่เป็นของตนเอง เช่น เว็บไซต์หรือเพจทางการของหน่วยงาน หรือแม้แต่การนำเสนอผ่านช่องทางสื่อกระแสหลัก (ในกรณีที่มีงบประมาณเพียงพอ)

3. การเพิ่มช่องทางนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือสร้างการรับรู้บทบาทของหน่วยงานผ่านช่องทางสื่อสารที่ทันสมัย เช่น Podcast ต่างๆ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงกลุ่มบุคคลทั่วไปให้มากขึ้น

4. การเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการของหน่วยงาน เช่น การพัฒนาเว็บไซต์ทางการหรือเพจทางการของหน่วยงานให้มีข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างครบถ้วนและมีการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ

5. การเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานให้ง่ายมากขึ้น เช่น One Stop Service ที่เป็นเสมือนหน่วยงานกลางในการติดต่อและประสานงานในทุกๆ ด้านขององค์กรฯ

6. การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เชิงรุกกับสาธารณชนที่นอกเหนือจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฯ เพื่อเผยแพร่และเพิ่มพูนการรับรู้กับกลุ่มบุคคลทั่วไปอื่นๆ ให้มากขึ้น

7. การสร้างการรับรู้ด้านคุณประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคลให้มากขึ้น เพื่อลดมายาคติเดิมที่มักมองว่างานขององค์กรสหประชาชาติเป็นเรื่องที่ไกลตัวออกไป เพราะเมื่อคนรับรู้ประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งกับองค์กรฯ ก็จะทำให้เกิดความสนใจที่จะรับรู้บทบาทในด้านนั้นๆ ในเชิงลึกมากขึ้น และอาจส่งผลต่อระดับทัศนคติในบทบาทในด้านดังกล่าวนั้นมีระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้จากข้อเสนอแนะดังกล่าวพบว่า มีความสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ ภัททกา สุนทรวิภาต (2560) เรื่องปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และคุณภาพการบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการห้างเทสโก้โลตัสของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และคุณภาพการบริการมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานศึกษาของ เนตรดาว อู่ยง (2559) เรื่องการเปิดรับสื่อ การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยมของนักท่องเที่ยวไทย โดยพบว่าการรับรู้ที่มีต่อตลาดน้ำคลองลัดมะยมอยู่ในระดับมาก ทัศนคติของส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของตลาดน้ำคลองลัดมะยมอยู่ในระดับมาก ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยในด้านบวก

5) ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย

จากผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันในเรื่องของ ระดับการศึกษา สถานที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร และอาชีพ มีการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations; UN) ในประเทศไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1. จากปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติมากกว่ากลุ่มการศึกษาปริญญาโท แสดงให้เห็นว่ากลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แม้จะมีความเป็นไปได้ว่าระดับการรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติน้อยกว่ากลุ่มอื่น แต่กลับมีระดับทัศนคติที่สูงกว่ากลุ่มปริญญาโท สะท้อนให้เห็นถึงการมีความเชื่อต่อสิ่งที่ได้รับรู้ได้ง่ายกว่ากลุ่มการศึกษาอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและกลุ่มการศึกษาปริญญาโทมีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยน้อยกว่ากลุ่มการศึกษาปริญญาเอก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มการศึกษาปริญญาเอก น่าจะมีระดับความคิดในการวิเคราะห์ แยกแยะ และหาเหตุผลได้ลึกซึ้งกว่ากลุ่มการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ทำให้สามารถวิเคราะห์และมองเห็นถึงด้านคุณประโยชน์ขององค์การสหประชาชาติที่มีต่อโลกและประเทศไทยในด้านต่างๆ จึงทำให้มีระดับทัศนคติมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

2. จากปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามสถานศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตร พบว่ากลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (รัฐบาล) และกลุ่มสถานศึกษาในประเทศ (เอกชน) มีระดับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย มากกว่ากลุ่มสถานศึกษาต่างประเทศ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มสถานศึกษาในประเทศดังกล่าว มีความเชื่อถือต่อองค์การสหประชาชาติมากกว่ากลุ่มสถานศึกษาต่างประเทศ

3. จากปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอาชีพ พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยอยู่หลายคู่ โดยคู่ที่น่าสนใจได้แก่ กลุ่มอาชีพผู้บริหารหน่วยงานเอกชนมีระดับการรับรู้และทัศนคติมากกว่าพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหารหน่วยงานเอกชนซึ่งมักจะเป็นกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดนโยบายขององค์การสหประชาชาติจากรัฐบาลเป็นลำดับต้นๆ ก่อนที่จะนำมาลงมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานเอกชนที่ตนบริหารในลำดับต่อไป นอกจากนี้ยังมีอีกคู่ที่น่าสนใจคือ กลุ่มอาชีพเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต มีระดับการรับรู้และทัศนคติมากกว่ากลุ่มข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างหน่วยงาน พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน กลุ่มคนมาคมขนส่งและติดต่อสื่อสาร และกลุ่มอื่นๆ ที่

ไม่ได้ประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ/เจ้าหน้าที่สถานทูต ย่อมมีระดับการรับรู้และทัศนคติต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ เนื่องจากเป็นสายงานระหว่างประเทศที่ต้องมีการรับรู้ในบทบาทและหน้าที่ขององค์การฯ ได้ดีกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่อาจไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับองค์การฯ เลย ซึ่งทั้งสองอาชีพที่อยู่ในกลุ่มอาชีพดังกล่าว ยังสามารถสะท้อนคุณลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกคนที่ 3 พนักงานขององค์การสหประชาชาติ และผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 พนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งมีตำแหน่งอยู่ในระดับบริหารขึ้นไป ได้เป็นอย่างดี

จากการสรุปและอภิปรายผลการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องและเป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่ได้นำมาศึกษา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ (Perception) แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude) และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท (Role) กล่าวคือ การรับรู้ต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) จะเกิดขึ้นได้นั้นเกิดจากคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสนใจและความตั้งใจที่จะรับรู้ข่าวสารผ่านแหล่งข่าวสารต่างๆ ในแต่ละบุคคลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ได้ตามสะดวกและทำให้เกิดความต้องการที่จะรับรู้บทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในเชิงลึกมากขึ้น ซึ่งในแต่ละบุคคลย่อมมีความต้องการที่จะรับรู้ รวมถึงระดับการรับรู้และเข้าใจต่อบทบาทดังกล่าวที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนบุคคล สภาพแวดล้อม อาชีพและประสบการณ์ที่ผ่านมา จากนั้นเมื่อเกิดการรับรู้บทบาทในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านขององค์การสหประชาชาติ ทำให้บุคคลดังกล่าวเกิดการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งแต่ละบุคคลสามารถแสดงออกถึงทัศนคติออกมาได้ทั้งการยอมรับ (เชิงบวก) และปฏิเสธ (เชิงลบ) อันเป็นผลมาจากการตีความและแปลความหมายต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้นเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1) จากผลการศึกษาพบว่า บทบาทในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือผ่านทาง การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ 2.58 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมความร่วมมือผ่านทาง การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ควรมีการ นำเสนอผลงานเป็นที่ประจักษ์หรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปได้รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มบุคคลทั่วไปมักจะรู้จักหน่วยงานดังกล่าวในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถานและทรัพยากรป่าไม้ ผ่านการขึ้นทะเบียนรับรองเป็นมรดกโลก ซึ่งเป็นบทบาทดังกล่าว เป็นเพียงแค่ภารกิจด้านหนึ่งของหน่วยงานเท่านั้น ทำให้ระดับการรับรู้บทบาทของหน่วยงานนี้อยู่ใน ระดับน้อยที่สุดเพราะบทบาทของหน่วยงานในด้านอื่นๆ ยังไม่เป็นที่รู้จัก

2) จากผลการศึกษาพบว่า บทบาทในการให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ มีค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับน้อยรองลงมาคือ 2.59 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (UNDRR) ซึ่งมีภารกิจในการให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ควรมีการนำเสนอผลงานเป็นที่ประจักษ์หรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปได้รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักในกลุ่มบุคคลทั่วไป

3) จากผลการศึกษาพบว่า ทักษะคติของคนกรุงเทพมหานครต่อองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาและควบคุมด้านอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยที่สุดเท่ากับ 2.94 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนา ควรมีการนำเสนอผลงานเป็นที่ประจักษ์และทำให้บุคคลทั่วไปได้รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น เพื่อเพิ่มการรับรู้บทบาทและภารกิจของหน่วยงาน เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างไกลตัวในระดับปัจเจกบุคคลทำให้บุคคลทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจในประเด็นดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการรับรู้บทบาทในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งนำมาสู่ระดับทัศนคติที่น้อยที่สุด

4) จากผลการศึกษาพบว่า ทักษะคติของคนกรุงเทพมหานครต่อองค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมและดำเนินนโยบายเพื่อควบคุมปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรม มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยรองลงมาเท่ากับ 3.06 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและผลงานของหน่วยงานดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ทางการของหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดอยู่มาก เพราะไม่มีภาษาไทย ทำให้เกิดอุปสรรคแก่บุคคลทั่วไปต่อการรับรู้บทบาทในด้านดังกล่าว รวมทั้งการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของหน่วยงาน ตลอดจนแนวทางการป้องกันเพื่อควบคุมปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมต่างๆ ยังคงไม่ให้สร้างความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อสังคม เนื่องจากปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาสังคมที่ค่อนข้างไกลตัว หากบุคคลทั่วไปมีการรับรู้บทบาทในด้านดังกล่าวนี้มากขึ้น และเล็งเห็นถึงความสำคัญของหน่วยงานมากขึ้นก็อาจส่งผลต่อระดับทัศนคติที่มากขึ้นได้

5) จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านแหล่งข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย โดยมีค่ามาตรฐานอยู่ที่ -0.331 มีความสัมพันธ์เชิงลบ แสดงให้เห็นว่ามีอิทธิพลแต่อยู่ในระดับที่ต่ำ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า องค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทยควรมีการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้บทบาททั้ง 5 ด้าน ผ่านแหล่งข่าวสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งข่าวสารที่มีความง่ายและสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และยังได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบันนั่นคือ แหล่งข่าวสารในสื่อ

ออนไลน์ต่างๆ โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม เข้าใจง่าย มีเรื่องราวหรือลูกเล่นที่น่าสนใจและทันสมัย ซึ่งจะทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความสนใจและสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ง่ายมากขึ้นและส่งผลให้เกิดการรับรู้และเข้าใจบทบาทขององค์การสหประชาชาติทั้ง 5 ด้าน ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อองค์การสหประชาชาติที่มีแนวโน้มในทิศทางที่ดีขึ้น

6) จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท โดยการรับรู้บทบาทด้านการส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย ในระดับสูงสุด โดยมีค่ามาตรฐานอยู่ที่ 0.403 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า องค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทในด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืน ควรมีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง จะส่งผลให้บุคคลทั่วไปเกิดการรับรู้และเข้าใจบทบาทในด้านดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

7) จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท โดยการรับรู้บทบาทด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำประเทศไทย ในระดับที่รองลงมา โดยมีค่ามาตรฐานอยู่ที่ 0.252 ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า องค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทยที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการรับรู้บทบาทด้านการผดุงกฎหมายระหว่างประเทศ ควรมีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในด้านดังกล่าวต่อไปอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง จะส่งผลให้บุคคลทั่วไปเกิดการรับรู้และเข้าใจบทบาทในด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

8) จากผลการศึกษา องค์การสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย (UN) ควรมีการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารกับบุคคลทั่วไปภายนอกองค์การ ทั้งการพัฒนา รูปแบบการสื่อสารให้มีความน่าสนใจผ่านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Infographic) ที่สวยงามและเข้าใจง่าย การใช้สื่อโฆษณา (Infomercials) ตามความเหมาะสม การเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์การฯ ให้มีความง่ายและสะดวกมากขึ้น และควรจะต้องมีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ เช่น Podcast ต่างๆ เว็บไซต์ทางการหรือเพจทางการของหน่วยงาน รวมทั้งการจัดกิจกรรมกับบุคคลภายนอกองค์การฯ ตลอดจนการสร้างการรับรู้ด้านคุณประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคล

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้ที่มีความสนใจที่จะทำการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1) การศึกษาครั้งต่อไปเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ควรมีการยกตัวอย่างข้อมูลและผลงานของแต่ละหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่รู้จักและสร้างความเข้าใจในการเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่สับสนต่อบทบาทหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ อันจะนำมาซึ่งความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถนำผลการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และข้อจำกัดเรื่องของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจึงเป็นอุปสรรคทำให้ผู้ศึกษาไม่สามารถดำเนินการศึกษาในลักษณะดังกล่าวได้

2) การศึกษาครั้งต่อไปเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของคนกรุงเทพมหานครต่อบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในประเทศไทย ควรมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกที่นอกเหนือจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การสหประชาชาติ พนักงานขององค์การสหประชาชาติและพนักงานบริษัทเอกชนที่ยึดหลักการปฏิบัติงานภายใต้มาตรฐานสากลของสหประชาชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับองค์การสหประชาชาติ อันจะนำมาซึ่งความหลากหลายมากขึ้นของข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผลการศึกษาในระดับต่อไป

บรรณานุกรม

- Gorden W, Allport. *Readings in Attitude Theory and Measurement*. Historical Foundations. In Martin Fishbein (Ed.). New York: John Wiley & Sons, 1967.
- Lauterborn, B. "New Marketing Litany. Four P's Passes C-Words Take Over. Advertising Age." 61(41) (1990): 26-34.
- Meredith, Sam. "Un Facing 'Worst Cash Crisis' in Nearly a Decade, Warns Staff Could Go Unpaid in November." *CNBC News* (U.S.A.), 9 Oct. 2019 2019.
<https://www.cnbc.com/2019/10/09/un-facing-cash-crisis-warns-staff-could-go-unpaid-in-november.html>
- Mowen, John C. and Michael Minor. *Consumer Behavior*. Edited by 5th ed. Upper Saddle River, New Jersey Prentice-Hall.
- Oppenheim, A.N. *Questionnaire Design and Attitudes Measurement*. Edited by 2nd ed. New York Basic Books, 1966.
- Rogers, Everett M. *Communication Channels in Handbook of Communication*. Chicago: Road McNelly, 1978.
- Schiffman, L.G. & Kanuk, L. L. . *Consumer Behavior (5th Ed)*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1994.
- Scott, William A. *The Handbook of Social Psychology Attitude Measurement*. In Gardner Lindzey and Elliot Aronson (Eds.). New Delhi Amerind Publishing, 1975.
- "Escap History." 2021, accessed 30 March, 2021, <https://www.unescap.org/about/history>.
- "What We Do." Our Work, accessed 30 March, 2021, <https://www.un.org/en/our-work>.
- Yamane, T. *Statistic : An Introduction Analysis*. Edited by 3rd ed. Tokyo: Harper & Row, 1973.
- เรืองสกุล, อมรรัตน์. *หลักวารสารสนเทศ*. Edited by พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เรืองแสงการพิมพ์, 2551.
- และคณะฯ, จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. *สังคมวิทยา*. Edited by พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์., 2552.
- โตจินดา, บรรยงค์. *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์, 2542.
- "ไทยกับสหประชาชาติ." 2564, accessed 30 March, 2564, <https://thai-inter-org.mfa.go.th/th/page/72184-wไทยกับ>

สหประชาชาติ?menu=5d8477eb182d956ee700c670.

"องค์กรหลักของสหประชาชาติ." กระทรวงการต่างประเทศ, accessed 30 March 2021, 2021,

<https://thai-inter-org.mfa.go.th/th/page/องค์กรหลักของ>

สหประชาชาติ?menu=5d6bb81015e39c3c8c005d4a.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานสถิติแห่งชาติ. "สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงาน
ของประชากร เดือนสิงหาคม 2563." (2563).

คทวณิช, เต็มศักดิ์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2556.

จาตุรงค์กุล, อดุลย์. พฤติกรรมผู้บริโภค Edited by พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2555.

ตั้งกิตติภรณ์, จิราภรณ์. จิตวิทยาทั่วไป. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

บำรุงวงศ์, ฐิติรัตน์. "การรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์และภาพลักษณ์ของกรมทางหลวงชนบท."
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

ผลสอาด, สมถวิล. "การรับรู้ของประชาชนที่มีต่องานบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาล ตำบลวังเย็น
อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา." รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

พันธุ์นาวิน, ดวงเดือน. "การวัดและการวิจัย ทักษะคนที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ." วารสารศึกษา
ศาสตร์ปริทัศน์ 5 (1) (2531): 65.

มาพบสุข., วิภาพร. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2545.

วรรณสันติกุล, สิทธิโชค. จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น,
2546.

สายหู, พัทยา. กลไกของสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540.

"การรับรู้ข้อมูล ทักษะคนดี และพฤติกรรม ที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาว
ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร." 2561, accessed 30 มีนาคม, 2564,

http://dspace.bu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/4370/1/pitharat_sukh.pdf.

สุนทรวิภาต, ภัททกา. "ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และคุณภาพการบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า
และบริการห้างเทสโก้โลตัสของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร." บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2560.

สุวรรณแสง., กัญญา. จิตวิทยาทั่วไป. Edited by พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา, 2544.

หิรัญโต, อุทัย. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2526.

"หน่วยงานของสหประชาชาติในประเทศไทย." 2021, accessed 30 มีนาคม, 2021,

<https://thailand.un.org/index.php/th/about/un-entities-in-country>.

อยู่ยง, เนตรดาว. "การเปิดรับสื่อ การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม
ของนักท่องเที่ยวไทย." วารสารศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สิทธิพงษ์ ธรรมราช
วัน เดือน ปี เกิด	11 มกราคม 2530
สถานที่เกิด	พิษณุโลก
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY